

Inventarisatienota bezuinigings- en dekkingsmogelijkheden

Financieel ravijn

Vanwege korting gemeentefonds 2026 en verder

gemeente
Zoetermeer

Leeswijzer

Voor u ligt de inventarisatienota bezuinigings- en dekkingsmogelijkheden. In deze nota zijn per programma en per collegeproduct de verschillende mogelijkheden in kaart gebracht om het begrotingstekort vanaf 2026 te dekken.

Alle mogelijkheden zijn voorzien van een uniek nummer. De bedragen die in deze notitie zijn genoemd zijn indicatief en vergen nog een verdere uitwerking.

Beoordelingscriteria bezuinigingsmogelijkheden

Door het college zijn de verschillende mogelijkheden voorzien van een voorlopige indeling, waarbij is gekeken naar de volgende beoordelingscriteria:

- Effect op coalitieakkoord
- Effect op Zoetermeer 2040
- Gevolgen voor de inwoners
- Lijnen voor rendementsverbetering sociaal domein
- 'Goedkoop is duurkoop'
- Financiële positie en/of risico's
- Haalbaarheid

Dit leidt tot de volgende indelingen in de mogelijkheden:

- Groen: deze mogelijkheid hebben beperkte consequenties en zijn op korte termijn haalbaar
- Rood: deze mogelijkheden hebben ingrijpende consequenties en/of zijn slechts op lange termijn haalbaar

Subsidies

Voor het merendeel van de subsidies geldt dat een traject is gestart om deze subsidies kritisch tegen het licht te houden. Daarbij wordt o.a. gekeken naar dubbelingen, effectiviteit en effecten van al dan niet deels minder subsidie. In een later stadium komt het college hierover bij de raad terug.

Inhoudsopgave

Leeswijzer	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	9
Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie	10
310.15 - Economische ontwikkeling	11
310.25 - Beheer warenmarkten	14
400.01 - Onderwijshuisvesting	15
480.01 - Lokaal onderwijsbeleid	16
480.04 - Onderwijsachterstanden	18
480.06 - Voortijdig schoolverlaten	19
480.08 - Zorgstructuur onderwijs	21
610.01 - Participatie	23
610.02 - Hoogwaardig handhaven	24
610.03.100 - BUIG	25
610.03.300 - Bijzondere Bijstand	26
610.03.400 - SHV	28

920.01 - Kwijtschelding van belastingen	29
Programma 2 Samen leven en ondersteunen.....	30
662.01 - Wmo maatwerk	31
670.01.100 - Vrijwilligersondersteuning	34
670.01.101 - Ontmoeten en meedoen	36
670.01.104 - Cliëntondersteuning	38
670.01.105 - Algemeen toegankelijke voorzieningen.....	39
670.01.107 - Mantelzorg ondersteuning.....	40
670.01.109 - Wijkgericht werken	41
670.01.110 - Algemene voorzieningen.....	42
670.04 - Wmo preventie	43
670.05.100 - Maatschappelijke hulpverlening	44
670.05.101 - Bemoeizorg	46
670.05.102 - Opvang.....	48
671.01 - Universele preventie jeugd.....	49
671.02 - Selectieve preventie jeugd	50
671.03 - Maatwerk jeugd.....	52
671.04 - Specialistische jeugdhulp.....	55

714.01 - Gezondheidszorg	56
Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen	57
721.19 - Afvalinzameling	58
723.36 - Milieubeleid	59
810.18 - Algemeen beheer	61
810.28 - Dagelijks beheer en klein onderhoud	63
810.38 - Exploitaties	69
810.48 - Groot onderhoud	71
Programma 4 Vrije tijd	73
530.04 - Vrijetijds-, sport- en spelontwikkeling	77
530.05 - Strategisch beleid sport	79
540.03 - Cultuur	81
540.04 - Beeldende kunst in de openbare ruimte	84
541.16 - Monumentenbeleid	85
560.38 - Natuur- en milieu-educatieve voorzieningen	87
630.02 - Welzijnsaccommodaties	89
Programma 5 Veiligheid	90
002.26 - Vergunningen apv- en bijzondere wetten	91

002.27 - Veiligheid en openbare orde	92
140.18 - Handhaving openbare ruimten.....	95
140.19 - Dienstverlening handhaving openbare orde	96
820.26 - Handhaving wabo, apv en bijzondere wetten	97
Programma 6 Dienstverlening en participatie	98
001.01 - Functioneren bestuur	99
002.21 - Basisregistraties Publieksplein.....	100
003.01.001 – Kwaliteitsbureau	101
003.01.002 - BSP	102
003.01.005 - Verkiezingen	104
003.01.007 - Dienstverlening	106
003.01.008 – GIP	108
820.16 - Wabo-vergunningen.....	110
922.90 - Algemene baten en lasten concern (progr.6).....	112
Programma 7 Inrichting van de stad	113
810.11 - Strategie en programmacoördinatie.....	114
810.23.101 - Ruimtelijk en Stedelijk beleid	115
810.23.102 – Kosten verkeersmaatregelen	117

810.23.700 - Randstadrail Zoetermeer-Rotterdam	117
810.23.723 - Nota Mobiliteit Zoetermeer	118
810.23.726 - Parkeren	119
810.23.760 t/m 64 – Gebiedsontwikkeling	119
820.36 - Uitvoering volkshuisvestingsregelingen	120
820.46 - Volkshuisvestingsbeleid	121
820.76 - Vastgoedbeheer	123
822.36 - Woonwagenhuisvesting	124
830 Grondexploitaties / Grondbedrijf	125
913.03 - Overige financiële middelen (opbr. gem. eigend. niet voor openb. dnst. bestemd)	126
922.30 - Algemene baten en lasten directie stad (bedrijfsvoering)	127
Overzicht Overhead	128
999.10 - Directie	129
999.11 - Communicatie	131
999.12 - Financiën	134
999.13 - Concerncontrol	137
999.14 - Personeel en organisatie	139
999.15 - Juridische advisering en bestuursondersteuning	141

999.18 - Informatie & automatisering	143
999.26 - Overhead strategie, beleid, programma's	145
999.37 – Vastgoed	146
999.99 - Concern.....	148
Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en Vpb.....	149
002.47 - Belastingen	150
914.01 - Rente reserves en voorzieningen	152
915.01 - Treasury	153
922.95 - Algemene baten en lasten concern (OAD)	154
922.98 - Dekking eenmalig concern	156

Inleiding

Het Coalitieakkoord 'Samen doen wat nodig is' vermeldt dat op het moment dat er meer duidelijkheid is over de inkomsten vanaf 2026, de coalitie indien nodig opnieuw zal bezien wat nodig is om de begroting structureel sluitend te houden. In de Perspectiefnota 2024 is al aangekondigd dat er de komende periode oplossingsrichtingen worden onderzocht voor de begrotingstekorten. Die oplossingsrichtingen worden in het voorjaar 2024 bij de Perspectiefnota 2025 gepresenteerd.

Door een gewijzigde systematiek ten aanzien van de groei van het gemeentefonds ('het accres') en een nieuwe methode van verdeling van de algemene uitkering tussen gemeenten ('de herijking'), dalen voor de gemeente Zoetermeer de inkomsten vanuit het rijk vanaf 2026 fors. Daarnaast zijn in het afgelopen jaar de kosten binnen het sociaal domein fors gestegen, waarvoor in de begroting 2024 een taakstelling is opgenomen. Om daarnaast voldoende ruimte te bieden om keuzen te kunnen maken, heeft het college een pakket aan bezuinigings- en dekkingsmogelijkheden van ruim € 75 mln. voorbereid.

VNG advies begroting 2025-2028

Op 1 maart 2024 heeft de VNG een advies uitgebracht voor de meerjarenbegroting 2025-2028. De financiële situatie voor gemeenten kun je momenteel omschrijven als 'prepare for the worst, hope for the best'. Het is verstandig om na te denken over maatregelen, tegelijkertijd willen we voorkomen dat gemeenten te vroeg onnodige en onomkeerbare ombuigingen in gang zetten.

We willen er echter ook op wijzen dat de gesprekken vanuit de VNG met het demissionaire kabinet over de kortingen vanaf 2026 nog niet zijn afgerond. Ook heeft de ALV op 1 december 2023 onze inzet voor afspraken met het nieuwe kabinet vastgesteld. Daarin staan duidelijke randvoorwaarden: de opschalingskorting moet worden afgeschaft, de korting op het accres moet worden hersteld en er moet een goede afspraak komen over de groei van het gemeentefonds, die rekening houdt met de ontwikkeling van de zorgkosten.

Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie

Iedereen werkt, leert en/of doet naar vermogen mee

Dit programma gaat over onderwijs, economie en arbeidsparticipatie en laat zien wat we doen zodat elke Zoetermeerder kan leren, werken of meedoen naar vermogen.

310.15 - Economische ontwikkeling

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
1 Verminderde inzet personeel EZ, focus op kernpunten. Betreft maximaal bedrag voor verschillende diverse activiteiten: a Stoppen met dienstverlening aan starters (oa ook startersbijeenkomsten) b Focus aanbrengen in/heroriëntatie stoppen met accountmanagement c Heroriëntatie inzet in de regio d Heroriëntatie inzet vanuit economie op Campus			365	365	365	365
2 Stoppen met startersbijeenkomsten (werkbudget)			46	46	46	46
3 Werkbudget economie reduceren			155	35	35	35
4 Stoppen met lidmaatschap Business Park Haaglanden			29	29	29	29
5 Inkrimpen van/stoppen met MRDH (economisch vestigingsklimaat)			377	377	377	377
6 Inkrimpen van/stoppen met samenwerking met Haagse Hogeschool		113	113	113	113	113
Saldo		113	1.085	965	965	965

Toelichting

1 Verminderde inzet personeel EZ, focus op kernpunten

Betreft het inkrimpen personele formatie. Afhankelijk van de keuzes merkt de inwoner de volgende effecten:

- a) startende ondernemers moeten zelf op zoek naar begeleiding buiten de gemeente om.
- b) er is geen/beperkt aanspreekpunt voor ondernemers
- c) het verlies van deelname aan regionale netwerkstructuren, met als gevolg verlies aan slagkracht voor gemeente overstijgende vraagstukken
- d) het schaadt het bestaand al opgebouwde netwerk met regionale partners dat essentieel is voor het functioneren van de lokale economie (is immers grens overstijgend). De invulling van de rol om regionale overheden en andere instanties proactief te benaderen vanuit een diplomatieke route om het vestigingsklimaat voor ondernemers in Zoetermeer te vergroten, komt te vervallen.
- d) De doorontwikkeling van de campus als zichtbare aanjager van toegepaste innovatie komt onder druk te staan. Wegtrekken van onderwijs en bedrijven uit het Park en de stad. Einde van de driehoek, Triple Helix benadering waarbij gemeente, onderwijs en arbeidsmarkt intensief samenwerken. Minder inzet op accountmanagement heeft tot gevolg dat er minder bedrijfsbezoeken plaatsvinden. De dienstverlening aan ondernemers gaat een stap terug. Het in spelen op transitie en actualisatie van bestaand beleid als gevolg van ontwikkelingen in de markt wordt belemmerd/ stagneert. Het aanjagen van een georganiseerd bedrijfsleven.

Het risico bestaat dat bedrijven verstrekken of dat nieuwe bedrijven zich niet vestigen.

2 Stoppen met startersbijeenkomsten (werkbudget)

Dit betreft het intrekken van werkbudget en het inleveren van personele formatie. Startende ondernemers moeten zelf op zoek naar begeleiding buiten de gemeente om. Het risico bestaat dat er minder starters beginnen en er ook minder uitwisseling plaatsvindt.

3 Werkbudget economie reduceren

Dit betreft het gedeeltelijk intrekken van werkbudget. Raakt het coalitieakkoord, tot en met 2026 is hier € 110.000 extra budget (geïndexeerd € 125.000) voor ingezet (evenals in de vorige coalitie). Voorgesteld wordt hier vanaf 2027 geen extra budget meer voor te vragen maar € 35.000 minder. Het gevolg is dat er minder middelen beschikbaar zijn voor het toekomstbestendig maken van de werklocaties, waardoor de kwaliteit en het beter benutten van de werklocaties achter blijft. Zoetermeer wordt minder aantrekkelijk voor ondernemers om zich te vestigen met een negatief effect op het behouden van voldoende en passende werkgelegenheid. Ook zorgt het voor een beperking van de dienstverlening aan ondernemers.

Het risico bestaat dat de gemeente minder goed in staat is om te sturen op ontwikkelingen vanwege minder ruimte voor onderzoek en verzamelen van data.

4 Stoppen met lidmaatschap Business Park Haaglanden

Wegvallen van BPH-lidmaatschap leidt tot minder slagkracht voor de opgave beter benutten van de bedrijventerreinen binnen de Haagse regio. Dit heeft effect op uitplaatsingsmogelijkheden van ondernemers buiten de gemeente en daarnaast het nieuw vestigen van ondernemers passend binnen de economie van Zoetermeer en daarmee op de woon-werkbalans (werkgelegenheid).

Het risico bestaat dat het behouden en vestigen van bedrijven en daarmee de werkgelegenheid in de Haagse regio zonder samenwerking minder effectief gebeurt. Dit heeft mogelijk invloed op andere vormen van samenwerking in de Haagse regio.

5 Inkrimpen van/stoppen met SMRDH (economisch vestigingsklimaat)

Dit leidt tot minder samenhang tussen Zoetermeer en de regio. Met als effect

- (1) dat de doorontwikkeling 'Zoetermeer, stad van toegepaste innovatie' in een sterke kennisregio stagneert (Zoetermeer 2040, 2.5 Hoofdpijn 5).
- (2) De doorontwikkeling Zoetermeer regiostad stagneert (Zoetermeer 2040 Hoofdpijn 6). Met als effect
- (3) wegvallen regionaal economisch netwerk.
- (4) geen benutting van het programma Economisch Vestigingsklimaat, waardoor capaciteit, projecten en financiële middelen wegvallen. Met een negatief effect op de economische ontwikkeling van Zoetermeer.
- (5) mislopen van subsidiestromen bij andere overheden.
- (6) niet deelnemen aan regionaal economisch beleid en samenwerking leidt tot negatieve duurzame groei en innovatie van onze economische clusters en onderwijs in Zoetermeer. Ook heeft het tot gevolg dat de gemeente geen invloed heeft op een passende programmering van werklocaties en bijbehorende uitvoeringsstrategieën waar zij vervolgens wel aan gehouden wordt in haar handelen. Betreft o.a. provinciale opdracht tot opstellen van regionale strategie werklocaties met consequenties op het gebied van compensatie (bedrijventerreinen, kantorenlocaties en detailhandel).

Het risico bestaat dat het niet deelnemen aan MRDH-Economisch Vestigingsklimaat leidt tot een negatieve ontwikkeling op het gebied van leefbaarheid, brede welvaart, en het vestigingsklimaat in Zoetermeer. Het risico is dat uitreding voor 1 onderdeel niet kan terwijl uitreding voor het vervoersdeel niet wenselijk is. Het risico is dat het behouden en vestigen van bedrijven en daarmee de werkgelegenheid in de metropoolregio zonder samenwerking minder effectief gebeurt. De MRDH verstrekt ook subsidies t.a.v. economie (inclusief subsidie voor het Dutch Innovation Park), bij uitreding kan de gemeente hier geen beroep meer op doen. Risico is dat dit invloed heeft op andere vormen van samenwerking zoals: het toekennen van subsidies voor infrastructuur. Tot slot kan er sprake zijn van imago verlies voor Zoetermeer t.o.v. andere wel deelnemende gemeenten. Schaadt vestigingsbeleid: geen benutting van het regionaal netwerk en regiovoordeel voor aantrekken nieuwe bedrijven. Niet deelnemen aan opstellen en vormgeven van regionaal economisch beleid heeft tot gevolg dat de gemeente geen invloed heeft op een passende programmering van werklocaties en bijbehorende uitvoeringsstrategieën waar zij vervolgens wel aan gehouden wordt in haar handelen. Betreft o.a. provinciale opdracht tot opstellen van regionale strategie werklocaties met consequenties op het gebied van compensatie (bedrijventerreinen, kantorenlocaties en detailhandel). Op het gebied van campussen heeft dit een negatief effect op de doorontwikkeling en verbinding van de Dutch Innovation Campus met omliggende campussen, met een negatief effect op de toestroom van nieuw talent.

6 Inkrimpen van/stoppen met samenwerking met Haagse Hoge school

Door afname van lectoraten wordt Zoetermeer minder aantrekkelijk als vestigingslocatie voor Hbo-instellingen en daarmee verliest Zoetermeer haar aantrekkingskracht op zowel studenten als ondernemers. De kans is groot dat de HHS vertrekt uit Zoetermeer (en daarmee de studenten). Dutch Innovation Park verliest een van de pijlers (onderwijs) om goed te functioneren als campus. Verbinding onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven verdwijnt en daarmee de aantrekkingskracht van het gebied.

Het risico bestaat dat met de opzegging van de samenwerkingsovereenkomst de Haagse Hoge School uit Zoetermeer vertrekt. HHS is een belangrijke partner voor het Dutch Innovation Park. Het risico is dat de doelstellingen ten aanzien van het Park niet gerealiseerd worden. Dutch Innovation Park kan niet functioneren als krachtige motor voor innovatie en economische groei in combinatie met uitbreiding en versteviging van het (hoger) beroepsonderwijs. Risico is dat de Dutch Innovation Community stopt. Geen groei of zelfs verlies van het aantal arbeidsplaatsen. Het Park verliest aantrekkingskracht en daarmee risico afname en investeringen in bedrijvigheid (werkgelegenheid en onderwijs) da

310.25 - Beheer warenmarkten

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
7 Afschalen aantal weekmarkten			16-48	16-48	16-48	16-48
Saldo			16-48	16-48	16-48	16-48

Toelichting

7 Afschalen van het aantal weekmarkten

Kosten per warenmarkt bedragen ca € 16.000 netto per jaar per markt. Keuze kan gemaakt worden het aantal markten af te schalen naar 2 of zelfs 1 markt. Woon aantrekkelijkheid en ondernemersklimaat neemt af. Voorzieningsniveau in de wijken daalt. Het risico bestaat dat dit conflicteert met lopende overeenkomsten met marktkoopliden.

400.01 - Onderwijshuisvesting

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
8 Omzetten van huur naar vaste huisvesting onderwijslocaties			100-200	100-200	100-200	100-200
Saldo			100-200	100-200	100-200	100-200

Toelichting

8 Omzetten van huur naar vaste huisvesting onderwijslocaties

In Oosterheem worden onderwijslocaties gehuurd vanuit de gedachte van tijdelijke, flexibele huisvesting. De leerlingenaantallen blijken structureel hoog te blijven. Omzetten naar vaste huisvesting ipv huren levert financieel een besparing op (kapitaallasten ipv huurlasten). De besparing zou voorzichtig geschat in de bandbreedte van € 100.000 tot € 200.000 liggen. De inwoner merkt hier niets van. Het risico bestaat dat er onvoldoende ruimte is in Oosterheem om alternatieve huisvesting te kunnen realiseren.

480.01 - Lokaal onderwijsbeleid

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
9 Inkrimpen van Lokaal Educatieve Agenda (LEA)		66	66	66	66	66
10 Inkrimpen van het Digi-taalhuis		33	33	33	33	33
11 Inkrimpen van ontwikkelingen kinderopvang		59	59	59	59	59
12 Inkrimpen van schoolbegeleiding (inclusief Talentenacademie Piezo)		370	370	370	370	370
13 Inkrimpen van bijdrage nevenvestiging speciaal(voortgezet) onderwijs		336	366	366	366	366
14 Inkrimpen van Brede school		289	289	289	289	289
Saldo		1.153	1.153	1.153	1.153	1.153

Toelichting

9 Inkrimpen van Lokaal Educatieve Agenda (LEA)

Voor het organiseren van de LEA zal geen budget voor activiteiten en ondersteuning meer zijn, ondanks afspraken bij de start met de partners. De samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en gemeente zal minder focus hebben en verzwakken op de 3 doelstellingen van de LEA: Zoetermeer 2040, Gelijke Kansen en Passende Plek voor kinderen en jongeren. Geen procesbegeleider meer aanstellen, afspraken met besturen en kinderopvang aanpassen, minder activiteiten uitvoeren. Het risico bestaat dat de samenwerking met onderwijs en kinderopvang wordt bemoeilijkt.

10 Inkrimpen van het Digi-taalhuis

Het inlooppunt voor laaggeletterden, minder rekenvaardige en digi-vaardige inwoners in de bibliotheek zal stoppen, waardoor het bereiken van de doelgroep bemoeilijkt wordt. Daarmee voldoen we niet aan onze wettelijke taak. Subsidie stoppen. Het risico bestaat dat laaggeletterdheid toeneemt.

11 Inkrimpen van ontwikkeling kinderopvang

Het budget voor kinderopvang op sociaal medische indicatie kan niet aangevuld worden als er sprake is van een overschrijding op programma 2, als het voor meer kinderen noodzakelijk is om naar de kinderopvang te gaan. Inkoopcontract aanpassen en financieel plafond instellen. Het risico bestaat dat minder preventie inzet bij ondersteuning passend onderwijs leidt tot hogere kosten voor jeugdhulp.

12 Inkrimpen van schoolbegeleiding (inclusief Talentenacademie Piezo)

De onderzoeken die de schoolbegeleidingsdienst uitvoert op scholen bij kinderen zullen alleen uit het budget van de scholen betaald moeten worden. Dat betekent dat niet alle benodigde onderzoeken uitgevoerd zullen kunnen worden, waardoor wachtlijsten ontstaan en preventieve of passende hulp of ondersteuning niet of lastig in te zetten is. Subsidie met de schoolbesturen primair onderwijs en Piezo (Talentenacademie € 45.000) worden stopgezet. Het risico bestaat dat ouders verder overbelast raken, en dat een beroep zal worden gedaan op (duurdere) jeugdhulp.

13 Inkrimpen van bijdrage nevenvestiging speciaal (voortgezet) onderwijs

Kwetsbare kinderen moeten naar scholen voor speciaal(voortgezet)onderwijs buiten Zoetermeer. Er is nu al krapte voor plekken in de regio en daardoor zullen er meer thuiszitters komen. De kosten leerlingenvervoer voor de gemeente zullen stijgen. Scholen zullen stoppen met nevenlocatie in Zoetermeer, omdat ze daar dan verlies op lijden. Het risico bestaat dat deze bezuiniging leidt tot een toename van het aantal thuiszitters, langere reistijden, wachtlijsten, en hogere kosten leerlingenvervoer.

14 Inkrimpen van Brede school

Voor kinderen stoppen de naschoolse activiteiten van de Brede school op scholen die voornamelijk oab-doelgroepkinderen uit achterstandsituaties hebben. Subsidie stopzetten. Laagdrempelige naschoolse activiteiten bevorderen gelijke kansen. Als deze wegvallen, dan zullen onderwijsachterstandsbeleid-doelgroepkinderen niet of minder snel laagdrempelig in aanraking komen met sport, natuur en cultuur. Door te stoppen met deze activiteit vermindert de talentontwikkeling van deze kinderen en wordt de kansenongelijkheid groter.

480.04 - Onderwijsachterstanden

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027			Doorkijk MJB		
		2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
15 Stoppen met OKE-regeling PSZ (gemeente)		442	442	PM	PM	PM
Saldo		442	442	PM	PM	PM

Toelichting

15 Stoppen met OKE-regeling PSZ (gemeente)

Er kan worden gekozen om te stoppen met de OKE-regeling PSZ. De bezuiniging past niet in de hoofdlijn 4 van Zoetermeer 2040 'Doorlopende ontplooiingskansen voor inwoners van Zoetermeer' en verlaagt kansengelijkheid voor kinderen in Zoetermeer. De bezuiniging is niet in lijn met hoofdstuk 8 in het coalitieakkoord 2022-2026 'Elk kind en (jong)volwassene verdient het om zich, ongeacht beperkingen of omgevingsfactoren, optimaal te kunnen ontplooiën tot een sociale en zo zelfstandig mogelijke inwoner.'

De inwoner merkt de volgende effecten van deze bezuiniging:

1. Peuters die niet in aanmerking komen voor voorschoolse educatie en kinderopvangtoeslag kunnen niet meer naar het Speeltaalhuis (peuterspeelzaalwerk).
2. Meer peuters zullen niet "schoolrijp" in het onderwijs instromen. Deze kinderen hebben tot ze naar school gaan geen speel-leer-ontwikkelmogelijkheid. Dit zal tot problemen leiden in het onderwijs.
3. Meerdere pedagogisch medewerkers (vaak woonachtig in Zoetermeer) worden waarschijnlijk ontslagen.

Het risico bestaat dat:

- Landelijke toekomstplannen (stelselherziening kinderopvang) in gevaar komen
- Peuters met onderwijsachterstanden niet meer naar de overgebleven Speeltaalhuizen komen
- Leegstand van gemeentelijk vastgoed ontstaat
- Peuters met gedrags- en opvoedproblemen niet tijdig gesignaleerd en geen (jeugdhulp-)ondersteuning krijgen op het Speeltaalhuis, met als gevolg dat er duurdere jeugdhulp nodig is als zij naar school gaan.
- Segregatie toeneemt doordat gemengde groepen met vve doelgroepkinderen niet meer mogelijk zijn.

480.06 - Voortijdig schoolverlaten

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
16 Stoppen met maatwerktrajecten thuiszitters		3	3	3	3	3
17 Stoppen met onderwijszorgvoorziening Zoja		3	3	3	3	3
18 Inkrimpen/stoppen re-integratietrajecten incl wijkrestaurant voor jongeren 16-27		37	37	37	37	37
19 Inkrimpen/stoppen samenwerking Onderwijs-bedrijfsleven		6	6	6	6	6
20 Inkrimpen/stoppen Begeleid Wonen Jongeren		16	16	16	16	16
21 Inkrimpen/stoppen nazorg ex-gedetineerden		4	4	4	4	4
22 Inkrimpen/stoppen huisbezoeken verzuimende studenten mbo Rijnland		6	6	6	6	6
Saldo		75	75	75	75	75

Toelichting

16 Stoppen met maatwerktrajecten thuiszitters

Inwoners merken dat ouders en kinderen worden van kastje naar de muur gestuurd en niet tijdig geholpen als kind (nog) geen onderwijs kan volgen. Het risico bestaat dat er meer thuiszitters of langere periode van thuiszitten ontstaan vanwege 'gesteggel' wie wat moet betalen. Werkt nu goed omdat alle partijen (school, samenwerkingsverband en gemeente) bij deze uitzonderingen een gelijk deel bekostigen.

17 Stoppen met onderwijszorgvoorziening Zoja

Ouders en kinderen worden niet geholpen als kind (nog) geen onderwijs kan volgen. Er zal vermoedelijk bijdrage jeugdhulp gevraagd worden gezien overstijgende problematiek. Het risico bestaat dat het samenwerkingsverband ermee stopt, wat leidt tot meer kinderen op dagbesteding jeugdhulp of thuiszitters.

18 Inkrimpen/stoppen re-integratietrajecten inclusief wijkrestaurant voor jongeren 16-27

Dit betreft een afname (of stoppen) van het Wijkrestaurant. 'Vastgelopen' jongeren hebben hierdoor geen dagbesteding en worden niet geholpen met aanleren van sociale- en werkvaardigheden. Het risico bestaat dat werkloosheid, schulden, criminaliteit toenemen en daarmee gepaarde kosten.

19 Inkrimpen/stoppen samenwerking Onderwijs-bedrijfsleven

Dit betreft de leerwerkmakelaar, activiteiten loopbaanoriëntatie vo en mbo (website, evenementen). Jongeren die geen leerbaan kunnen vinden, krijgen onvoldoende hulp om weer met onderwijs te starten. Het risico bestaat dat er een toename is van schooluitval door verkeerde studiekeuze, jongeren zonder netwerk lukt het niet een leerbaan te krijgen en behouden en starten niet (meer) met een opleiding maar gaan voor ongeschoold werk.

20 Inkrimpen/stoppen Begeleid Wonen Jongeren

Dit betreft beleid ter voorkoming van schooluitval, werkloosheid en dakloosheid. Jongeren die niet thuis kunnen wonen, maar ook nog onvoldoende zelfstandig zijn, worden niet geholpen aan een woning en begeleiding. Het risico bestaat dat de wachtlijst voor begeleid wonen verder toeneemt, jongeren geen vaste of veilige woonplek hebben of dakloos worden.

21 Inkrimpen/stoppen nazorg ex-gedetineerden

Ex-gedetineerden (jong en oud) worden later geholpen (als ze uit detentie zijn) waardoor de overstap groot is. Risico bestaat dat de kans op recidive criminaliteit toeneemt wanneer de overgang vanuit detentie naar de woongemeente niet begeleid wordt.

22 Inkrimpen/stoppen huisbezoeken verzuimende studenten mbo Rijnland

Door aan de deur te komen, is er meer contact met ouders/broers/zussen. Dit wordt minder. Risico bestaat dat verzuim en uitval toenemen, vooral bij jongeren die moeilijk bereikbaar zijn. Dit kan leiden tot toename van meldingen/acties leerplicht/RMC

480.08 - Zorgstructuur onderwijs

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
23 Stoppen met verwijsindex risicojongeren Zoetermeer (VIR)		-	70	70	70	70
24 Schoolmaatschappelijk werk inkomsten (zie ook programma 2)		131	131	131	131	131
25 Schoolmaatschappelijk werk uitgaven (zie ook programma 2)		477	477	477	477	477
26 Bovenschoolse voorziening/maatwerk voorzieningen		37	37	37	37	37
Saldo		645	715	715	715	715

Toelichting

23 Stoppen met verwijsindex risicojongeren Zoetermeer (VIR)

De subsidie en abonnementskosten op het programma worden stopgezet. Samenwerking van de gebruikers van de verwijsindex (jeugdhulp, kinderopvang, onderwijs) en gemeente wordt lastiger. 'Een gezin, een plan' moet op andere wijze ondersteund worden. De wettelijke verplichting Verwijs Index wordt naar alle waarschijnlijkheid uit de jeugdwet geschrapt. Verwachte tijdspad 2025/2026. Als we nu stoppen lopen we voor op een mogelijke landelijke ontwikkeling. Tot die tijd is instandhouding verplicht.

24 Schoolmaatschappelijk werk inkomsten (zie ook programma 2)

25 Schoolmaatschappelijk werk uitgaven (zie ook programma 2)

26 Bovenschoolse voorziening/maatwerk voorzieningen

1. Een bezuiniging op deze post belemmert de samenwerking met onderwijs op het gebied van de jeugdhulp. Schoolmaatschappelijk werk is een van de pijlers onder de uitvoering toekomstbestendige jeugdzorg. Door een lager budget kan minder laagdrempelige begeleiding op school gegeven worden en de samenwerking op het snijvlak jeugdhulp-onderwijs wordt doorbroken. Dit past precies in de doelen die we ons stellen, dat zwaardere jeugdhulp voorkomen moet worden door preventieve inzet/acties, dichtbij of in de reguliere voorzieningen. Er is juist behoefte aan meer budget. Mocht hierop bezuinigd worden dan worden de wachtlijsten langer. Hoger risico op schooluitval en thuiszitten.
2. Minder geld voor maatwerktrajecten maakt dat snel en gezamenlijke school-overstijgende ondersteuning niet meer ingezet kan worden als de financiële verantwoordelijkheid of oplossing i.v.m. met complexe wet- en regelgeving voor de jeugdige of jongere moeizaam of niet te vinden is. Door kosten gezamenlijk te dragen met school en samenwerkingsverband worden processen vlot getrokken
3. Bezuiniging past niet in de hoofdlijn 4 van Zoetermeer 2040 'Doorlopende ontplooiingskansen voor inwoners van Zoetermeer' en verlaagt kansen voor kinderen, jeugdigen en Zoetermeer.
4. SMW en maatwerk zijn een belangrijk onderdeel in de pijler gelijke kansen en bestaanszekerheid uit de proposities van VNG
5. Bezuiniging is niet in lijn met hoofdstuk 8 in het coalitieakkoord 2022-2026 'Elk kind en (jong)volwassene verdient het om zich, ongeacht beperkingen of omgevingsfactoren, optimaal te kunnen ontplooien tot een sociale en zo zelfstandig mogelijke inwoner.'

610.01 - Participatie

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
27 Minder P-middelen inzet participatie 10%			1.000	1.000	1.000	1.000
28 Minder P-middelen inzet participatie 30%			3.000	3.000	3.000	3.000
29 Minder P-middelen inzet participatie 50%			5.000	5.000	5.000	5.000
Saldo			1.000-5.000	1.000-5.000	1.000-5.000	1.000-5.000

Toelichting

27 t/m 29 Minder P-middelen inzet participatie

Dit betreft een bezuiniging op de formatie ten behoeve van de dienstverlening door sociaal werkbedrijf De Binnenbaan. Het effect is een vermindering van het aantal werkregisseurs en accountmanagers. Hierdoor worden minder mensen begeleid naar werk, is er minder dienstverlening voor mensen met een arbeidsbeperking en werkgevers. Het risico bestaat dat een te grote bezuiniging leidt tot hogere kosten via een oploop van het exploitatieverlies van de Binnenbaan enerzijds, en een oploop van het aantal bijstandsuitkeringen anderzijds

610.02 - Hoogwaardig handhaven

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
30 Inkrimpen van personele inzet		131-655	124-620	121-603	121-603	121-603
Saldo		131-655	124-620	121-603	121-603	121-603

Toelichting

30 Inkrimpen van personele inzet

Er wordt minder personeel ingezet om oneigenlijk gebruik van inkomensondersteunende voorzieningen (zoals bijstandsuitkeringen) te voorkomen en te corrigeren. De helft van het personeel bestaat uit Sociale Recherche Participatiewet en Toezichthouders Wmo en Jeugdwet en de andere helft uit medewerkers Terugvordering en Verhaal. Inkrimpen zal leiden tot een toename van misbruik en oneigenlijk gebruik en tot het stopzetten van terugvorderingen. Het risico bestaat dat het aantal bijstandsuitkeringen toeneemt, alsook het onrechtmatig gebruik. Daarnaast bestaat het risico dat de baten afnemen door lagere terugvordering van onrechtmatige uitbetaalde uitkeringen. Tot slot kan de maatschappelijke acceptatie van verstrekken bijstand verminderen.

610.03.100 - BUIG

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
Geen besparingsmogelijkheden						
Saldo						

Toelichting

Via dit product worden mensen voorzien van inkomen middels bijstandsuitkeringen.

Mensen die recht hebben op een bijstandsuitkering moeten die krijgen van de gemeente op grond van de Participatiewet. Mensen (of eigenlijk de werkgevers) ontvangen een loonkostensubsidie als ze daar recht op hebben op grond van de Participatiewet. De hoogte van de bijstandsuitkering en de loonkostensubsidie is vastgelegd in de wet en de gemeente mag daar niet vanaf wijken. Sturing op de uitgaven kan plaatsvinden via het product participatie (610.01). Door meer in te zetten op uitstroom uit de bijstand kunnen de uitgaven mogelijk verlaagd worden. Dit vraagt inzet van re-integratiemiddelen. Het financiële effect van extra re-integratie inspanningen is echter zeer onzeker.

610.03.300 - Bijzondere Bijstand

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
31 Gemeentepolis: stoppen met vergoeden tandartskosten		800	800	800	800	800
32 Gemeentepolis: stoppen met vergoeden orthodontiekosten		500	500	500	500	500
33 Gemeentepolis: stoppen met vergoeden brillen		150	150	150	150	150
34 Verlagen uitkering individuele inkomstenstoeslag (IIT)		500	500	500	500	500
35 Inkomensgrens collectieve zorgverzekering verlagen naar 110% of 100%		250-500	250-500	250-500	250-500	250-500
36 Inkomensgrens Zoetermeerpas verlagen naar 110% of 100%		100-250	100-250	100-250	100-250	100-250
Saldo		2.300-2.700	2.300-2.700	2.300-2.700	2.300-2.700	2.300-2.700

Toelichting

31 t/m 33 Gemeentepolis: stoppen met vergoeden tandartskosten, orthodontiekosten, brillen

De gemeentepolis is een vorm van bijzondere bijstand die zich bevindt op het snijvlak tussen zorg- en armoedebeleid. De polis van Zoetermeer wordt aangeboden door Menzis. Er zijn drie pakketten:

- Basis voordelig. Een basispakket met een aanvullende verzekering voor tandheelkunde en fysiotherapie. De gemeente levert geen bijdrage.
 - GarantVerzorgd 1. Een basispakket met aanvullende verzekering voor brillen/contactlenzen, anticonceptie, bevalling en kraamzorg, voetzorg en vergoeding van wettelijk eigen bijdragen.
 - GarantVerzorgd 3. Een basispakket met uitgebreidere vergoedingen voor bovenstaande plus de mogelijkheid om het eigen risico te herverzekeren.
- De polis is beschikbaar voor inwoners van Zoetermeer met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm.

Bezuinigen op de gemeentepolis betekent dat mensen met de laagste inkomens minder geld over houden. De Commissie Sociaal Minimum heeft geconcludeerd dat het bijstandsniveau niet voldoende is om mee rond te komen. Volgens het NIBUD daalt de koopkracht van de armste groep Nederlanders dit jaar met 4%. De mensen die door de bezuiniging getroffen worden zijn dus mensen die al te weinig te besteden hebben. Zij zullen dus op een andere manier hulp moeten zoeken of geld lenen. Beide opties resulteren uiteindelijk in hogere kosten voor de gemeente.

Bezuinigen brengt een aantal risico's met zich mee:

- Meer zorgmijding, minder preventie, groei van problematiek in ernst en complexiteit
- Hogere uitgaven aan bijzondere bijstand
- Hogere uitgaven aan Stichting Urgente Noden (SUN)
- Hogere uitgaven aan Wmo en jeugdzorg
- Hogere uitgaven aan schuldhulpverlening

34 Verlagen uitkering individuele inkomstentoeslag (IIT)

Bij het houden van de IIT zoals het is, zouden de duurzame gebruiksgoederen uit de bijzondere bijstand gehaald kunnen worden. Deze zijn een lening zonder rente. Het risico bestaat dat mensen geen nieuwe koelkast of bank kunnen kopen, waardoor hun kwaliteit van leven exponentieel daalt. Het risico bestaat dat mensen met een laag inkomen minder goed kunnen rondkomen, wat leidt tot een grotere armoedeval, en verplaatsing van kosten naar bijvoorbeeld schuldhulpverlening.

35 Inkomensgrens collectieve zorgverzekering verlagen naar 110% of 100%

De burger met een laag inkomen gaat merken als zij niet meer in aanmerking komen voor de collectieve zorgverzekering of bijzondere bijstand. Zij hebben al een laag inkomen en kunnen dan hun zorgkosten niet meer betalen. Het risico bestaat dat mensen met een laag inkomen minder goed kunnen rondkomen, wat leidt tot een grotere armoedeval, en verplaatsing van kosten naar bijvoorbeeld schuldhulpverlening.

36 Inkomensgrens Zoetermeerpas verlagen naar 110% of 100%

De Zoetermeerpas is een preventief beleidsinstrument. Het stimuleert inwoners om zich te sociaal te participeren en zichzelf te ontwikkelen. Het bezuinigen op of afschaffen van de Zoetermeerpas is juridisch toelaatbaar. Maar dit kan leiden tot groeiende problematiek onder inwoners met een laag inkomen. We schatten de kans groot dat een bezuiniging op de Zoetermeerpas leidt tot hogere uitgaven elders: in de bijzondere bijstand, subsidies, schuldhulpverlening en jeugdzorg.

610.03.400 - SHV

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
37 Verminderen van inzet minnelijke trajecten			195 - 973	195- 973	195- 973	195- 973
38 Verminderen van schuldbemiddeling door de gemeente			19-94	19-94	19-94	19-94
Saldo			214 - 1.067	214- 1.067	214- 1.067	214- 1.067

Toelichting

37 Verminderen van inzet minnelijke trajecten

Voor toeleiding WSNP is in verreweg de meeste gevallen eerst een minnelijk traject nodig. Je kan dat enkel alleen overslaan in zeer specifieke gevallen. De rechter toetst daarop. Je kan er dus niet voor kiezen om zomaar een minnelijk traject over te slaan. Door minder inzet, worden minder mensen schuldenvrij. Dit heeft grote gevolgen voor andere domeinen. Meer mensen in de schulden betekent meer problemen op andere leefgebieden en veel meer kosten bij andere domeinen. De gewone aanpak bij jongeren levert geen resultaat op, dit moet specifiek worden ingezet.

38 Verminderen van schuldbemiddeling door de gemeente

Minder zorg en nazorg leidt tot meer recidive. Vrijwilligerorganisaties kunnen niet 1 op 1 in het gat springen. Juist door contact met de schuldeisers voorkom je stagnatie in het traject, dit gebeurt al digitaal en zo efficiënt mogelijk. Meer inzet saneringskredieten zorgt nog steeds voor noodzaak minnelijk traject en zorg en nazorg. De NVVK-certificering is nodig om als gesprekspartner met schuldeisers in gesprek te gaan. Wettelijke taak.

920.01 - Kwijtschelding van belastingen

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
39 Kwijtschelding afschaffen			187- 1.700	187- 1.700	187- 1.700	187- 1.700
Saldo			187- 1.700	187- 1.700	187- 1.700	187- 1.700

Toelichting

39 Kwijtschelding afschaffen

Dit gaat met name om de kwijtschelding van riool- en afvalstoffenheffing. Inwoners met een laag inkomen zullen een lastenverzwaring krijgen. Het risico bestaat dat meer mensen in de schulden komen en zich zullen melden voor schuldhelpverlening. De Ombudsman zal ook heel kritisch zijn en tot nu toe is geen enkele gemeente gestopt met kwijtschelding (wel een enkel waterschap).

Let op: afschaffen of verminderen van kwijtschelding leidt niet tot een besparing, maar tot een lastenverlichting! De kosten voor kwijtschelding worden namelijk opgebracht door o.a. de afvalstoffen- en rioolheffing.

Programma 2 Samen leven en ondersteunen

Algemene doelstelling: Vergroten zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie

De ambitie van het college is dat inwoners van Zoetermeer gezond zijn en zo zelfstandig en zelfredzaam mogelijk deel kunnen nemen aan de maatschappij.

662.01 - Wmo maatwerk

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
40 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen: Zorg Netwerk verminderen		19 - 94	19 - 94	19 - 94	19 - 94	19 - 94
41 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen: Kwaliteitstoezicht verminderen		4 - 20	4 - 20	4 - 20	4 - 20	4 - 20
42 Maatwerkvoorzieningen: Uitvoeringskosten verminderen a Salarissen en sociale lasten b Ingeleend personeel c Overige goederen en diensten				0	0	0
43 Hulpmiddelen, vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen versoberen		500	500	500	500	500
44 Hulp bij het huishouden (WMO) verminderen		2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
45 Maatwerkdienstverlening 18+/onderdeel regiotaxi verminderen			0	0	0	0
46 Begeleiding WMO/PGB verminderen			0	0	0	0
Saldo		3.023 – 3.114	3.023 – 3.114	3.023 – 3.114	3.023 – 3.114	3.023 – 3.114

Toelichting

40 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen: Zorg Netwerk verminderen

Dit betreft doorbelaste personeelskosten zorgcoördinatoren. Op basis inventarisatie op de uitvoering is gebleken dat er meer capaciteit nodig is in de uitvoering. Hierop besparen is terugval in de uitvoering.

41 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen: Kwaliteitstoezicht verminderen

Deze kosten zijn voor jaarlijkse kwaliteitstoezicht van de GGD. Deze wordt door de gemeente Den-Haag in rekening gebracht. Dit is al minimaal. Hier zit geen extra toezicht op. In 2023 zijn de kosten met €10.000 overschreden vanwege extra toezichthouder.

42a/b Maatwerkvoorzieningen: Uitvoeringskosten verminderen onderdeel Salarissen en sociale lasten en Ingeleend personeel

Dit betreft personeelskosten van vaste medewerkers en inhuur. Gezien de recente inventarisatie is gebleken dat we voor de opgave waar we de komende jaren voor staan meer formatie nodig hebben. In de budgetten is hier middels een groeipad in voorzien. Als de uitvoering zich meer heeft gestabiliseerd en de grip op de uitvoering is verstrekt kan het mogelijk minder in de uitvoering. Hierin wordt uitgegaan van een gelijkblijvend aantal voorzieningen. Bij toename van het aantal cliënten en voorzieningen - wat op basis van de demografisch beeld verwacht wordt- gaat dit niet op.

42c Maatwerkvoorzieningen: Uitvoeringskosten verminderen onderdeel Overige goederen en diensten

Dit budget is niet vast, maar is hard nodig voor de uitvoering. Hiermee worden allerlei kosten uitbetaald zoals client-ervaringsonderzoek WMO&Jeugd en ondersteunende activiteiten.

43/44 Hulpmiddelen, vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen versoberen en Hulp bij het huishouden (WMO) verminderen

Op de voorzieningen kan op de onderdelen Hulpmiddelen, vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen en Hulp bij het huishouden (WMO) € 3 miljoen gekort worden vanaf 2025. Budgettair is dit mogelijk als de tarieven en het aantal cliënten in lijn blijft met 2024. Per saldo betekent dit een verlaging meer dan 13% op deze budgetten.

De taakstelling van € 3 miljoen in 2024 en mogelijk in de jaren hierna zal grotendeels gerealiseerd gaan worden door efficiëntie:

- Grip op WMO;
 - a. Binnen de afdeling Wmo is een werkgroep 'Grip op Wmo' opgericht. Deze werkgroep richt zich op o.a. de informatievoorziening m.b.t. op begroting en uitgaven.
 - b. Toetsing VNG-voorspelmodel: Een evaluatie van het VNG-voorspelmodel is in gang gezet om te bepalen hoe goed dit model aansluit bij onze lokale behoeften en realiteiten.
 - c. Digitalisering facturatieproces: Voor woningaanpassingen en hulpmiddelen zetten we in op de digitalisering van het facturatieproces. Dit is gericht op het verkrijgen van meer accurate en gedetailleerde data, wat zal helpen bij het maken van betere kostenprognoses en efficiënter beheer.
 - d. Daarnaast wordt er binnen 'Grip op Wmo' nog naar overige werkprocessen gekeken met o.a. als doel meer data te verzamelen; wanneer er meer en duidelijkere data beschikbaar is zal ons dit ook helpen betere voorspellingen te kunnen doen en beter te kunnen sturen op kosten.
 - e. Informatievoorziening verbeteren: Inzicht in klanten en voorzieningenbehoefte vergroten en gedrag van burgers beïnvloeden
- Voorstel anders indiceren HO: Verschillende niveaus van HO met als doel: Meer inwoners hebben zelf regie over hun huishouden, minder inwoners doen langdurig beroep op HO vanuit de Wmo, voor inwoners die het echt nodig hebben blijft HO vanuit de Wmo beschikbaar. Dit zal niet een directe besparing opleveren, wel een minder harde stijging van (langdurige) kosten.
- Efficiënter indiceren d.m.v. een gemeentelijk toegangsteam Wmo.
- Nagaan of Inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo vanaf 1 januari 2026 kan leiden opbrengstenverhoging.

45 Maatwerkdienstverlening 18+/onderdeel regiotaxi verminderen en

Op Maatwerkdienstverlening 18+/onderdeel regiotaxi en Begeleiding (WMO) kan niet bezuinigd worden. Dit is al op minimaal niveau.

46 Begeleiding WMO verminderen

Op WMO Begeleiding kan niet bezuinigd worden. Dit is al op minimaal niveau. Vanwege de kanteling is budget al aanzienlijk naar beneden bijgesteld (ten gunste van Inzet).

PGB begeleiding

Verlaging van het PGB-tarief voor nieuwe cliënten (niet bij bestaande cliënten; risico: de geringe opbrengsten ten opzichte van het werk, plus het risico dat cliënten overstappen naar ZiN, wat duurder is). De bezuiniging start dan (na het wijzigen van de verordening) met niks maar loopt op in de loop van de jaren. Als alle oude cliënten uitgestroomd zijn (geschatte duur 10 jaar) hebben we een structurele bezuiniging van zo'n 30.000 euro gerealiseerd.

Samenwerking en samenhang beleid en uitvoering intensiveren

Aandachtspunten zijn:

- Noodzaak tot het voeren van een fundamentele discussie over wat we kunnen doen en wat niet, zowel in termen van financiën als uitvoering; meer focussen op het werken met de gedachte van 'ervoor zorgen dat' in plaats van 'zorgen voor'.
- Duidelijkheid en visie hebben op uitvoering, bijvoorbeeld wat moeten we doen om visie 2040 te bereiken, welk (strategisch) beleid is daarvoor nodig?
- Meer samenhang en wisselwerking tussen beleid en uitvoering.
- Ingehaald worden door autonome ontwikkelingen.
- Voldoende ICT-kennis en mankracht, een prominentere rol is nodig om ontwikkelingen bij te kunnen houden en in vragen te kunnen voorzien.
- Meer samenwerking met (omliggende) gemeente is nodig om goede (prijs) afspraken te kunnen maken met leveranciers, bijna allen leveren aan meerdere gemeenten, zo niet landelijk, en we lopen allemaal tegen dezelfde uitdagingen aan. Hierin moet in geïnvesteerd worden.

670.01.100 - Vrijwilligersondersteuning

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
47 Vrijwilligerswaardering beëindigen		80	80	80	80	80
48 Aparte subsidieregeling beëindigen		50	50	50	50	50
Saldo		130	130	130	130	130

Toelichting

47 Vrijwilligerswaardering beëindigen en 48 Aparte subsidieregeling beëindigen

- Als er wordt besloten tot bezuinigingen dan is het uitgangspunt deze door te voeren met zo min mogelijk gevolgen voor de inwoners. Dit zou kunnen door met geld uit GALA/brede SPUK tijdelijk te (blijven) investeren in het versterken van het netwerk om structurele gevolgen van deze bezuinigingen te ondervangen.
- De inzet welke we in het kader van deze productkaart leveren vindt mede plaats door subsidieverstrekking aan partners in de stad. Gerelateerd aan de lijnen in de oplegger bij het totaal van de productkaarten vanuit de afdeling Sociaal Domein zien we de opgave en in de basis ook ruimte en mogelijkheden om het instrument van subsidieverlening gericht in te zetten. Dit vanuit de verwachting dat met het gericht verstrekken en slimmer combineren van subsidies een structurele besparing kan worden gerealiseerd. Vanuit deze oplegger en gerelateerde productkaarten willen we dan ook graag met het college in gesprek om tot een opdracht te komen het subsidiebeleid en het totaal aan verstrekte subsidies tegen het licht te houden.

Risico's

- Vermindering van de sociale cohesie/ sterke sociale basis
- Verlies van essentiële diensten/ inzet
- Toename van druk op betaalde diensten/ ondersteuning of zorg
- Verlies van expertise en ervaring

- Vrijwilligers kunnen hun werk niet of niet meer goed kunnen uitvoeren, ondersteuning valt weg en aanbod van activiteiten zal wegvallen. Concreet leidt dit ertoe dat kwetsbare burgers bijvoorbeeld geen maatje meer hebben om naar buiten te gaan, niet meer naar medische afspraken worden gebracht, er geen boodschappen meer worden gedaan, geen ondersteuning meer krijgen bij het leren van onze taal, er geen matching meer plaats kan vinden van zorgvrijwilligers etc.
- Het aantal vrijwilligers zal afnemen, de samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties zal teruglopen en de professionalisering van de organisaties wordt tenietgedaan. Het zal de investering van de afgelopen jaren ongedaan maken. Daardoor bestaat het risico dat vrijwilligers hun werk niet of niet meer goed kunnen uitvoeren en er gestopt wordt met bepaald aanbod.
- Vrijwilligersondersteuning draagt bij aan de lijnen: Zoetermeer is mijn thuis, duurzame stad tussen de parken, palet van wijken en buurten, doorlopende ontplooiingskansen voor iedereen.
- De omvang van de bezuiniging heeft invloed op de inzet op vrijwilligersondersteuning. Mogelijk dat onderdelen van de vrijwilligersondersteuning zullen moeten worden afgebouwd. Dit raakt de kracht van het netwerk en maakt dat er op de organisaties zelf een veel groter beroep gedaan zal worden om de ondersteuning vorm te blijven geven. Een grote bezuiniging is een inbreuk op het gevoerde beleid, raakt de opzet van Zoetermeervoorelkaar. Vrijwilligers informatiepunten zullen deels moeten sluiten.

670.01.101 - Ontmoeten en meedoen

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
49 2 Wijkrestaurants sluiten		227	227	227	227	227
Saldo		227	227	227	227	227

Toelichting

49 Wijkrestaurants sluiten

- Sluiting twee wijkrestaurants, specifiek genoemd in het coalitieakkoord. Het sluiten van twee wijkrestaurants betekent concreet dat inwoners niet meer terecht kunnen voor een ontmoeting en maaltijd.
- Stopzetten subsidie wijkrestaurants.
Wijk- en buurtverenigingen krijgen een meer prominente rol in de wijk met een stevigere link naar de andere welzijnspartners in de stad. Dit kan nabijheid versterken en de aanpak op het verstevigen van de sociale basis versterken.
Budget voor wijk- en buurtverenigingen is niet opgenomen in het coalitieakkoord.
- Afschalen welzijnsactiviteiten en voorzieningen in de stad heeft een direct effect op de sociale cohesie/ sterke sociale basis in de stad. Voorzieningen vallen weg, netwerkvorming stagneert.
- Transformatieopdracht wijk- en buurtverenigingen met behulp gala middelen met als resultaat multifunctionele ontmoetingsplekken waarbij de financiering ook gedragen wordt door andere partners in de stad, mede door het verhuren van ruimten.
- De inzet welke we in het kader van deze productkaart leveren vindt mede plaats door subsidieverstrekking aan partners in de stad. Gerelateerd aan de lijnen in de oplegger bij het totaal van de productkaarten vanuit de afdeling Sociaal Domein zien we de opgave en in de basis ook ruimte en mogelijkheden om het instrument van subsidieverlening gericht in te zetten. Dit vanuit de verwachting dat met het gericht verstrekken en slimmer combineren van subsidies een structurele besparing kan worden gerealiseerd. Vanuit deze oplegger en gerelateerde productkaarten willen we dan ook graag met het college in gesprek om tot een opdracht te komen het subsidiebeleid en het totaal aan verstrekte subsidies tegen het licht te houden.
- Efficiency opdracht op subsidies

Risico's

- Deze inzet draagt bij aan preventie en het versterken van de sociale basis. Afschalen op deze aanpak heeft als risico dat (formele) zorg en ondersteuning op termijn zal toenemen. Dit leidt tot hogere lange termijncosten.
- Toename van sociale problematiek in de stad.
- Verzwakking van sociale structuren in de stad.
- Verlies van veerkracht. De inzet op preventie en sociale cohesie helpt gemeenschappen om veerkrachtig te zijn en zich aan te passen aan veranderingen en tegenslagen. Door te bezuinigen op preventie en sociale cohesie wordt de veerkracht van een stad verminderd, waardoor het moeilijker wordt om effectief om te gaan met uitdagingen op bijvoorbeeld het terrein van bestaanszekerheid.
- De omvang van de bezuiniging heeft invloed op het instrument van subsidieverlening. Inzet zal in een beperkte vorm worden voortgezet, of taken zullen worden gecombineerd of dat grote onderdelen van welzijnsaanpak in de stad zullen moeten worden afgebouwd. Dit heeft een grote impact op de inzet van partners in de stad. Beperking tot het wettelijk minimum raakt de gehele sociale basis in Zoetermeer.

Een transformatieopdracht vraagt wel een eenmalige impuls/opdrachtgelden.

670.01.104 - Cliëntondersteuning

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
50 Zoetermeerwijzer stopzetten		45	45	45	45	45
Saldo		45	45	45	45	45

Toelichting

50 Zoetermeerwijzer stopzetten

Clientondersteuning blijft een wettelijke taak die de gemeente heeft belegd bij Zorgbelang.

Daarnaast is zoetermeerwijzer.nl actief als verwijsinstrument. Deels bezuinigen leidt tot een onvoldoende bruikbaar platform.

670.01.105 - Algemeen toegankelijke voorzieningen

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
51 Stoppen ondersteunen van de Toegankelijkheidsraad		74	74	74	74	74
52 Opheffen toegankelijkheidsraad/ stopzetten vacatiegelden		31	31	31	31	31
Saldo		105	105	105	105	105

Toelichting

51 Stoppen ondersteunen van de Toegankelijkheidsraad en 52 Opheffen toegankelijkheidsraad/ stopzetten vacatiegelden

Stopzetten regeling toegankelijkheidsraad

Geen adviesorgaan van het college op fysieke toegankelijkheid.

Geen adviesorgaan waar inwoners met een fysieke beperking terecht kunnen met vragen of aandachtspunten over een toegankelijke stad

Het afschalen van deze ondersteuning heeft tot gevolg dat er zichtbaar minder inzet en waarde wordt gehecht aan inclusie.

Deze bezuiniging zal naar verwachting een grote politieke discussie opleveren.

670.01.107 - Mantelzorg ondersteuning

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
53 Mantelzorgwaardering stopzetten, beperken of anders inzetten		max 580	max 580	max 580	max 580	max 580
Saldo		580	580	580	580	580

Toelichting

53 Mantelzorgwaardering stopzetten, beperken of anders inzetten

Stopzetten, beperken of anders organiseren van de mantelzorgwaardering. Mantelzorg waardering en ondersteuning blijft onderdeel van het WMO-beleid.

Een procentuele bezuiniging op de waardering maakt dat de mantelzorgers een kleinere geldelijke waardering ontvangen of dat ervoor wordt gekozen deze waardering op een andere wijze in te richten.

De inwoner ontvangt geen geldelijke waardering vanuit de gemeente voor geleverde mantelzorg.

Het risico bestaat dat inwoners door het wegvallen van deze vorm van waardering minder snel geneigd zijn mantelzorg te verlenen. Dit zal uiteindelijk leiden tot een groter beroep op formele zorg en ondersteuning.

670.01.109 - Wijkgericht werken

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
54 Stoppen met gemeentelijke vaste (netwerk)locaties wijkgericht werken		pm	pm	pm	pm	pm
55 Stoppen personele inzet wijkregisseurs en wijkondersteuners		pm	pm	pm	pm	pm
56 Verlagen van of stoppen met Inwonersbudgetten Wijk aan zet		max. 86	max. 86	max. 86	max. 86	max. 86
Saldo		86	86	86	86	86

Toelichting

54 Stoppen met gemeentelijke vaste (netwerk)locaties wijkgericht werken en 55 Stoppen personele inzet wijkregisseurs en wijkondersteuners en 56 Verlagen van of stoppen met Inwonersbudgetten Wijk aan zet

De omvang van de bezuiniging heeft invloed op de wijk aan zet budgetten en personeelskosten. Onderdelen van de ondersteuning zullen moeten worden afgebouwd, in de praktijk betekent dit minder wijkregisseurs en minder wijkondersteuners.

Daartegenover valt wel de huur van de betreffende gemeentelijke netwerklocaties weg.

De locaties worden momenteel gebruikt door wijkregisseur, wijkagenten en andere wijkwerkers (bijv. mensen in de minima) om dicht bij de wijkbewoners te werken. Op deze locaties kunnen bewoners momenteel nog laagdrempelig binnenlopen. De bezuiniging is niet in lijn met de ambities van het college op het gebied van wijkgericht werken zoals verwoord in het coalitieakkoord en de visie Zoetermeer 2024. O.a. op het vlak van het dichten van de kloof tussen en het samen optrekken van de gemeente en de bewoners in de wijken.

De (fysieke) afstand tussen bewoners en de gemeente en haar netwerkpartners wordt groter. Dit betekent o.a. een minder zichtbare vertegenwoordiging vanuit de gemeente in de wijken. Dit heeft een effect op de sociale cohesie/ sterke sociale basis.

670.01.110 - Algemene voorzieningen

Toelichting

Het is mogelijk om bepaalde taken uit de opdracht te halen maar dat zal er zeer waarschijnlijk toe leiden dat meer mensen voor een maatwerkvoorziening begeleiding bij de gemeente aankloppen of uit beeld raken totdat problemen te erg opstapelen waardoor uiteindelijk sprake zal zijn van een toename van maatwerkvoorzieningen. Daarnaast leidt het aanpassen van de taak tot een wijziging van het contract. Als dat een wezenlijke wijziging is, moeten we opnieuw aanbesteden en implementeren. Dat is een langdurig en kostbaar traject, los van de onzekerheid in de ondersteuning van inwoners.

Er is net een heel traject met Inzet achter de rug. Openbreken recente afspraken is niet wenselijk. Zie ook TB/PN.

De gebiedsgerichte ondersteuning is al een manier om inwoners zo preventief en licht mogelijk te ondersteunen en duurdere maatwerkvoorzieningen te voorkomen.

In het coalitieakkoord staat: 'We houden zorg en ondersteuning beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar'.

670.04 - Wmo preventie

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
57 Stoppen met diverse subsidies						
Saldo						

Toelichting

57 Stoppen met diverse subsidies

Dit betreft IZA/GALA-rijksmiddelen. Er zijn geen bezuinigingsmogelijkheden anders dan de algemene subsidie opdracht Sociaal Domein breed.

De middelen GALA en IZA worden via een spuk-uitkering aan de gemeenten verstrekt. Niet benutten betekent onderuitputting. Overheveling is in komende jaren niet meer toegestaan.

670.05.100 - Maatschappelijke hulpverlening

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
58 Stoppen met subsidies aan Slachtofferhulp en de subsidie aan Parnassia/Reakt		70	70	70	70	70
Saldo		70	70	70	70	70

Toelichting

58 Stoppen met subsidies aan Slachtofferhulp en de subsidie aan Parnassia/Reakt

Na een afbouwperiode op grond van de Awb kunnen we stoppen met de subsidie aan Slachtofferhulp en met de subsidie aan Parnassia/Reakt.

Inwoners die slachtoffer zijn van een misdrijf kunnen niet meer bij Slachtofferhulp terecht voor ondersteuning. Inwoners krijgen te maken met een toename van overlast door mensen met verward gedrag.

Veiligheid is topprioriteit voor het college. Bezuinigingen die leiden tot een toename van overlast door mensen met verward gedrag passen daar niet bij. Dat geldt met name voor de subsidie aan Parnassia/Reakt.

Met het gericht verstrekken en slimmer combineren van subsidies kan een structurele besparing worden gerealiseerd. Hiervoor is het nodig het subsidiebeleid en het totaal aan verstrekte subsidies tegen het licht te houden.

De subsidie aan de wijkcoaches kan niet gestopt worden omdat zij een essentieel onderdeel uitmaken van de zorginfrastructuur in Zoetermeer.

Bezuinigingen op de overige subsidies betekent, afhankelijk van de hoogte van de bezuiniging: Een taakstelling op de subsidieregeling, onderdelen van de maatschappelijke hulpverlening zullen moeten worden afgebouwd tot wettelijke taken zoals meldpunt bezorgd vanuit WvGGZ kunnen niet meer worden uitgevoerd. Dat geeft de volgende risico's:

- Toename van sociale problemen: Maatschappelijke hulpverlening richt zich op het ondersteunen van kwetsbare groepen in de samenleving, zoals daklozen, mensen met psychische problemen, verslaafden en gezinnen in financiële moeilijkheden. Door te bezuinigen op deze hulpverlening kunnen sociale problemen zoals dakloosheid, armoede, huiselijk geweld, en verslaving toenemen.

- Verergering van gezondheidsproblemen: Maatschappelijke hulpverlening is ook gericht zijn op het bevorderen van de gezondheid en het welzijn van burgers. Denk hierbij aan preventieve gezondheidszorg, geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. Het bezuinigen op deze diensten kan leiden tot een verergering van gezondheidsproblemen en een toename van het beroep op duurdere zorgvoorzieningen.
- Verlies van sociale cohesie: Maatschappelijke hulpverlening draagt bij aan het versterken van de sociale cohesie in een stad door mensen te ondersteunen en te verbinden. Door te bezuinigen op deze hulpverlening kan de sociale cohesie afnemen, wat kan leiden tot een gevoel van isolement en vervreemding onder burgers.
- Verhoogde druk op andere voorzieningen: Als de maatschappelijke hulpverlening wordt verminderd, kunnen andere voorzieningen zoals gezondheidszorg, sociale diensten en rechtshandhaving te maken krijgen met een toename van de vraag. Dit kan leiden tot overbelasting van deze voorzieningen en hogere kosten op de lange termijn.

670.05.101 - Bemoeizorg

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
59 Stoppen met subsidie		PM	PM	PM	PM	PM
Saldo						

Toelichting

59 Stoppen met subsidie

Bezuinigingen op de subsidies betekent, afhankelijk van de hoogte van de bezuiniging: Een taakstelling op de subsidieregeling, onderdelen van de maatschappelijke hulpverlening zullen moeten worden afgebouwd tot wettelijke taken zoals meldpunt bezorgd kunnen niet meer worden uitgevoerd. Dat geeft de volgende risico's:

- Een toename van het aantal mensen met verward gedrag, inwoners zullen dit merken in de vorm van toenemende (woon)overlast. Veiligheid is topprioriteit voor het college. Bezuinigingen die leiden tot een toename van overlast voor inwoners zijn daarmee strijdig.
- Afbouw van de gesubsidieerde activiteiten zal leiden tot een stijging van het beroep op een maatwerkvoorziening of andere vormen van ondersteuning.
- Als inwoners niet meer de juiste ondersteuning krijgen zal dat leiden tot een toename van (woon)overlast en huisuitzettingen. Ook verliezen we dan de financiële bijdrage van Den Haag.
- Toename van sociale problemen: Maatschappelijke hulpverlening richt zich op het ondersteunen van kwetsbare groepen in de samenleving, zoals daklozen, mensen met psychische problemen, verslaafden, en gezinnen in financiële moeilijkheden. Door te bezuinigen op deze hulpverlening kunnen sociale problemen zoals dakloosheid, armoede, huiselijk geweld, en verslaving toenemen.
- Verergering van gezondheidsproblemen: Maatschappelijke hulpverlening is ook gericht zijn op het bevorderen van de gezondheid en het welzijn van burgers. Denk hierbij aan preventieve gezondheidszorg, geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. Het bezuinigen op deze diensten kan leiden tot een verergering van gezondheidsproblemen en een toename van het beroep op duurdere zorgvoorzieningen.
- Verlies van sociale cohesie: Maatschappelijke hulpverlening draagt bij aan het versterken van de sociale cohesie in een stad door mensen te ondersteunen en te verbinden. Door te bezuinigen op deze hulpverlening kan de sociale cohesie afnemen, wat kan leiden tot een gevoel van isolement en vervreemding onder burgers.

- Verhoogde druk op andere voorzieningen: Als de maatschappelijke hulpverlening wordt verminderd, kunnen andere voorzieningen zoals gezondheidszorg, sociale diensten en rechtshandhaving te maken krijgen met een toename van de vraag. Dit kan leiden tot overbelasting van deze voorzieningen en hogere kosten op de lange termijn.

Met het gericht verstrekken en slimmer combineren van subsidies kan een structurele besparing worden gerealiseerd. Hiervoor is het nodig het subsidiebeleid en het totaal aan verstrekte subsidies tegen het licht te houden.

670.05.102 - Opvang

Toelichting

Zowel het Daklozenpunt Zoetermeer als het noodbed zijn geen wettelijke verplichtingen zodat er geen verplichting is dit in 2026 en verder voort te zetten. Dit levert geen financieel voordeel op omdat beide voorzieningen via een subsidie vanuit Den Haag gefinancierd worden.

671.01 - Universele preventie jeugd

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
60 Inkrimpen van/stoppen met Het Jongeren Informatie Punt (JIP)		19 - 94	19 - 94	19 - 94	19 - 94	19 - 94
61 Inkrimpen van/stoppen met De Kinderen en Jongeren Rechtswinkel		1 - 6	1 - 6	1 - 6	1 - 6	1 - 6
62 Inkrimpen van/stoppen met Huis van de democratie		2 - 9	2 - 9	2 - 9	2 - 9	2 - 9
Saldo		22 - 109	22 - 109	22 - 109	22 - 109	22 - 109

Toelichting

60 Inkrimpen van/stoppen met Het Jongeren Informatie Punt (JIP) en 61 Inkrimpen van/stoppen met De Kinderen en Jongeren Rechtswinkel en 62 Inkrimpen van/stoppen met Huis van de democratie

De omvang van de bezuiniging heeft invloed op de activiteiten. Van verschraving van de beschikbaarheidsfunctie t.g.v. een toenemende druk op de organisaties die deze taak uitvoeren om met minder middelen het bereik gelijk te houden tot het grotendeels stoppen met het Jongeren Informatie Punt of tot de meest minimale invulling van onze wettelijke taak op gebied van informatie en advies.

Het effect op de burger varieert en is afhankelijk van de omvang van de bezuiniging. Minder contact en informatie, langer moeten wachten of niet terecht kunnen bij een adviesvraag. Meer jeugdigen en ouders gaan gebruik maken van duurdere ondersteuning, zoals specialistische jeugdhulp.

Jongeren kunnen minder goed passende ondersteuning vinden, de problematiek van jongeren verergert en meer jongeren vragen specialistische jeugdhulp. Ook is het risico op meer onveilige seks, wat tot meer SOA's kan leiden en de kans op tienerzwangerschappen vergroot.

671.02 - Selectieve preventie jeugd

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
63 Inkrimpen van/stoppen met Veiligheid jongerenwerk		179 - 896	179 - 896	179 - 896	179 - 896	179 - 896
64 Inkrimpen van/stoppen met Jeugdigen selectieve preventie		5 - 25	5 - 25	5 - 25	5 - 25	5 - 25
65 Inkrimpen van/stoppen met Versterken ouderschap selectieve preventie		15 - 74	15 - 74	15 - 74	15 - 74	15 - 74
Saldo		199 - 995	199 - 995	199 - 995	199 - 995	199 - 995

Toelichting

63 Inkrimpen van/stoppen met Veiligheid jongerenwerk en 64 Inkrimpen van/stoppen met Jeugdigen selectieve preventie en 65 Inkrimpen van/stoppen met Versterken ouderschap selectieve preventie

JGZ richt zich op de minimale wettelijke taken. De omvang van de bezuiniging heeft invloed op de activiteiten variërend van

- Het stopzetten van laagdrempelige activiteiten (YMCA en Jongeren in Actie) die de cohesie bevorderen voor de jeugd verdwijnen,
- Het door het jongerenwerk stoppen met de activiteiten in de wijk,
- Het niet meer opvolgen van regionale afspraken rondom de Jeugdgezondheidszorg (JGZ),
- Het vervallen van de samenwerking met scholen en groepsvoorlichtingen door een jeugdverpleegkundige
- Stoppen met de financiering van Kinder- en Jongerenrechtswinkel
- Minder inzet op onderzoek bij ziekteverzuim en bemoeizorg
- Het halveren van de ambulante rondes in de wijk en de inzet in wijk en veiligheid overleggen
- Geen vroegtijdige interventies kunnen uitvoeren

- Het volledig stopzetten van het out reachende en preventieve aanpak, jongeren worden niet meer in een vroeg stadiumesignaleerd en lopen hierdoor meer risico om af te glijden in middelengebruik en/of criminaliteit. Dit leidt tot een toename van problematiek en uiteindelijk een hoger gebruik van jeugdhulp producten als jeugdreclassering en individuele begeleiding.
- Vroeg signalering bij jongeren komt te vervallen, waardoor jongeren pas in beeld komen als ze in de problemen zijn gekomen
- Met het gericht verstrekken en slimmer combineren van subsidies kan een structurele besparing worden gerealiseerd. Hiervoor is het nodig het subsidiebeleid en het totaal aan verstrekte subsidies tegen het licht te houden.

671.03 - Maatwerk jeugd

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
66 Inkrimpen van/stoppen met Sociaal Medische Indicaties		76 - 384	76 - 384	76 - 384	76 - 384	76 - 384
67 Inkrimpen van/stoppen met CJG Meerpunt Sluitende Zorg/Zzon (loonkst.) € 75.000		?	?	?	?	?
68 Inkrimpen van/stoppen met Veiligheid maatwerk		6 – 29	6 – 29	6 – 29	6 – 29	6 – 29
69 Inkrimpen van/stoppen met Versterken ouderschap maatwerk		68 – 343	68 – 343	68 – 343	68 – 343	68 – 343
70 Inkrimpen van/stoppen met Versterken zorgstructuur maatwerk		11 – 57	11 – 57	11 – 57	11 – 57	11 – 57
71 Inkrimpen van/stoppen met Praktijkondersteuning Huisartsen		60 – 301	60 – 301	60 – 301	60 – 301	60 – 301
72 Inkrimpen van/stoppen met Schoolmaatschappelijk Werk		91 – 456	91 – 456	91 – 456	91 – 456	91 – 456
73 Inkrimpen van/stoppen met Coördinatie toegang onderwijs (loonkosten) max € 82.000		?	?	?	?	?
74 Inkrimpen van/stoppen met Transformatie jeugdhulp max € 201.036		60 - 100	60 - 100	60 - 100	60 - 100	60 - 100
Saldo		372 – 1.670	372 – 1.670	372 – 1.670	372 – 1.670	372 – 1.670

Toelichting

66 Inkrimpen van/stoppen met Sociaal Medische Indicaties: 137 kinderen (2023)

SMI's worden door team JGH afgegeven, daar waar een kind zich onvoldoende thuis kan ontwikkelen omdat ouder(s) of kind zelf, door sociale of medische redenen of omstandigheden, dat belemmeren. *Door bezuinigingen zullen minder kinderen geholpen kunnen worden.* Wanneer deze kinderen geen gebruik kunnen maken van de kinderopvang op sociaal medische indicatie zal de achterstand in hun ontwikkeling zich vergroten. Het is waarschijnlijk dat deze kinderen i.p.v. een SMI een vorm van specialistische jeugdhulp toegewezen zullen krijgen of in een later stadium specialistische jeugdhulp nodig zullen hebben. Het is dus kiezen tussen een SMI of inzet specialistische GGZ.

68 Inkrimpen van/stoppen met Veiligheid maatwerk: 10 jeugdigen (2023)

Door jongerenwerk wordt Basta ingezet voor kinderen onder de 12 die in contact dreigen te komen met criminaliteit (Basta!). Basta! is een evidence based interventie die de band tussen ouder en kind weer verstrekt en het kind in contact brengt met een positieve omgeving.

Door bezuinigingen zullen minder kinderen geholpen kunnen worden.

69 Inkrimpen van/stoppen met Versterken ouderschap maatwerk: JGZ-interventies

Stevig ouderschap, Voorzorg (beide interventies zijn als bewezen effectief aangemerkt door het NJI), extra inzet ten behoeve van kinderen van statushouders, Kind naar Gezonder gewicht, en de coördinatie op deze interventies. De maatwerk interventies van JGZ zorgen voor vroegtijdige ondersteuning bij beginnende problemen; hoe minder hierop ingezet wordt, hoe sneller de problemen groot worden en hoe groter de kans op meer jeugdhulp op latere leeftijd. De omvang van de bezuiniging heeft invloed op de coördinatie waardoor de effectiviteit van de inzet afneemt, worden minder gezinnen bereikt en vervallen er interventies.

70 Inkrimpen van/stoppen met Versterken ouderschap maatwerk: Home Start en Kind aan Huis: Bereik 2023 van 75 gezinnen met ongeveer 170 jeugdigen per jaar

Door de inzet van een vrijwilliger/ maatje die gedurende een half jaar tot een jaar het gezin een dagdeel per week ondersteunt, wordt dure jeugdhulp voorkomen dan wel verkort. Ook halen de vrijwilligers zingeving uit hun inzet, en ontwikkelen ze zich waardoor kansen op de arbeidsmarkt toenemen. Bij korting of wegvallen, loopt de dure jeugdhulp op en neemt participatie van inwoners af.

Het verminderen van de inzet als gevolg van bezuinigingen leidt tot een lager bereik van gezinnen en jeugdigen.

70 Inkrimpen van/stoppen met Versterken ouderschap maatwerk: Youz Preventie: Bereik 2023 van 16 gezinnen Ouder Baby interventie, 8 groepen (48 kinderen en ouders) KOPP/KOV

Door extra aandacht voor de kinderen in gezinnen waar de ouders te maken hebben met psychische problematiek dan wel verslaving, worden de gezinnen ondersteund in het opgroeien en opvoeden in deze moeilijke omstandigheden. Minder inzet betekent minder gezinnen ondersteunen, en dit betekent dat er meer problemen ontstaan waar later geïndiceerde jeugdhulp voor nodig is.

Het verminderen van de inzet als gevolg van bezuinigingen leidt tot een lager bereik van gezinnen en jeugdigen

70 Inkrimpen van/stoppen met Versterken zorgstructuur maatwerk: Maatjes en mentorproject, Jong Perspectief: 50 maatjes, 28 mentorprojecten, 15 vakantiemaatjes (2023)

De maatjes en mentorprojecten zorgen voor ondersteuning aan kinderen en jongeren om beter te kunnen functioneren in het dagelijks bestaan en hun zelfredzaamheid te vergroten. Ouders worden ontlast door de begeleiding vanuit volwassen vrijwilligers. Door de inzet van deze vrijwilligers worden

problemen genormaliseerd. Minder inzet van deze trajecten betekent dat jeugdigen minder laagdrempelig worden ondersteund, de belasting bij ouders kan toenemen en later of langer geïndiceerde hulp nodig kan zijn.

Het verminderen van de inzet als gevolg van bezuinigingen leidt tot een lager bereik. Minder maatjes, mentorprojecten en vakantiemaatjes,

70 Inkrimpen van/stoppen met Versterken zorgstructuur maatwerk: Elance Academy 40 trajecten (2023)

De omvang van de bezuiniging heeft invloed op het aantal trajecten waardoor minder meiden passende interventie in hun leefontwikkeling krijgen wat kan zorgen voor meer en andere problematiek bij deze meiden.

71 Inkrimpen van/stoppen met Praktijkondersteuning Huisartsen: Praktijkondersteuning Huisartsen 1.094 jeugdigen (2023)

De POH-jeugd begeleiden jeugdigen en gezinnen binnen de huisartspraktijk, verwijzen hen voor ondersteuning naar andere vrij-toegankelijke voorzieningen of naar specialistische jeugdhulp. Van de 1.094 jeugdigen die door de POH-jeugd worden gezien per jaar wordt 33% door de POH-jeugd geholpen binnen de huisartspraktijk of verwezen naar ander vrij-toegankelijk aanbod.

Wanneer er een bezuiniging elders binnen het vrij-toegankelijk aanbod jeugd in Zoetermeer wordt doorgevoerd, betekent dit dat meer jeugdigen zich zullen melden bij de huisarts voor een verwijzing naar specialistische zorg. Zij kunnen met hun probleem immers niet meer terecht in het voorliggende veld. De POH-jeugd zullen hierdoor waarschijnlijk meer tijd besteden aan het verwijzen van deze jeugdigen en minder tijd hebben voor begeleidingstrajecten. Wanneer er hiernaast wordt bezuinigd op het budget van de POH-jeugd wordt dit effect vergroot: meer jeugdigen melden zich bij de huisarts vanwege bezuinigingen elders terwijl er minder tijd beschikbaar is om deze jeugdigen binnen de praktijk te helpen.

De omvang van de bezuiniging heeft invloed op het aantal jeugdigen dat jaarlijks wordt gezien door de POH-jeugd.

72 Inkrimpen van/stoppen met Schoolmaatschappelijk Werk: Schoolmaatschappelijk Werk: Bereik 2023: 1.047 kinderen op het primair, 347 jongeren op het voortgezet onderwijs

10% van het budget wordt bekostigd door het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs, 30% van het budget staat onder de begroting van programma 1.2

De omvang van de bezuiniging heeft invloed op het effect variërend:

- Niet alle kinderen ondersteuning kunnen ontvangen bij het Schoolmaatschappelijk werk en er een beroep gedaan wordt op andere partners
- Het vervallen de inzet op groepsmaatschappelijk werk en de proeftuinen
- Niet meer voldoen om aan de minimale voorwaarden van 4 uur per school op het primair onderwijs waarmee de doorstroom naar jeugdhulp zal worden vergroot
- Door het wegvallen van de proeftuinen kan er ook niet meer geëxperimenteerd worden om het werk anders in te richten of te onderzoeken wat er nodig is voor de doelgroep
- Geen schoolmaatschappelijk werk meer. Het risico hiervan is dat de instroom naar geïndiceerde jeugdhulp zal toenemen. Laagdrempelig en dichtbij zorg ontvangen is bij het onderwijs dan weggefallen, dit gaat in tegen de visie om ondersteuning zo dichtbij als mogelijk en zo laag als mogelijk in te zetten.
- Met het gerichter verstrekken en slimmer combineren van subsidies kan een structurele besparing worden gerealiseerd. Hiervoor is het nodig het subsidiebeleid en het totaal aan verstrekte subsidies tegen het licht te houden.

671.04 - Specialistische jeugdhulp

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
316 Inschatten verlagen kosten Maatwerkdienstverlening 18-		170	170	170	170	170
		170	170	170	170	170

Toelichting

316 Inschatten verlagen kosten Maatwerkdienstverlening 18-

Er is € 271.250 beschikbaar gesteld (coalitieakkoord) om beleidsvrij geld in te kunnen zetten ter voorkoming van duurdere jeugdhulp of om vastgelopen situaties te doorbreken. We verwachten dat we toe kunnen komen met € 100.000 op basis van de huidige uitgaven. De inzet blijft evenwel het totale budget in te gaan zetten.

Ontwikkelingen

In de programmabegroting 2024-2027 was een taakstelling voor specialistische jeugdzorg opgenomen. In verband met een aanwijzing vanuit het financieel toezicht door de provincie is deze financiële taakstelling in december 2023 uit de begroting gehaald. In de Perspectiefnota 2025 wordt gerapporteerd over de actuele stand van zaken.

714.01 - Gezondheidszorg

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
75 Stoppen Contract Stanglobal AED's		36	36	36	36	36
Saldo		36	36	36	36	36

Toelichting

75 Stoppen Contract Stanglobal AED's
 Geen AED dekking in de stad.

Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen

721.19 - Afvalinzameling

Het Burgerberaad komt eind 2024 met een input voor een nieuw afvalstoffenbeleid. Het is niet gepast om nu zelf met voorstellen te komen.

723.36 - Milieubeleid

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
76 Verlagen werkbudget energietransitie			364	364	364	364
77 Schrappen aanvullend personeelsbudget energietransitie			178	178	178	178
78 Verlagen werkbudget Klimaatadaptie/groenprojecten/biodiversiteit			437	437	437	437
79 Schrappen personeelsbudget Klimaatadaptie/groenprojecten/biodiversiteit			105	105	105	105
Saldo			1.084	1.084	1.084	1.084

Toelichting

76 Verlagen werkbudget energietransitie

Bezuinigingen verlagen (het inzicht in) investeringsmogelijkheden voor huiseigenaren voor groot onderhoud en verduurzaming woningen. Dat leidt tot vergroting van energiearmoede, verschillen tussen wijken en een lagere woonaantrekkelijkheid. Voldoende capaciteit op het stroomnetwerk is randvoorwaardelijk voor de Zoetermeerse ambities voor wonen, werken, mobiliteit en energietransitie. Het tempo van verzwaring van het netwerk kan de maatschappelijke ontwikkeling niet bijhouden. Zoetermeerse ambities komen in de knel als we niet tijdig gezamenlijk gaan programmeren en prioriteren in uitbreidingen van aansluitingen en nieuwe aansluitingen (congestiemanagement). Zoetermeer zal niet aan de verplichtingen kunnen voldoen uit het klimaatakkoord. Regionale samenwerking is noodzakelijk evenals regie voeren op de ontwikkeling van met name de collectieve aardgasvrije warmtesystemen. Als we dit schrappen kunnen we geen invulling kunnen aan de Wet collectieve warmtevoorzieningen.

De rijksmiddelen voor dekking van personeelskosten zijn toegezegd tot en met 2025. Rijksmiddelen vanaf 2026 zijn onzeker. In 2025 wordt hierover meer bekend en kan worden aangegeven of dit mogelijkheden biedt om op het gemeentelijk budget te bezuinigen. Als de rijksuitkering stopt en het gemeentelijk budget is ingeleverd, worden de mogelijkheden van de gemeente om de energietransitie aan te pakken beperkt.

Er zijn er contracten gesloten c.q. verplichtingen aangegaan die vanuit dit budget worden gedekt. Bovendien is er ook geen budget meer om in vaste dienst aangestelde functionarissen te dekken.

Verder nemen de bijdragen af voor (regionale) capaciteit voor begeleiding van de planvorming voor opwek van zon en wind op basis van de Regionale Energie Strategie (RES), het landelijk Klimaatakkoord, planning en uitvoering van de transitie visie warmte (TVW).

77 Schrappen aanvullend personeelsbudget energietransitie

Het gevolg is dat Zoetermeer niet aan de verplichtingen kan voldoen uit het klimaatakkoord. Terugtrekking uit regionale samenwerking is noodzakelijk en kan geen regie voeren op de ontwikkeling van met name de collectieve aardgasvrije warmtesystemen. Dat laatste betekent dat we ook geen invulling kunnen geven aan de Wet collectieve warmtevoorzieningen.

78 Verlagen werkbudget en 79 schrappen aanvullend personeelsbudget Klimaatadaptie/groenprojecten/biodiversiteit

Raken beide het coalitieakkoord. Verlagen/schrappen van het budget houdt in dat de grote opgaven voor de buitenruimte van Zoetermeer 2040, niet in samenhang en doelgericht kunnen worden opgepakt terwijl deze opgaven elk hun plek vragen in de buitenruimte. Het gaat om opgaven rond zaken als gezondheid, woon- en werkomgeving, mobiliteit van de inwoners, het klimaat en energietransitie. Dan ontbreekt de samenhang in en de stimulering van bijvoorbeeld de aanpassing van de inrichting van straten; de verbetering van beweeg-, sport- en speelmogelijkheden; het maken van betere verbindingen voor langzaam verkeer en voor dieren; het toevoegen en verbeteren van groen en waterberging; mogelijk maken van wijktuinen en het realiseren van meer natuur en groen bij en aan gebouwen.

810.18 - Algemeen beheer

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
80 Schrappen externe adviescommissie bomen (EAB) en uitvoeringsmaatregelen overlast bomen			304	141	141	141
81 Verlagen kwaliteitsniveau openbare ruimte van hoog/basis naar laag (CROW A/B naar C) zie ook 3.17 bij dagelijks onderhoud			190	190	190	190
82 Beperken applicatielandschap			PM	PM	PM	PM
Saldo			494 +PM	331 +PM	331 +PM	331 +PM

Toelichting

80 Schrappen externe adviescommissie bomen (EAB) en uitvoeringsmaatregelen overlast bomen

Dit is in strijd met het bomenbeleid en het coalitieakkoord waarbij de aanpak van overlast bomen een speerpunt is. Voor inwoners betekent dit geen second opinion bij meervoudige overlast door bomen. Er is geen budget meer om overlast locaties aan te pakken. Het opheffen van de externe bomencommissie vraagt meer capaciteit van de ambtelijke organisatie voor het zorgvuldig behandelen van overlastsituaties. De EAB is beleidsmatig verankerd in het bomenbeleid, dat zal moeten worden aangepast. Het gevolg is een toename van meldingen van ontevreden inwoners, waarvoor extra inzet nodig is.

81 Verlagen kwaliteitsniveau openbare ruimte van hoog/basis naar laag (CROW A/B naar C)

In de stad hanteren wij verschillende kwaliteitsniveaus in gebieden. Bijvoorbeeld een hoog kwaliteitsniveau in de Binnenstad, een basis kwaliteitsniveaus in winkelcentra en een laag kwaliteitsniveau in de recreatiegebieden. Met een lager onderhoudsniveau is de openbare ruimte minder aantrekkelijk. De waarde van de openbare ruimte en kapitaalgoederen neemt af. De tevredenheid van burgers over de openbare ruimte neemt af en het aantal meldingen toe. Het onderhoud is meer reactief, doordat je inzet op ingrijpen net voordat een kapitaalgoed onder het lage niveau zakt. Dit betekent een hoger risico's op o.a. veiligheid. Het aantal herstelwerkzaamheden (klein onderhoud) neemt toe. Het werk met werk maken is minder vaak mogelijk doordat de ingrijptermijn 1 á 2

jaar is en integrale afstemming daardoor niet tot nauwelijks mogelijk. Of er zijn hogere kosten om de openbare ruimte veilig te houden tot een integraal project in uitvoering gaat.

Ook zal het deels kapitaalvernietiging betekenen. In verschillende delen van de stad is de inrichting van hoge kwaliteit die met een laag niveau niet voor de beoogde uitstraling zorgt. Daarnaast zijn onderdelen ook niet op een niveau C in stand te houden zoals o.a. hagen en vaste planten.

82 Beperken applicatielandschap

Onderzoek van licenties naar het gebruik en functioneren in de huidige werkwijze. Er is nog geen beeld welke financiële consequentie dit heeft. Het jaarlijks begrote bedrag is € 400.000.

810.28 - Dagelijks beheer en klein onderhoud

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
83 Niet uitvoeren van motie van kunstwerk naar kunstwerk en vanaf 2026 geen periodiek /onderhoud coating (115 in 2024)			10	10	10	10
84 Halveren of stoppen van tijdelijk kwaliteitsimpuls openbare ruimte			750-1.500			
85 Vervallen 'Impuls' maatregelen			370-770	370-770	370-770	370-770
86 Geen bladkorven plaatsen			75	75	75	75
87 Schrappen zelfstandige maatregelen ter verbetering van toegankelijkheid			50	50	50	50
88 Waterspeelplaats Rakkersveld opheffen			PM	PM	PM	PM
89 Bijdrage dierenambulance beëindigen			50	50	50	50
90 Het aantal objecten in de openbare ruimte verminderen			PM	PM	PM	PM
91 Aanpassen vergunningplicht bomen			PM	PM	PM	PM
92 Verlagen kwaliteitsniveau openbare ruimte van standaard naar laag (overal CROW-niveau Cag) zie ook 3.6 algemeen beheer			565	565	565	565
93 Aanpassen uitvoeringswerken			120-205	120-205	120-205	120-205

94 Uitbreiden aansluitingen op laagspanningsnet (= nieuw beleid)			PM	PM	PM	PM
95 Versoberen inrichting openbare ruimte			PM	PM	PM	PM
96 Het aantal afvalbakken met 25% terugbrengen			40	40	40	40
97 Adopteren van groen niet meer faciliteren			125	125	125	125
98 Beperkt uitvoeren van maatregelen ter verbetering van de verkeersveiligheid			PM	PM	PM	PM
Saldo			2.155- 3.430 +PM	2.155- 3.430 +PM	2.155- 3.430 +PM	2.155- 3.430 +PM

Toelichting

83 Niet uitvoeren motie van kunstwerk naar Kunstwerk

De Europatunnel krijgt geen coating en daardoor geen verfraaiing. Het is geen verblijfsruimte waardoor de impact voor inwoners beperkt is. Een grove raming van de jaarlijkse reinigingskosten inclusief benodigde verkeersmaatregelen is € 10.000.

84 Halveren of stoppen met tijdelijke kwaliteitsimpuls openbare ruimte

Bezuiniging is niet in lijn met het coalitieakkoord. Dit budget is begroot t/m 2026. Na 2026 komen deze werkzaamheden te vervallen. Met de tijdelijke kwaliteitsimpuls openbare ruimte wordt de buitenruimte op een hoger niveau gebracht. Het stopzetten betekent een afname van de kwaliteit en minder mogelijkheden om initiatieven van inwoners te faciliteren. Voor de kwaliteitsimpuls voeren wij de volgende maatregelen uit:

- Extra beheermaatregelen en kwaliteitsniveau in de wijken Meerzicht, Buytenweg en Seghwaert;
- Extra bladruimen op verharding;
- Plantenbakken hoofdwegen + winkelcentra;
- Extra schoonmaken van winkelcentra, fietstunnels en randstadrailstations;
- Kwaliteitsinitiatieven van bewoners;
- Een plus realiseren bij projecten.

Voor deze maatregelen is sprake van budget t/m 2026. Bezuinigen betekent dat (een deel van) deze maatregelen een jaar eerder komen te vervallen.

85 Vervallen 'Impuls' maatregelen

Hieronder vallen werkzaamheden in de openbare ruimte die geen wettelijke taak zijn. Ze voegen wel waarde toe aan de beleving van de openbare ruimte. Het stoppen met deze werkzaamheden betekent een minder fraaie openbare ruimte en niet tot nauwelijks ruimte om kleine verzoeken van inwoners in te willigen. Het heeft een negatieve impact op het gebruik van de openbare ruimte. Het gaat om hier om:

- Onderhoud van speelvelden, waardoor meer kale plekken en kuilen;
- Plaagbestrijding van luizen bij bomen;
- Geen onderhoud ruiterspanden;
- Kerstboom op de Dobbe laten vervallen;
- Geen kleine aanpassingen openbare ruimte n.a.v. meldingen.

Het stoppen met deze maatregelen vraagt om actieve communicatie en naar verwachting neemt het aantal meldingen toe.

86 Geen bladkorven plaatsen

Inwoners kunnen het blad van gemeentelijke bomen niet meer kwijt in een korf. Een deel van het bladafval kunnen zij ook in hun eigen container kwijt. Het past in de waarde die blad heeft als voedingsbodem en die inwoners kunnen toepassen in hun tuin;

87 Schrappen zelfstandige maatregelen ter verbetering van de toegankelijkheid:

Niet in lijn met het coalitieakkoord. Er worden geen zelfstandige maatregelen (buiten projecten en groot onderhoud) meer genomen om de toegankelijkheid in de stad te verbeteren.

88 Waterspeelplaats Rakkersveld opheffen

Het is een goed gebruikte speelplek en het verwijderen betekent een vermindering van het speelaanbod en de mogelijkheid voor kinderen om veilig met water te spelen. De speelplek is in 2018 gerealiseerd waardoor er sprake is van kapitaalvernietiging.

89 Bijdrage dierenambulance beëindigen

Zonder bijdrage aan de dierenambulance rijdt deze niet meer in Zoetermeer en is de wettelijke zorg voor hulpbehoevende dieren niet meer geborgd. De dierenambulance heeft juist aangegeven dat de huidige bijdrage onvoldoende is en dat deze verhoogd moet worden.

90 Het aantal objecten in de openbare ruimte verminderen

Door het aantal kapitaalgoederen te verminderen dalen de kosten bij dagelijks en klein onderhoud en bij groot onderhoud en vervanging. Het terugbrengen van het aantal voorzieningen heeft een negatieve impact op de beleving en het gebruik van de openbare ruimte. De objecten zijn immers geplaatst vanwege een functie of doel. De woonaantrekkelijkheid neemt hierdoor af. Het gaat hier om het verwijderen van speelvoorzieningen, straatmeubilair, steigers etc. De mogelijkheid voor een kind om zelfstandig naar een speelplek te gaan neemt dan af. In de coronaperiode is het belang van de buitenruimte voor mensen goed zichtbaar geworden. Veel personen maken gebruik van de diverse voorzieningen die hier staan waardoor de impact van een forse bezuiniging op voorzieningen zich zal doorvertalen naar fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners. De hoogte van de bezuiniging bepaald uiteindelijk hoeveel impact dit heeft. Deze bezuiniging heeft invloed op meerdere beleidsterreinen zoals gezondheid, mobiliteit, veiligheid etc. Door de bezuiniging aan de levensduur te koppelen worden bepaalde wijken onevenredig benadeeld.

91 Aanpassen vergunningplicht bomen

Mogelijkheid A: Vergunningplicht bomen opheffen: Burgers hebben juridisch geen invloed meer of een gemeentelijke boom wel of niet verwijderd wordt. De juridische bescherming van bomen vervalt. Het behoud van een ouder bomenareaal is niet meer te waarborgen. Het voorstel is daardoor in strijd met Omgevingsvisie 2040, groenbeleid, bomenbeleid en APV. Ook heeft het een negatieve impact op het realiseren van de doelen uit de klimaatadaptatie

strategie.

Mogelijkheid B: Vergunningplicht voor bomen met een onherstelbare slechte conditie opheffen: Deze slechte conditie moet aangetoond zijn met een boomveiligheidscontrole (BVC). Een inwoner heeft daardoor geen zicht meer wanneer een boom gekapt gaat worden. Dit kan ondervangen worden door de boom een lint mee te geven waarop is aangegeven dat deze vanwege onherstelbare slechte conditie verwijderd wordt.

Tegenover de bezuiniging betekent dit een vermindering van de leges en dat nieuw beleid ook weer om capaciteit vraagt.

92 Verlagen kwaliteitsniveau

Met een lager onderhoudsniveau is de openbare ruimte minder aantrekkelijk. De waarde van de openbare ruimte en kapitaalgoederen neemt af. De tevredenheid van burgers over de openbare ruimte zal afnemen en het aantal meldingen waarschijnlijk toe.

Het onderhoud is meer reactief, doordat je inzet op ingrijpen net voordat een kapitaalgoed onder het lage niveau zakt. Dit betekent een hoger risico's op o.a. veiligheid. Het aantal herstelwerkzaamheden (klein onderhoud) neemt toe. Het werk met werk maken is minder vaak mogelijk doordat de ingrijptermijn 1 á 2 jaar is en integrale afstemming daardoor niet tot nauwelijks mogelijk. Of er zijn hogere kosten om de openbare ruimte veilig te houden tot een integraal project in uitvoering gaat.

Dit betekent deels ook kapitaalvernietiging. In verschillende delen van de stad is de inrichting van hoge kwaliteit die met een laag niveau niet voor de beoogde uitstraling zorgt. Daarnaast zijn onderdelen ook niet op een niveau C in stand te houden zoals o.a. hagen en vaste planten.

Stadshart

Het Stadshart is een intensief gebruikt gebied, met veel zwerfafval. De aantrekkelijkheid van dit gebied neemt sterk af bij een lager niveau, doordat zwerfafval sterk toeneemt met mogelijk overstromen van afvalbakken tot gevolg. Met winkelcentra die al onder druk staan, heeft dit een negatieve impact op de bereidheid van ondernemers om zich in Zoetermeer te blijven vestigen. Ook is dit tegenstrijdig met de plannen die de gemeente heeft voor de ontwikkeling van de Binnenstad.

Noord Aa

Op zomerse dagen maken een groot aantal mensen gebruik van het Noord Aa. Op zomerse dagen wordt er extra zwerfvuil geruimd, prullenbakken geleegd en de toiletten schoongemaakt. Minder schoonmaken verlaagt de aantrekkelijkheid van het gebied. Bij vieze toiletten is er minder bereidheid om hier gebruik van te maken. Het is belangrijk dit goed te communiceren. De bezuiniging zal voor meer ontevreden bewoners zorgen.

93 Aanpassen uitvoeringswerken

In het beheer van de openbare ruimte zijn er mogelijkheden om aanpassingen door te voeren om kosten te besparen. Hiervoor zijn de volgende aanpassingen mogelijkheden:

- Maaien meterstroken langs voet- en fietspaden (1 x maaien of niet meer maaien);
- Versoberen onderhoud groeiplaats straatbomen;
- Kosten voor de openbare ruimte voor evenementen verhalen op organisatoren;
- Versoberen participatie;
- Verbeteren proces meldingen.

Het versoberen van de onderhoudsmaatregelen geeft een minder verzorgd beeld. Het kan van invloed zijn op de toegankelijkheid door overhangen van groen of het gebruik verminderen. Het geeft inwoners het idee dat er niet beheerd wordt. Daar en tegen draagt het bij aan minder verdroging van de bodem. Bij het aanpassen van processen is besparing te behalen op capaciteit. Dit is van invloed op welke bewoners geïnformeerd/ betrokken worden.

94 Uitbreiden aansluitingen op laagspanningsnet = nieuw beleid

Op het gemeentelijke laagspanningsnet is nu voornamelijk de openbare verlichting aangesloten. Dit laagspanningsnet is ook te gebruiken voor bijvoorbeeld ondergrondse containers, verkeersregelininstallaties, pompen en gemalen. Afhankelijk van het aan te sluiten vermogen zijn er mogelijk netaanpassingen nodig. Immers de openbare verlichting brandt tijdens de nachtelijke uren en overdag staat er dan (uit veiligheidsoverwegingen) geen spanning op deze kabel. De eerste stap is het bepalen waar dit mogelijk is. Vervolgens is er een strategie nodig om te bepalen hoe dit handig aan te pakken en de netbeheerder informeren. Om dit te bereiken is er een investeringsbedrag en uitvoeringscapaciteit nodig. Uiteindelijk levert dit lagere lasten op vanwege het opheffen van aansluitingen bij de netbeheerder. En bij meer aansluitingen op het gemeentelijke laagspanningsnet benutten wij deze ook beter. De burger merkt niets van de technische aanpassing.

Bij een eigen netwerk is het belangrijk dat voldoende kennis in huis is en blijft om de veiligheid van het netwerk te waarborgen. Het binnen halen en het houden van technische vakbekwame personen is een uitdaging. In planvorming is volgorde belangrijk vanwege de benodigde omschakeling.

95 Versoberen inrichting openbare ruimte

Omvormen van groen naar goedkopere beheergroepen (bijvoorbeeld hagen omvormen naar gazon) versobert de openbare ruimte. Het straatbeeld wordt eentonig, minder herkenbaar en verlaagt daardoor de woonaantrekkelijkheid. Hiervoor is eerst een investering nodig. Dit staat haaks op coalitieakkoord waarbij extra middelen zijn vrijgemaakt om juist kwalitatief hoger niveau aan te leggen.

Aanpassen/hergebruik van materialen leidt tot meer verscheidenheid in het straatbeeld, bijvoorbeeld bij hergebruik van klinkers is er meer kleurverschil in hergebruikte materialen.

Aanpassing van groenvakken die niet goed te beheren zijn: verandering van hun directe omgeving.

96 Het aantal afvalbakken met 25% terugbrengen

Afvalbakken staan er met het doel om het zwerfafval in de openbare ruimte te beperken. Zoetermeer heeft een groot aantal afvalbakken in de openbare ruimte. Het gebruik van de huidige afvalbakken is niet overal optimaal. In het kader van Schoon is gewoon wordt bekeken naar een optimalisatie van de locaties van afvalbakken. In vergelijking met andere gemeenten staan er in Zoetermeer meer afvalbakken. Meer afvalbakken betekent niet minder zwerfvuil. Een slimme plaatsing van afvalbakken is nodig om zwerfvuil en hondenpoep tegen te gaan. Bij te weinig afvalbakken zijn personen minder bereid om zwerfvuil of hondenpoep op te ruimen. Een mogelijkheid is om inwoners afvalbakken te laten adopteren wat betekent dat zij deze legen. Dit vraagt wel extra administratie.

97 Adoptereren van groen niet meer faciliteren

Op dit moment is er een actieve begeleiding vanuit de gemeente bij verzoeken tot adopteren van groen. Het opheffen van die mogelijkheid verkleint de mogelijkheid voor inwoners om hun eigen omgeving te verfraaien en te zorgen voor een kwaliteitsimpuls. Het stoppen van adoptiegroen zorgt dat inwoners minder invloed hebben op hun directe omgeving en de woonaantrekkelijkheid/ saamhorigheid afneemt. Om invulling te geven aan de opgaven die op ons afkomen is samenwerking met inwoners essentieel.

98 Beperkt uitvoeren van verkeersmaatregelen voor het verbeteren van de veiligheid

Verzoeken van inwoners om maatregelen te nemen voor de verkeersveiligheid worden niet uitgevoerd. Het is niet meer mogelijk om zelfstandig verkeersveiligheidsmaatregelen uit te voeren (zoals het aanleggen van drempels). Ook bij integrale onderhoudsprojecten is geen budget meer voor verkeersmaatregelen. Als vanuit veiligheid alsnog een aanpassing noodzakelijk is, is de gemeente duurder uit.

810.38 - Exploitaties

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
99 Beperken bewaakte fietsenstallingen a. Bewaking stopzetten b. Aanpassen service fietsenstalling (bv door verminderen van de openingstijden en betaalde stalling invoeren)			900 of 150- 250	900 of 150- 250	900 of 150- 250	900 of 150- 250
100 Opheffen bezoekersregeling			50	50	50	50
101 Verhogen inkomsten voor parkeren			PM	PM	PM	PM
102 Meer kosten voor het in stand houden van de riolering ten laste brengen van de rioolheffing (o.a. storting vanuit de voorziening)			500- 700	500- 700	500- 700	500- 700
103 Verbeteren exploitatie begraafplaats			PM	PM	PM	PM
Saldo			700- 1.650 +PM	700- 1.650 +PM	700- 1.650 +PM	700- 1.650 +PM

Toelichting

99 Beperken bewaakte fietsenstallingen

Mogelijkheid a: Bewaking stopzetten.

Bewoners ervaren niet meer de service van het veilig stallen van de fiets. Dit is van invloed op de bereidheid om met de fiets naar het Stadshart te komen. Het zorgt er ook voor dat het aantal fietsen op straat toeneemt en dat de stalling onveilig gaat voelen (overdekte hangplekken zonder toezicht). Medewerkers

vanuit het UWV verliezen hun baan waar mogelijk geen alternatief voor is, waardoor de kosten binnen het sociaal domein toenemen. Hangt samen met het parkeren van de auto en de ontwikkelingen in de Binnenstad. Auto's kunnen de eerste twee uur gratis parkeren.

Mogelijkheid b: Fietsen op beperkte tijdstippen bewaakt stallen of betalen om de fiets te stallen.

Fietsenstalling op minder uren te gebruiken. Hangt samen met het parkeren van de auto en de ontwikkelingen in de Binnenstad. Bij het vragen van een vergoeding voor het stallen van een fiets/brommer komen er inkomsten tegen de uitgaven te staan. Alleen fietsen laten betalen voor stallen en auto's de eerste twee uur gratis parkeren laten, is contrair met duurzame mobiliteit. Het aantal fietsen op straat zal bij een betaalde fietsenstalling toenemen.

100 Opheffen bezoekersregeling

De bezoekersregeling parkeren centrum houdt voor een huishouden in het stadscentrum 70 gratis bezoekersuren per jaar ontvangt. Het opheffen van deze regeling betekent dat inwoners bezoekers niet meer gratis kunnen laten parkeren. Het opheffen zal veel weerstand opleveren. Gezien de bouwplannen voor de Binnenstad komt er een opgave voor parkeren waar een keuze voor deze regeling noodzakelijk wordt.

101 Verhogen inkomsten voor parkeren

Door in een groter gebied betaald parkeren in te voeren waardoor het aantal betaalde parkeerplaatsen toeneemt.

- Minder ruimte voor bezoekers om kosteloos kort te parkeren. Dit genereert extra inkomsten.
 - Betaald parkeren invoeren voor gehandicapten parkeerplaatsen die gebruik maken van reguliere betaalde parkeerplaatsen.
 - Elk jaar indexeren zorgt voor een duidelijkere lijn voor gebruikers dan tweejaarlijks indexeren. Genereert beperkt extra inkomsten.
 - Mogelijk minder tweede auto's. Mogelijk verplaatsing parkeerdruk naar aangrenzend gebied. Parkeren tweede en volgende auto wordt duurder.
 - Mogelijke bezwaren tegen uitbreiding betaald parkeren gebied. In andere wijken ontstaat mogelijk parkeeroverlast doordat personen de auto buiten de betaald parkeerzone plaatsen.
 - Mogelijke bezwaren tegen aanpassing. Mogelijk verplaatsing parkeerdruk naar aangrenzend gebied. Parkeren tweede en volgende auto wordt duurder.
- Betaald parkeren zorgt er mogelijk voor dat bezoekers auto's op ongewenste plekken parkeren of het gebied in zijn geheel mijden. Conflict met ondernemers omdat klandizie afneemt.

Het aanpassen van het parkeren is in lijn met het programma Binnenstad. Op basis van het in 2019 vastgestelde parkeerbeleid betekent dit voor de binnenstad lagere parkeernormen, ruimte voor deelmobiliteit en aandacht voor elektrisch vervoer.

102 Meer kosten voor het in stand houden van de riolering ten laste brengen van de rioolheffing

Stijging van de rioolheffing waardoor burgers meer moeten betalen. Mogelijk zijn niet alle gemaakte lasten ten laste te brengen van de rioolheffing. Door hogere rioolheffing stijgt ook het bedrag van kwijtscheldingen van de rioolheffing.

103 Verbeteren exploitatie begraafplaats

Op dit moment is de begraafplaats niet kostendekkend. Aanpassen van de tarieven en de bedrijfsvoering kan bijdragen aan het verbeteren van de kostendekkendheid. Dit vraagt om een exploitatieplan en besluitvorming vanuit de raad. Afhankelijk van de gemaakte keuzes merken inwoners dit door hogere tarieven en/of minder service.

810.48 - Groot onderhoud

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
104 Verwijderen van objecten			PM	PM	PM	PM
105 Vervangingsinvesteringen kapitaliseren			6.250	6.080	5.900	5.725
106 Hergebruiken van materialen in projecten			PM	PM	PM	PM
107 Invoeren eenvoudige inrichting			PM	PM	PM	PM
Saldo			6.250 +PM	6.080 +PM	5.900 +PM	5.725 +PM

Toelichting

104 Verwijderen van objecten

Door het aantal kapitaalgoederen te verminderen dalen de kosten bij dagelijks en klein onderhoud en bij groot onderhoud en vervanging. Het terugbrengen van het aantal voorzieningen heeft een negatieve impact op de beleving en het gebruik van de openbare ruimte. De objecten zijn immers geplaatst vanwege een functie of doel. De woonaantrekkelijkheid neemt hierdoor af. Het gaat hier om het verwijderen van speelvoorzieningen, straatmeubilair, steigers etc. De mogelijkheid voor een kind om zelfstandig naar een speelplek te gaan neemt af. In de coronaperiode is het belang van de buitenruimte voor mensen zichtbaar geworden. Veel personen maken gebruik van de diverse voorzieningen die hier staan waardoor de impact van een forse bezuiniging op voorzieningen zich zal doorvertalen naar fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners. De hoogte van de bezuiniging bepaald uiteindelijk hoeveel impact dit heeft. Deze bezuiniging heeft invloed op meerdere beleidsterreinen zoals gezondheid, mobiliteit, veiligheid etc.

De pollers in de Dorpstraat zijn geplaatst om te voorkomen dat er autoverkeer de straat inrijdt. In 2028 moeten de pollers vervangen worden (€ 450.000). Bij het verwijderen van de pollers is het waarschijnlijk dat er meer voertuigen in de Dorpstraat gaan rijden en er om handhaving wordt gevraagd. De

aanwezigheid van autoverkeer betekent een minder aantrekkelijk winkelgebied. Een mogelijkheid is om vaste palen toe te passen, dit vraagt om een intensief traject met inwoners en bedrijven.

105 Vervangingsinvesteringen kapitaliseren

De vervangingen van een aantal kapitaalgoederen met maatschappelijk nut worden nu in één keer afgeschreven in het jaar van de vervanging. Als deze vervangingen worden afgeschreven over de gebruiksduur van het kapitaalgoed zijn de lasten gelijkmatig over de periode van het gebruik/nut verdeeld. Het effect is dat de lasten in de eerste jaren lager zijn en dat de lasten over een langer tijdsbestek worden verdeeld. Hiermee worden alle kapitaalgoederen met maatschappelijk nut volgens het vastgestelde beleid verwerkt. De burger merkt niets van deze wijziging. De kapitaallasten kunnen gedurende de looptijd van de afschrijvingsperiode wijzigen als het rentepercentage van de benodigde geldlening wijzigt.

106 Hergebruiken van materialen in projecten

De gemeente heeft nog geen uitgangspunten over circulariteit. Vanaf 2050 moet de gemeente circulair zijn. Door hergebruik bij het in stand houden van de openbare ruimte voor te schrijven, zijn besparingen te realiseren. In de buitenruimte wordt dit zichtbaar door een minder eenduidig beeld. Zoals bijvoorbeeld meer kleurverschillen in verharding en paaltjes. Het vraagt daarom vooraf duidelijke uitleg naar inwoners dat de gemeente dit uitgangspunt hanteert.

107 Invoeren eenvoudige inrichting

Voor de stad zijn er vier inrichtingsniveaus, exclusief, extra, standaard en eenvoudig. Op dit moment is alleen in het buitengebied de inrichting eenvoudig. Een hoger niveau van inrichting is vaak duurder in aanschaf en vraagt soms ook meer onderhoud. Door het inrichtingsniveau in de stad te verlagen neemt de verscheidenheid en herkenbaarheid van waar je in de stad bent af. De leefomgeving wordt ook minder aantrekkelijk. Dit vraagt om actieve communicatie naar bewoners.

Programma 4 Vrije tijd

Dit programma heeft tot doel om het vrijetijdsklimaat te stimuleren: kunst en cultuur, sport, groen, spelen en leren, erfgoed en evenementen. Dit gebeurt door het bevorderen van laagdrempelige vrijetijdsvoorzieningen en het stimuleren van een levendige, leefbare stad. Het programma draagt actief bij aan thema's als fysieke en geestelijke gezondheid, vitaal ouder worden, educatie, sociale cohesie etc.

002.31 – Evenementen

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
108 Een aantal bestuurlijke evenementen laten vervallen of versoberen			25/50	25/50	25/50	25/50
109 Subsidieverlening aan evenementen verminderen			75/200	75/200	75/200	75/200
110 Niet meer inzetten op Innovatieve evenementen en uitvoeringsbudget evenementen			10/110	10/110	10/110	10/110
111 Door gezamenlijke inkoop, inhuur en vergunningaanvraag minder subsidiëren		-100	50	75	100	100
112 Toonaangevende evenementen niet meer (geheel) subsidiëren of kiezen voor kleinere initiatieven die wellicht meer bijdragen aan sociale cohesie			200	200	200	200
Saldo		-100	360-610	385-635	410-660	410-660

Toelichting

108 Een aantal bestuurlijke evenementen laten vervallen of versoberen

Een aantal bestuurlijke evenementen (Nieuwjaarsvoorstelling, Oranjeborrel, Dodenherdenking, Veteranenavond) kan vervallen of worden versoberd. Dit leidt tot minder reuring in de stad en tot minder getoonde waardering van inwoners en verenigingen.

109 Subsidieverlening aan evenementen verminderen

Een flink aantal evenementen zal verdwijnen. Evenementen die wel plaatsvinden vragen een hogere toegangsprijs. De sociale samenhang vermindert. Lokale ondernemers zoals horecagelegenheden hebben minder inkomsten. Zoetermeer wordt minder aantrekkelijk voor inwoners en toeristen. Bij organisatie door commerciële partijen kun je niet meer sturen op branding/city marketing.

110 Innovatieve evenementen en uitvoeringsbudget evenementen

Dit budget is bedoeld om nieuwe innovatieve evenementen naar Zoetermeer te halen en werkbudget voor het evenementenloket om evenementenorganisatoren te ondersteunen.

111 Gezamenlijke inkoop en inhuur en vergunningaanvraag

Punt 5 kost de komende twee jaar geld; door nu te investeren in betere samenwerking, duurzame inkoop en aanbesteding door de evenementenorganisatoren, is vanaf 2026 mogelijk minder subsidie nodig.

112 Toonaangevende evenementen minder subsidiëren of kiezen voor kleinere initiatieven

Er kan voor gekozen worden om bepaalde toonaangevende evenementen (bevrijdingsfestival, Culinair, Koningsdag, Sinterklaas, Halloween) niet meer te subsidiëren. Alternatief is om te kiezen voor kleinere initiatieven die wellicht meer bijdragen aan sociale cohesie.

Let bij bovenstaande punten op de stapelingen bij keuze voor 4.2, 4.5 en 4.6!

530.02 - Exploitatie sportaccommodaties

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
113 Vrij laten vallen geormerkte middelen investeringen sportaccommodaties			950	950	950	950
114 Hoger prioriteren projecten verduurzaming gemeentelijk vastgoed			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
115 Anders omgaan met niet kostprijs dekkende verhuur			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
116 De structurele huurkorting terugdraaien naar een eenmalige korting (€ 730.000 totaal vastgoed)			160	160	160	160
Saldo			1.110	1.110	1.110	1.110

Toelichting

113 Vrij laten vallen geormerkte middelen investeringen sportaccommodaties

Niet besteden van het restant van de middelen die beschikbaar zijn gesteld vanuit het Coalitieakkoord 2022-2026 'Samen doen wat nodig is' voor investeringen in sportaccommodaties in het kader van 'meegroeien met de stad'. Het voor 2024 geplande raadsvoorstel "Investeringsagenda sportaccommodaties" intrekken.

Als niet geïnvesteerd wordt is er kans dat er te weinig sportaccommodaties zijn of dat accommodaties verouderen. Dat kan leiden tot een toename in wachtlijsten en een hogere drempel voor deelname aan sport.

Bij binnensportaccommodaties gelden wettelijke eisen voor het gebruik van de 28 binnensportaccommodaties door onderwijs. Dit gebruik is 50% van de beschikbare uren. Het sluiten van binnensportlocaties heeft tot mogelijk gevolg dat er een tekort aan onderwijsruimte ontstaat. De binnensportlocaties hadden

in 2023 een bezettingsgraad van 89%. De buitensportaccommodaties en overige accommodaties zijn over het algemeen met een vaste huurperiode verhuurd aan één of meerdere huurders, de bezetting wordt daar niet gemeten.

114 Hoger prioriteren projecten verduurzaming gemeentelijk vastgoed.

Door te investeren in techniek om sportfaciliteiten te verduurzamen (energie, kunstgrasvelden, etc.) kunnen de huurinkomsten worden verhoogd. Daar staan lagere energiekosten voor de huurders tegenover.

Het rendement is onzeker en lastig vooraf te bepalen. Huurders zullen mogelijk niet instemmen met een voorstel voor huurverhoging in ruil voor lastenverlaging.

115 Anders omgaan met niet kostprijs dekkende verhuur.

Waar mogelijk toewerken naar een hogere of andere vormen van bijdragen van de sportverenigingen aan maatschappelijke doelen. Dit kan bestaan uit het leveren van tegenprestaties (bijvoorbeeld: maatschappelijke activiteiten waarvoor de gemeente nu nog subsidies verstrekt, of huurders zelf meer laten doen aan beheer en onderhoud).

Minder beheer of versobering van beheerstaken die nu door de gemeente worden uitgevoerd (schoonmaak, klein onderhoud). Het risico is dat huurders de taken niet zelf oppakken en dat dat leidt tot een afname van kwaliteit (vervuiling, toename gebruikersmeldingen). Deze maatregel leidt niet vanzelfsprekend tot een bezuiniging omdat de ambtelijke capaciteit mogelijk toeneemt (subsidieverlening).

116 De structurele huurkorting terugdraaien naar een eenmalige korting (€ 730.000 totaal vastgoed).

Voor het jaar 2023 was de jaarlijkse indexatie van de huurprijzen van het gemeentelijk vastgoed 14,5%. De gemeente heeft besloten om de huurverhoging van 2023 niet hoger te laten uitpakken dan de kerninflatie (6,5%) van september 2022. Het advies van het CBS was echter om de Consumenten prijsindex (CPI) te blijven gebruiken totdat bij een volgende huurverhoging een correctie wordt aangebracht. Het argument hiervoor is dat anders een disbalans kan ontstaan in de verhouding tussen baten en lasten omdat veel lasten wel met 14,5% of meer stegen. Om alsnog aan te sluiten bij het CBS-advies kan de structurele huurkorting met terugwerkende kracht omgezet worden tot een meerjarige incidentele korting tot 2026 om daarna de huren alsnog, zij het geleidelijk te laten stijgen. Hogere huurinkomsten kunnen leiden tot afname van leden bij sportverenigingen als eigen bijdragen of contributies stijgen.

530.04 - Vrijtijds-, sport- en spelontwikkeling

Hiervoor stimuleren en ondersteunen we zowel organisaties, verenigingen en bedrijven. Buurtsportcoaches leveren sport- en spelaanbod in de wijken en op scholen voor diverse doelgroepen zoals kinderen t/m 12, van 13 tot 18 jaar en ouderen. Cultuurcoaches zorgen voor cultuureducatie en cultureel aanbod in de wijken. Ook zijn middelen opgenomen voor zwemstimulering

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
117 Buurtsport- en cultuurcoaches verminderen			916 100 -389	916 100 -PM	916 100 -PM	916 100 -PM
118 Zwemvergoeding afschaffen 100 euro per kind dat 6 jaar is/wordt Ambtelijke inzet			118 8	118 8	118 8	118 8
119 Schoolzwemmen speciaal (basis)onderwijs afschaffen Ambtelijke inzet Vervallen inkomsten; bijdrage scholen, doorbelasten vervoerskosten			176 2 -45	176 2 -45	176 2 -45	176 2 -45
120 Stoppen met Sportgala of kleiner organiseren Ambtelijke inzet			18-26 8-10	18-26 8-10	18-26 8-10	18-26 8-10
121 Speelmeer stoppen (activiteiten in alle schoolvakanties en Speelmeerpas) Ambtelijke inzet Inkomsten uit activiteiten vervallen			51 68 -19	51 68 -19	51 68 -19	51 68 -19
Saldo			1.012- 1.022	1.401- 1.411	1.401- 1.411	1.401- 1.411

Toelichting

117 Buurtsport en cultuurcoaches verminderen

Dit betekent stoppen met of verminderen van buurtsportcoaches en daarmee stoppen met sportieve activiteiten (in de wijken en rondom school, valpreventie, activiteiten voor mensen met overgewicht etc.) en evenementen (schoolsporttoernooien, Nationale Sportweek, Sportgala). Deze worden georganiseerd door gemeentelijke buurtsportcaches, vaak in samenwerking met lokale partners (zoals sportverenigingen). Ook het stoppen met of verminderen van subsidie voor cultuurcoaches valt onder deze maatregel. De cultuurcoaches organiseren cultuur(educatieve) activiteiten bij culturele organisaties en in de wijken.

Dit heeft een negatief effect op de gezondheid van Zoetermeerders en zorgt voor minder vitale sportverenigingen. De relatie van sport/cultuuraanbieders en gemeente zal mogelijk verslechteren.

Het rijk draagt 40% van de kosten voor de brede combinatiefunctionarisregeling (Brede SPUK), 60% komt voor rekening van de gemeente. Als de cofinanciering van de gemeente stopt vervalt ook de rijksbijdrage.

118 Zwemvergoeding afschaffen

Met dit bedrag krijgen (ouders van) kinderen van 6 jaar 100 euro als zij lessen volgen voor zwemdiploma A. Het wordt sterk ontraden om deze bezuiniging te combineren met een bezuiniging op de Zoetermeerpas (progr. 1 onderdeel zwemvaardigheid).

119 Schoolzwemmen speciaal (basis)onderwijs afschaffen

Het stopzetten van schoolzwemmen voor speciaal (basis)onderwijs, heeft een negatieve invloed op de zwemvaardigheid van kinderen en op exploitatie van de gemeentelijke zwembaden. Schoolzwemmen is een onderdeel geweest van de aanbesteding en daarmee het contract met de nieuwe exploitant (Optisport).

120 Stoppen met of een kleiner Sportgala

121 Speelmeer stoppen

In schoolvakanties wordt een breed aanbod aangeboden voor kinderen en met name de thuisblijvers. Jaarlijks doen ongeveer 8600 kinderen mee. Speelmeerpaspoort met overzicht vakantieaanbod en kortingsbonnen voor deelname wordt aan 15.000 basisschoolkinderen uitgereikt.

530.05 - Strategisch beleid sport

Personeelskosten, topsportevenementen en subsidies. Vanuit het Sportakkoord worden sportactiviteiten aangeboden samen met andere partijen in Zoetermeer zoals onderwijs en welzijn.

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
122 Topsportevenementen niet of minder ondersteunen			52	52	52	52
123 Sportakkoord stoppen of alleen het gemeentelijk deel			55 -67 67 6	55 PM PM 6	55 PM PM 6	55 PM PM 6
124 Sportbeleid stoppen of op een lager niveau uitvoeren behalve faciliteren van accommodaties/openbare speelplekken			230	230	230	230
125 Alle kleine resterende uitgaven stoppen			19	19	19	19
Saldo			362	362	362	362

Toelichting

122 Topsportevenementen niet of minder ondersteunen

In Zoetermeer 2040 en het coalitieakkoord is het belang van evenementen benadrukt. Binnen dit product zijn middelen begroot voor het ondersteunen van topsportevenementen. Dit budget is echter beperkt en mede daardoor wordt er wisselend gebruik van gemaakt. Vaak wordt een klein bedrag per evenement beschikbaar gesteld dat een zetje kan zijn voor lokale aanbieders die zich willen inzetten voor topsportevenementen. Voorbeelden van afgelopen jaren: Polstok hoogspringen (Ilion), NK jeugd karate (Kai Sei), Internationale Mountainbike wedstrijden, Kunstschaatsen in SilverDome.

123 Sportakkoord stoppen of alleen gemeentelijk deel

Binnen 'Zoetermeer 2040' wordt benadrukt dat het verbreden en versterken van de sociale basis van Zoetermeer van belang is. Het Sportakkoord stimuleert de samenwerking op het gebied van sport vaak in relatie met onder meer zorg en welzijnpartners. De regiegroep van het sportakkoord bestaat uit vertegenwoordiging van verenigingen, onderwijs, welzijn, commerciële sportaanbieder en de gemeente. Ook worden initiatieven financieel ondersteund met een bijdrage voor activiteiten die aansluiten op doelen van het Sportakkoord.

Het rijk draagt € 67.000 bij, de gemeentelijke middelen bedragen € 55.000. Bij minder bijdrage van gemeente kunnen aanzienlijk minder initiatieven ondersteund en uitgevoerd worden.

124 Sportbeleid stoppen of op een lager niveau uitvoeren

Binnen dit product vallen de personeelskosten van de netwerkregisseurs sport. Daarmee heeft het effect op de beleidscapaciteit sport voor de gemeente Zoetermeer. Het stimuleren van: sporten, sport als middel, samenwerking sportaanbieders onderling en andere maatschappelijke organisaties, subsidiering enzovoorts komt te vervallen als deze maatregel wordt doorgevoerd.

125 Alle kleine resterende uitgaven stoppen

Waaronder de samenwerkingsovereenkomst voor 'Inclusief Sporten en Bewegen Regio Haaglanden', subsidie Doing en Meerbloem voor aangepast sporten en bewegen en Tegemoetkoming Sportoriëntatie Voortgezet onderwijs.

Te verwachten effecten bij een bezuiniging:

- 1) Afname van samenwerking van lokale partners en uitvoering van sportinitiatieven vanuit de stad
- 2) Afname leefbare stad door beperking mogelijkheden voor stimulering topsportevenementen en sportactiviteiten
- 3) Verlies van beleid- en netwerkcapaciteit voor gemeentelijk sportbeleid.

Noot: momenteel wordt gewerkt aan de actualisering van het Sportbeleid. Met het oog op bezuinigen, wordt ingestoken om dit budgetneutraal te doen. Bij grote bezuinigingen binnen sport, beperken we de mogelijkheid om budgetten anders in te zetten ten behoeve van nieuwe gewenste beleidsontwikkelingen.

540.03 - Cultuur

Bij dit product gaat het hoofdzakelijk om het verstrekken van subsidies aan culturele professionele en amateurorganisaties, met als doel om een divers, aansprekend cultureel aanbod te ontwikkelen.

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
126 Ontwikkeling erfgoedinstelling stopzetten			190	190	190	190
127 Ontwikkeling nieuwbouwlocatie Poppodium Boerderij stoppen			465	465	465	465
128 Subsidie Stadstheater stopzetten			2.022	2.022	2.022	2.022
129 Subsidie CKC & partners stopzetten			3.006	3.006	3.006	3.006
130 Subsidie Franx stopzetten			379	379	379	379
131 Subsidie Poppodium Boerderij stopzetten			664	664	664	664
132 Subsidie Bibliotheek Zoetermeer verlagen			208-4.000	208-4.000	208-4.000	208-4.000
133 Subsidie Nationaal Videogame Museum stoppen			592	592	592	592
134 Afschaffen jaarlijkse kunst- en cultuurprijs			10	10	10	10
135 Stoppen met Cultuurmakelaar			60	60	60	60

136 Subsidie aan de erfgoedpartners (Historisch genootschap, Architectuurpunt en Schatbewakers)			70	70	70	70
137 Uitvoeringsagenda Cultuurvisie 2030 niet meer uitvoeren (mn wijkgericht werken)			150	150	150	150
138 Bekostiging voor ZoetermeerFM stoppen via het rijk				85	85	85
139 Realiseren verduurzaming Stadstheater en CKC & partners			PM	PM	PM	PM
140 Subsidieplafond verlagen voor culturele projecten			13	13	13	13
Saldo			7.829- 11.621 +PM	7.914- 11.706 +PM	7.914- 11.706 +PM	7.914- 11.706 +PM

Toelichting

Subsidies

Bijna het volledige budget voor cultuur wordt gebruikt voor subsidies ten behoeve van de exploitatie van culturele organisaties. Het wegvallen van (een deel van) het cultuurbudget, heeft automatisch tot gevolg dat inwoners dit merken. Het merendeel van het budget (gemiddeld 80%) gaat op aan vaste lasten van de culturele basisinstellingen (zoals personeel en huisvestingslasten) en de rest aan programmering. Hierdoor kan beperkt gesneden worden in de subsidies. Dat betekent dat bij een bezuiniging een of meerdere culturele basinstellingen dicht zullen moeten of verhuizen naar een locatie buiten Zoetermeer. De ontwikkeling van een nieuw erfgoedcentrum en de nieuwbouw voor het poppodium wordt gestaakt.

Dit heeft invloed op de leefbaarheid én de woonaantrekkelijkheid van de stad gaat achteruit. Het draagvlak voor deze bezuinigingen in de stad is laag, waardoor er een groot politiek afbreukrisico is. De gemeente heeft een zorgplicht voor de bibliotheek en de lokale publieke omroep. Er zal dus een minimale voorziening in de stad nodig blijven waardoor volledig bezuinigen op de bibliotheek niet mogelijk is.

Franx is pas officieel open sinds maart 2022 en de bijbehorende horeca sinds januari 2023. Franx trekt nu nog een klein publiek maar wel die doelgroepen die we vanuit Z2040 graag willen behouden en aantrekken. De recente investeringen in de nieuwbouw voor Franx worden bij stoppen subsidie (deels) tenietgedaan

De gemeente verliest inkomsten, doordat er geen huur meer wordt betaald; jaarlijks betalen culturele instellingen 3,5 miljoen aan huur aan de gemeente. Als de subsidie aan culturele basisinstellingen wordt stopgezet, verliest de gemeente deze gelden.

Bij het stopzetten van de subsidies is er een risico op leegstand van gemeentelijke vastgoed accommodaties en niet gedekte exploitaties. Een eventuele besparing ontstaat zodra deze accommodaties een andere bestemming hebben gekregen.

Het stopzetten van subsidierelaties moet tijdig worden aangekondigd, zodat de organisaties in staat zijn om hun werkzaamheden af te bouwen.

Rijksbijdrage zorgplicht bibliotheek en lokale, publieke omroep

Gemeenten en provincies moeten vanaf 2025 voor voldoende en volwaardige bibliotheken te zorgen. Het kabinet wil deze zorgplicht toevoegen in de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Vanaf 2025 krijgen gemeenten mogelijk jaarlijks € 58,7 miljoen van de rijksoverheid voor bibliotheken. Daarnaast is de verwachting dat de bekostiging lokale media door het rijk wordt overgenomen vanaf 2027.

137 Uitvoeringsagenda Cultuurvisie 2030

Per 2026 is voor de uitvoering van de Cultuurvisie 2030 al € 177.500 budget minder beschikbaar. Hiermee verdwijnt al een substantieel deel van het budget voor de uitvoering van de doelen uit de visie. Verder bezuinigen zorgt ervoor dat de doelen uit de Cultuurvisie helemaal niet meer gehaald kunnen worden; Cultuur heeft een invloed op de woonaantrekkelijkheid van de stad. Het gebrek aan nabijheid van culturele voorzieningen heeft een invloed op de WOZ-waarde en tot slot levert elke euro in cultuur tweeënhalve euro op voor de stad.

540.04 - Beeldende kunst in de openbare ruimte

Het bevorderen van laagdrempelig, voor iedereen vrij toegankelijke kunst in de openbare ruimte.

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
141. Percentageregeling beeldende kunst in de openbare ruimte intrekken			PM 100	PM 100	PM 100	PM 100
Saldo			100 +PM	100 +PM	100 +PM	100 +PM

Toelichting

141. Percentageregeling beeldende kunst in de openbare ruimte intrekken

Dit heeft geen structureel effect. De percentageregeling hangt samen met de investeringen in de stad: 1% van de investeringskosten in gemeentelijke bouwprojecten wordt in de Reserve Beeldende Kunst in de openbare ruimte gestort voor de ontwikkeling van nieuwe kunstwerken. Dit is dus telkens eenmalig geld. Personeelsinzet is wel structureel. Op het moment dat de Verordening percentageregeling beeldende kunst in de openbare ruimte wordt ingetrokken, worden er geen nieuwe beeldende kunstwerken meer in participatie met de lokale bewoners uitgevoerd. Dit leidt tot een versobering van de woonomgeving en daarmee de woonaantrekkelijkheid van de stad.

541.16 - Monumentenbeleid

Instandhouden en adviseren over eventueel (her)gebruiken van onroerend cultureel erfgoed: cultuurhistorisch waardevolle structuren, gebieden en objecten.

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
142 Monumentensubsidies verlagen			90	90	90	90
143 Beperken personele inzet voor monumentenbeleid algemeen (bij 100%)			155	155	155	155
144 Schrappen gemeentelijke bijdrage aan open monumentendag			5	5	5	5
145 Schrappen gemeentelijke bijdrage aan dag van de Architectuur			10		10	
146 Uitreiking Gemma Smid Architectuurprijs afschaffen			1		1	
Saldo			261	250	261	250

Toelichting

142 Monumentensubsidies

Burgers waarderen de monumenten hoog. Er zijn veel betrokken eigenaars die de subsidie als stimulerend steuntje in de rug zien voor hun eigen inspanningen. Als de subsidie wegvalt kunnen op termijn de als gemeentelijk monumentaal aangewezen panden in verval raken. Eigenaren kunnen de gemeente of de politiek aanspreken op inconsistent beleid door het eerst aanwijzen van een gebouw als monumentaal pand en vervolgens het afschaffen van de regeling.

143 Monumentenbeleid algemeen

Geen/minder inzet mogelijk vanuit de gemeente op het thema cultuurhistorie, erfgoed en monumenten. Dit raakt de instandhouding van bestaande monumenten door het ontbreken van gemeentelijk advies, ondersteuning en toezicht. Stoppen met gemeentelijke inzet is ook van belang bij woningbouw en

voorbereiden en vaststellen omgevingsplan. Dat is een wettelijke taak bij vergunningverlening en in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL), afhandeling aanvragen tot bescherming (aanvragen monumentstatus).

144 Open monumentendag

Open monumentendag is het grootste jaarlijkse gratis evenement van Nederland. Het wordt in de meeste gemeenten in Nederland georganiseerd. Zoetermeer doet dat met hulp van zeer veel vrijwilligers. Stoppen van de geringe bijdrage zal tot (groot) onbegrip leiden en tot negatieve publiciteit.

145 Dag van de Architectuur

Dag van de Architectuur is een moment van aandacht voor de kwaliteit en woonaantrekkelijkheid van Zoetermeer (doel Z2040, Citymarketing). Juist vanuit de beweging die Zoetermeer vanuit de Visie Zoetermeer 2040 wil maken is het van belang de aantrekkelijkheid van Zoetermeer en het debat over de kwaliteit van de Architectuur levend te houden. Het Architectuurpunt organiseert dit met beperkte middelen (onkosten) en een relatief zeer grote inzet van vrijwilligers vanuit de samenleving. Zoetermeer organiseert dit éénmaal per twee jaar (landelijk is het 1 maal per jaar).

146 Uitreiking Gemma Smid Architectuurprijs

De Gemma Smid Architectuurprijs is gekoppeld aan de dag van de Architectuur en een prijs voor het meest aantrekkelijke gebouw wat in de voorgaande periode is gerealiseerd. Ooit ingesteld ter ere van het afscheid van voormalig wethouder Gemma Smid.

560.38 - Natuur- en milieu-educatieve voorzieningen

Bevorderen laagdrempelig toegankelijke groen- en speelvoorzieningen. Bieden van natuur en milieueducatie (NME) inclusief thema's als duurzaamheid en voeding.

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
147 Alle stadsboerderijen (gedeeltelijk) sluiten en stoppen met schooltuinen			2.173	2.171	2.171	2.171
148 Twee stadsboerderijen sluiten en Speelboerderij Buitenbeest openhouden			405	405	405	405
149 Alle wijk en schooltuinen van GSL sluiten (3 individuele tuinen en 2 op de boerderijen plus personeel)			270	270	270	270
150 Een schooltuin sluiten (gemiddelde exploitatie en personeelskosten)			52	52	52	52
151 Stadsboerderijen een dag per week sluiten voor publiek (dierenverzorging gaat altijd door)			30	30	30	30
Saldo			2.930	2.928	2.928	2.928

Toelichting

147 t/m/ 151 Stadsboerderijen en wijk- en schooltuinen

Boerderijen en schooltuinen dragen bij aan de doelstellingen van Zoetermeer2040: Duurzame stad tussen de parken. De stadsboerderijen zijn voor de bewoners van de stad een onderdeel in hun vrijetijdsvoorziening. Per jaar zijn er tegen de 300.000 bezoekers die hier gratis gebruik van kunnen maken. De boerderijen hebben een educatief karakter. Speelboerderij het Buitenbeest is een veilige speel- en ontmoetingsplek tussen de flats met jaarlijks 150.000 bezoekers die dit deel van de boerderij bezoeken. Op de stadsboerderijen en in de schooltuinen maakt jong en oud laagdrempelig kennis met flora en fauna.

De diverse locaties bieden werkplekken voor re-integratie, halt en inwoners van Zoetermeer met afstand tot de arbeidsmarkt. Bij iedere boerderij zit een maatschappelijke/zorgorganisatie die dagbesteding biedt. Binnenbaan op Weidemolen, Gemiva op Balijhoeve, Tuingezel op het Buitenbeest. Dit betekent ook dat deze partijen een huurcontract hebben via de afdeling Vastgoed en gemiddeld € 25.000 per locatie betalen. Diverse zorginstellingen komen met cliënten werken of ontspannen op de wijk/schooltuinen. Ruim 180 inwoners van Zoetermeer vinden vrijwilligerswerk op de boerderijen en tuinen.

Bij sluiting moeten Boerderijen verhuurd of verkocht worden. Op deze boerderijen zit geen woon- of bedrijfsbestemming. Medewerkers zijn in vaste dienst en kunnen niet zomaar elders worden geplaatst (dierenverzorgers, schooltuinleiders). De recente investeringen van de Balijhoeve worden(deels) tenietgedaan. Er wordt geen natuureducatie meer verzorgd voor scholen en de huuropbrengsten bij Vastgoed worden lager. Ook is de vraag of sluiting (op termijn) leidt tot hoge sociale kosten omdat de maatschappelijke functie verdwijnt.

630.02 - Welzijnsaccommodaties

Door ruimtes te verhuren aan organisaties die activiteiten uitvoeren in het kader van welzijn, het sociaal domein en cultuur draagt de gemeente bij aan de cultuur en verbinding in de stad.

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
152 Afstoten van accommodaties die niet langer bij de doelstellingen van de gemeente passen dan wel leeg staan.			30	30	30	30
153 De structurele huurkorting terugdraaien naar een eenmalige korting (€ 730.000 totaal vastgoed).			250	250	250	250
Saldo			280	280	280	280

Toelichting

152 Afstoten van accommodaties

Een bezuiniging is mogelijk door accommodaties af te stoten die een negatief exploitatieresultaat hebben. Dit betreft 3 locaties; Cesar Franckrode 60 en 60A en Abdissenbos 15.

153 Structurele huurkorting terugdraaien

Voor het jaar 2023 was de jaarlijkse indexatie van de huurprijzen van het gemeentelijk vastgoed 14,5%. De gemeente heeft besloten om de huurverhoging van 2023 niet hoger te laten uitpakken dan de kerninflatie (6,5%) van september 2022. Het advies van het CBS was echter om de Consumenten prijsindex (CPI) te blijven gebruiken totdat bij een volgende huurverhoging een correctie wordt aangebracht. Het argument hiervoor is dat anders een disbalans kan ontstaan in de verhouding tussen baten en lasten omdat veel lasten wel met 14,5% of meer stegen. Om alsnog aan te sluiten bij het CBS advies kan de structurele huurkorting met terugwerkende kracht omgezet worden tot een meerjarige incidentele korting tot 2026 om daarna de huren alsnog, zij het geleidelijk te laten stijgen. Hogere huurinkomsten kunnen leiden tot afname van leden bij sportverenigingen als eigen bijdragen of contributies stijgen.

Programma 5 Veiligheid

002.26 - Vergunningen apv- en bijzondere wetten

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we mee stoppen, op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
154 Stoppen exploitatievergunningen			189	189	189	189
155 Stoppen evenementenvergunningen (concreet voorstel is een vermindering van A-vergunningen, met B en C vergunningen wordt niet gestopt)			282	282	282	282
Saldo			471	471	471	471

Toelichting

154 Stoppen exploitatievergunningen

Er wordt gestopt met de systematiek van aanvragen en wel/niet toekennen van exploitatievergunningen. Dit betekent dat er aan de voorkant niet meer wordt getoetst op het levensgedrag van de ondernemer (bijv. Magnum, Club No Limit, Cobra) en in welke mate er een risico is voor de openbare orde en veiligheid. Daarnaast kan ook bij verstoring van de openbare orde, minder effectief handhavend worden opgetreden. Dit zal zorgen voor toenemend gevoel van onveiligheid.

155 Stoppen evenementenvergunningen (concreet voorstel is een vermindering van A-vergunningen, met B en C vergunningen wordt niet gestopt)

Er wordt gestopt met de systematiek van aanvragen en wel/niet toekennen van evenementenvergunningen. Dit betekent dat er aan de voorkant niet meer wordt getoetst in welke mate er een risico optreedt voor de openbare orde en veiligheid en de veiligheid van de bezoekers van de evenementen.

Voor beide voorstellen geldt dat dit zal leiden tot een toename van handhavend optreden (inzet team Handhaving, handhavingsjuristen – zie relatie met 820.26) en inzet van de netwerkpartners zoals politie (i.v.m. handhavend optreden).

002.27 - Veiligheid en openbare orde

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we mee stoppen, op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
156 Geen inzet meer personeel IPTA (coalitieakkoord) € 196.000/ Woonoverlast (PB 2024) € 182.000			378	378	378	378
157 Verlagen bijdrage Veiligheidsregio Haaglanden			1.100	1.100	1.100	1.100
158 Stoppen activiteiten Jaarwisseling			139	139	139	139
159 Stoppen subsidie Bureau Halt			45	45	45	45
160 Stoppen activiteiten veiligheid in de wijk			26	26	26	26
161 Stoppen activiteiten veiligheid in de stad			10	10	10	10
162 Stoppen subsidie Reddingsbrigade			33	33	33	33
163 Stoppen Cameratoezicht			137	137	137	137
164 Stoppen bijdrage Veiligheidshuis			67	67	67	67
Saldo			1.935	1.935	1.935	1.935

Toelichting

156 Geen inzet meer personeel IPTA (coalitieakkoord) € 196.000/ Woonoverlast (PB 2024) € 182.000

Geen inzet meer in kader van tegengaan van verstoring en handhaving van de openbare orde en veiligheid in de buurt en stad, meer overlast van en door overlastgevende jeugd(groepen), toenemend gevoel van onveiligheid door ondermijnende activiteiten in woningen en op bedrijventerreinen en potentieel (excessief) geweld door mensen met extremistisch motief en geen aanpak meer van woonoverlast of preventieve aanpak op jeugd, door IPTA-coaching. Dit zal uiteindelijk leiden tot verhoging van de kosten als gevolg van het nemen van repressieve maatregelen en zal ook zorgen voor extra druk op de andere afdelingen zoals Sociaal Domein, politiecapaciteit en handhaving (zie relatie met 140.18). Daarnaast zal de druk op o.a. jeugdzorg (en de daarmee gepaard gaande kosten) toenemen.

Concreet zijn twee mogelijkheden in kaart gebracht. Te weten IPTA-coaching, waarvoor bij het coalitieakkoord structureel 196 in de begroting is gekomen. Daarnaast de aanpak op Woonoverlast, waarvoor 182 bij de begroting 2024 structureel in de begroting is opgenomen. Stoppen IPTA-coaching zal zorgen dat de preventieve aanpak op overlastgevende jeugd, minder effectief wordt (we behouden dan enkel een deel uit subsidies) en hierdoor kunnen onze inwoners meer overlast ervaren en daardoor een toenemend gevoel van onveiligheid. Stoppen met woonoverlast zorgt ervoor dat de aanpak ten aanzien van woonoverlast, woonfraude, illegale bewoning, overbewoning en hoarding en vervuiling zal stoppen. Dit zal zorgen dat enkel zeer extreme gevallen in de reguliere (bouw)handhaving zullen worden opgepakt, maar zal ook leiden tot toenemende zorgvragen en daarmee gepaarde kosten in sociaal domein. Ook kan de wettelijke bevoegdheid van de burgemeester op woonoverlast niet/veel minder effectief worden ingezet. Daarnaast zal de druk op de partners uit het sociaal domein en politie oplopen. Onze inwoners kunnen hierdoor een minder prettige en aantrekkelijke woonomgeving ervaren. Zie hier ook de relatie met 820.26.

157 Verlagen bijdrage Veiligheidsregio Haaglanden

Wat het effect is van bezuiniging doorvoeren op de bijdrage aan de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH), dient door de VRH inzichtelijk gemaakt te worden. Een taakstelling meegeven aan de VRH betekent dat zij inzichtelijk moeten maken wat het effect is. Hierbij moet gedacht worden aan minder adequate inzet bij rampenbestrijding en crises.

158 Stoppen activiteiten Jaarwisseling

De aanpak voor een veilige jaarwisseling is geen wettelijke taak. Door inzet op de preventieve maatregelen rondom de jaarwisseling en door ook te investeren in een feest waar jongeren heen kunnen, dragen we bij aan een veilige jaarwisseling en zo min mogelijk schade door oliedrums, vuurkorven en vuurwerk. De kans bestaat dat inwoners meer overlast en schade veroorzaken en ondervinden in aanloop naar en gedurende de jaarwisseling als de aanpak geminimaliseerd wordt of verval.

159 Stoppen subsidie Bureau Halt

De subsidie voor Halt is een besparing waar onze inwoners niet direct iets van merken. Is vooral gericht op preventie van jeugdcriminaliteit en voorlichting op scholen over bijvoorbeeld vuurwerk en alcohol.

160 Stoppen activiteiten veiligheid in de wijk

Vanuit het werkbudget projecten veiligheid in de wijk wordt ingezet op buurtpreventieteams Wijk en Agent Samen (WAS teams) en de bijdrage aan Burgernet betaald. Wanneer hiermee gestopt wordt kan het veiligheidsgevoel van onze inwoners afnemen (Burgernet) en zullen we de samenwerking in de wijken (WAS) missen, dit kan voor een toegenomen gevoel van onveiligheid vergroten. Opgemerkt daarbij is wel dat de politie zijn inzet in de WAS al aan het minimaliseren is.

161 Stoppen activiteiten veiligheid in de stad

Werkbudget projecten veiligheid in de stad. Onder deze post valt bijdrage aan RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum), RSIV (Regionaal Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid), MMA (Meld Misdaad Anoniem) en 112 Veiligheidsdag. Hierop bezuinigen heeft voor onze inwoners weinig direct effect, maar het verkleint onze effectiviteit om de stad veilig en leefbaar te houden. De 112 Veiligheidsdag is een tweejaarlijks evenement voor ongeveer 10.000 bezoekers die kennis maken met de wereld van de hulpdiensten.

162 Stoppen subsidie Reddingsbrigade

De reddingsbrigade subsidiëren is geen wettelijke taak. Hierop bezuinigen zorgt ervoor dat er geen inzet meer is op het Noord Aa van de reddingsbrigade.

163 Stoppen Cameratoezicht

Cameratoezicht is geen wettelijke taak maar wel een urgent preventief en repressief middel om de openbare orde te borgen en te handhaven. Hiermee stoppen kan zorgen dat inwoners die in een gebied wonen waar vanwege een verstoring van de openbare orde door middel van cameratoezicht deze hersteld kon worden, langer in een onveilig of onrustig gebied moeten wonen of werken.

164 Stoppen bijdrage Veiligheidshuis

De bijdrage aan het Veiligheidshuis is een bijdrage waar onze inwoners niet direct iets van merken, het verkleint wél de lokale effectiviteit wat op termijn wel een direct een effect kan hebben. Primair wordt hier dan ook geen bezuiniging voor voorgesteld.

140.18 - Handhaving openbare ruimten

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we mee stoppen, op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
165 Inzet team handhaving beëindigen			2.700	2.700	2.700	2.700
Saldo			2.700	2.700	2.700	2.700

Toelichting

165 Inzet team handhaving beëindigen

Er is geen inzet meer van team handhaving. Hiermee wordt geen uitvoering gegeven aan het speerpunt veiligheid uit het coalitieakkoord. Daarbij ook geen inzet voor een veilige en leefbare stad. Hiermee komen de doelen van Zoetermeer 2040 op de tocht te staan. Dit betekent ook dat de meldingen van inwoners niet meer kunnen worden opgepakt/behandeld. Ter illustratie, in 2023 waren die 10.660 meldingen en was sprake van een stijging van ruim 18% ten opzichte van 2022. Hierop bezuinigen zal zorgen voor een toename van de werkdruk bij andere afdelingen en diensten, zoals onder andere de wijkregisseurs, stadsbeheer en afvalinzameling. Ook zullen handhavers op straat niet meer kunnen fungeren als oren en ogen voor de overige interne domeinen. Denk hierbij aan onder andere overlastgevende jeugd, ondermijning, extremisme, vitale bedrijventerreinen, leefbaarheid in de wijken, veilige evenementen en toezicht op horecavergunningen.

140.19 - Dienstverlening handhaving openbare orde

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we mee stoppen, op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
-						
Saldo						

Toelichting

Op dit budget worden uren geboekt voor incidentenafhandeling door de afdeling afvalinzameling. Het Burgerberaad komt eind 2024 met een voorstel voor een nieuw afvalstoffenbeleid. Het is niet gepast om nu zelf met voorstellen te komen om een andere aanpak te hanteren.

820.26 - Handhaving wabo, apv en bijzondere wetten

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we mee stoppen, op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
166 Minder inzetten juridische handhaving			550	550	550	550
167 Stoppen inzet Omgevingsdienst Haaglanden (Odh) geluidsmetingen			28	28	28	28
Saldo			578	578	578	578

Toelichting

166 Minder inzetten juridische handhaving

Op basis van het coalitieakkoord is veiligheid een topprioriteit. Met halveren van juridische handhaving kan er bijvoorbeeld geen of veel langzamer gevolg gegeven worden aan bestuurlijke rapportages van de politie. Dit heeft effect op de juridische kwaliteit en houdbaarheid van de besluiten. Deze rapportages zien op inbreuken op de openbare en veiligheid van de stad, zoals gebiedsverboden en het sluiten van drugspanden. Door de juridische handhavingscapaciteit te halveren, staat eveneens de (wettelijke) beginselplicht tot handhaving onder druk. Dat betekent dat bijvoorbeeld ook niet meer beslist kan worden op handhavingsverzoeken, en kunnen we ook geen regie voeren op handhavingsprioriteiten en kunnen we dus minder goed sturen op handhavingsprioriteiten. Het voorstel ziet op minder personeel. Ter illustratie. Er zijn in 2023 143 handhavingszaken geweest. Ongeveer 30 hiervan waren OOV-zaken. Hoewel elke zaak op zichzelf staat en de mate van complexiteit de tijdsduur bepaalt, betekent het wel dat een bezuiniging van de helft van de juridische capaciteit, ook betekent dat we maar de helft van het aantal zaken kunnen oppakken. Gevolg kan zijn dat bij spoedzaken we ook juridische bijstand moeten inhuren, wat voor extra kosten kan zorgen. NB, bij begroting 2024 is de inzet van juridische handhavingscapaciteit uitgebreid, gelet op de toename van het aantal handhavingszaken en de complexiteit daarvan.

167 Stoppen inzet Omgevingsdienst Haaglanden (Odh) geluidsmetingen

De ODH richt zich bij haar taakuitvoering primair op de uitvoering van wettelijke taken in het VTH-domein. Financiering van de taakuitvoering vindt plaats op basis van output. Het niet meer uitvoeren van preventieve geluidsmetingen kan een besparing opleveren. Dit betekent dat wij voornamelijk bij evenementen niet voortijdig kunnen signaleren of het acceptabele geluidsniveau wordt overschreden, ook worden bij evenementen of horeca-inrichtingen geen controles meer uitgevoerd. De overlast op dergelijke momenten zal toenemen. Uit de visie blijkt dat de woonaantrekkelijkheid van Zoetermeer de laatste jaren achter blijft. Hierin speelt ervaren overlast een rol. Op het moment dat wij niet meer preventief op geluidsoverlast acteren zal dit nadelig zijn voor woonaantrekkelijkheid. Hetzelfde geldt voor bouwactiviteiten waarbij geluidsoverlast een rol kan spelen.

Programma 6 Dienstverlening en participatie

001.01 - Functioneren bestuur

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
168 Eén wethouder minder vanaf 2026 (bij het nieuwe coalitieakkoord deze mogelijkheid nogmaals beoordelen)			130	130	130	130
Saldo			130	130	130	130

Toelichting

168 Verminderen aantal wethouders

In het coalitieakkoord is (structureel) een bedrag beschikbaar gesteld voor zes wethouders. De afgelopen twee collegeperioden is gebleken dat zes wethouders voor de gemeente Zoetermeer en haar omvang noodzakelijk is. Het ambt van wethouder is intensief en vraagt veel van een bestuurder. Door met minder wethouders de stad te besturen is er een risico op slechter bestuur en op overbelasting van de wel ingestelde wethouders. Eén wethouder minder betekent dat de werkdruk bij de andere wethouders zal toenemen.

002.21 - Basisregistraties Publieksplein

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
169 Minder personeel			55 - 275	55 - 275	55 - 275	55 - 275
Saldo			55-275	55-275	55-275	55-275

Toelichting

169 Verminderen personeel basisregistratie

Het gaat om verminderen van personeel voor de basisregistratie adressen en gebouwen (BAG). Minder personeel om de BAG te beheren, vullen en controleren kan leiden tot fouten, achterstanden en tot onjuiste informatie voor inwoners. Bijvoorbeeld straten en postcodes die niet zijn opgenomen, onjuiste objectkenmerken, etc. Dit zal leiden tot hogere kosten (meer WOZ bezwaren), minder OZB-opbrengsten en een lagere algemene uitkering. De informatie uit de BAG wordt door diverse grote afnemers gebruikt. Juiste adressering is van belang voor hulpdiensten. Zoetermeer kan niet meer voldoen aan de wettelijke taak om de basisregistratie bij te houden.

003.01.001 – Kwaliteitsbureau

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
170 Ambassadeurs dienstverlening en bijbehorende bijeenkomsten schrappen, onderzoek samenvoegen met Direct Duidelijk			Diverse afdelingen			
171 Beleidsmedewerker Dienstverlening schrappen			77	77	77	77
172 Budget overige goederen en diensten beperken			2	2	2	2
Saldo			79	79	79	79

Toelichting

170 Ambassadeurs dienstverlening en bijbehorende bijeenkomsten schrappen

Ambassadeurs dienstverlening zorgen dat aandacht voor dienstverlening op alle afdelingen blijft. Burgers kunnen minder dienstverlening ervaren op afdelingen waar het minder in de vezels van de medewerkers zit of door minder loketten en langere wachttijden aan de balie.

171 Beleidsmedewerker Dienstverlening schrappen

De beleidsmedewerker dienstverlening houdt zich in de breedste zin bezig met dienstverlening: onder de aandacht houden bij afdelingen, begeleiding onderzoeken, rapportages naar de raad en 'wasstraten' werkprocessen. Er worden geen workshops meer gegeven (o.a. aan nieuwe medewerkers), er is geen regie en coördinatie op dienstverlening. Ook is er zonder beleidsmedewerker dienstverlening geen vaste formatie voor het beantwoorden van raadvragen, het begeleiden van onderzoeken en vertegenwoordiging voor Zoetermeer in landelijke gremia.

172 Budget overige goederen en diensten beperken

003.01.002 - BSP

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
173 Leges kostendekkend maken, bijvoorbeeld huwelijken			20	20	20	20
174 Zaterdag en/of de vrijdagavond publieksbalie niet meer open, daarvoor maandag(ochtend) weer open Let wel op de paspoortpiek tot 2028			-	-	pm	pm
175 Balies WMO en omgevingswet niet meer aan de voorkant, maar werkzaamheden terug naar de afdelingen			189	189	189	189
176 Niet of minder doorvoeren verbeteringen zelfevaluaties			38	38	38	38
177 Geen gastvrouwen/heren meer			134	134	134	134
178 Inzet bij huwelijken 50% minder (indien niet kostendekkend)			94	94	94	94
Saldo			537	537	537	537

Toelichting

173 Leges kostendekkend maken

De legestarieven bij producten van burgerzaken worden meer kostendekkend. De burger zal iets meer gaan betalen voor individuele gemeentelijke diensten. Paspoorten en rijbewijzen kennen een landelijk vastgesteld maximum, maar bijvoorbeeld huwelijken worden dan duurder. Totale kostendekkendheid van leges gemeentebreed mag niet boven 100% komen.

174 Zaterdag en/of de vrijdagavond niet meer open

De inwoners zullen weinig merken als we alleen de zaterdag niet meer opengaan, omdat er vanwege het thuiswerken meer ruimte is om dit soort werkzaamheden tussendoor te doen. Het aantal uren dat de balies open zijn blijft gelijk door bijvoorbeeld openstelling op maandag. Zaterdagopenstelling is duurder i.v.m. toelagen, aanwezigheid bodes en beveiliging e.d. Wanneer we ook de vrijdagavond niet meer opengaan dan kunnen de inwoners alleen terecht tijdens kantooruren. Na de paspoortpiek in 2028 is dit een mogelijkheid i.v.m. afname drukte. Om de 5 jaar ontstaat een paspoortpiek.

175 Geen balies WMO en omgevingswet meer, maar werkzaamheden terug naar de afdelingen

De dienstverlening aan de burger neemt af door het wegvallen van klantcontact. De werkzaamheden blijven bestaan maar worden dan door de vakafdelingen zelf gedaan en daardoor is het minder makkelijk voor inwoners. Het is een bezuiniging waarbij kosten op andere producten stijgen.

176 Niet of minder doorvoeren verbeteringen zelfevaluaties

Het niet voldoen aan de onderdelen voor de wettelijke verplichting zorgt ervoor dat afnemers te maken krijgen met gegevens die mogelijk niet juist zijn. Aangezien het een basisregistratie is, gaan alle afnemers van deze gegevens uit. De inwoners lopen het risico dat ze niet de toeslagen/uitkeringen krijgen waar ze recht op hebben omdat de inschrijving bij de BRP niet goed is. V.w.b. de veiligheid is het van groot belang dat de BRP-gegevens alleen kunnen worden gebruikt voor de taak waarvoor ze worden bijgehouden en dat er geen oneigenlijk gebruik mogelijk is. Voor waardedocumenten, als een reisdocument is het van belang dat deze juist worden afgegeven en dat de beveiliging op orde is. Bij niet doorvoeren van verbeteringen kan een boete volgen.

177 Geen gastvrouwen/heren meer

Voor de burger vervalst de dienstverlening van ontvangst bij de publiekshal, beantwoorden van vragen en geven van andere ondersteuning.

178 Verminderen inzet bij huwelijken

De gemeente Zoetermeer voltrekt minder huwelijken. Bij minder inzet ontstaan langere wachttijden voor de inwoners.

003.01.005 - Verkiezingen

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
179 Minder stembureaus: 10 stembureaus minder		84	84	84	84	84
180 Eén stembureau-lid minder per locatie per shift		18	18	18	18	18
181 Bezetting stembureaus volledig door ambtenaren (verplicht), geen externen en vergoeding schrappen		65	65	65	65	65
182 Vergoeding ambtenaren schrappen (vrijwilligersvergoeding niet)		28	28	28	28	28
183 Geen reclameborden meer (trotters)		15	15	15	15	15
184 Diverse middelen opnieuw aanbesteden (drukwerk, opslag, transport, middelen, catering) Onderzoek doen		44	44	44	44	44
185 Eén medewerker minder (ipv nummer 7)		96	96	96	96	96
186 Nog minder stembureaus: 27 stembureaus minder		227	227	227	227	227
Saldo		522	522	522	522	522

Toelichting

179 Minder stembureaus

Minder stembureaus betekent dat de inwoners mogelijk verder moet lopen om te kunnen stemmen en veroorzaakt langere wachttijden.

180 Eén stembureau-lid minder per locatie per shift

Bij ziekte van een stembureau-lid kan er sprake zijn van onderbezetting op een stembureau, waardoor deze niet open mag.

181 Bezetting stembureaus volledig door ambtenaren (verplicht), geen externen en vergoeding schrappen

Er is dan geen betrokkenheid van de inwoners. Het verplichten van ambtenaren kan demotiverend werken, meer ziekteverzuim geven en het primaire proces bemoeilijken.

182 Vergoeding ambtenaren schrappen (vrijwilligersvergoeding niet)

De aanmeldingen van ambtenaren zullen wellicht verminderen.

183 Geen reclameborden meer (trotters)

Er wordt minder reclame gemaakt voor de verkiezingen.

184 Aanbestedingen en middelen herijken (onderzoeken)

Na de Europese verkiezingen van 2024 alle aanbestedingen en uitgaven tegen het licht houden en een plan maken voor eventuele nieuwe aanbestedingen en kostenbesparingen. Het kan ook duurder worden i.v.m. prijsstijgingen.

185 Eén medewerker minder (i.p.v. nummer 6.20)

Werkdruk neemt toe bij andere medewerkers van het verkiezingsprojectteam.

186 Nog minder stembureaus: 27 minder

Minder stembureaus betekent dat de inwoners verder moet lopen om te kunnen stemmen en veroorzaakt langere wachttijden.

003.01.007 - Dienstverlening

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
187 Werkbudget programma externe dienstverlening		20	20	20	20	20
188 Gouden Loper		NB				
189 Subsidieregeling maatschappelijke initiatieven		140				
190 Crowdfunding organiseren bij maatschappelijke initiatieven						
Saldo		160	20	20	20	20

Toelichting

187 Vervallen werkbudget programma externe dienstverlening

In het verleden is een budget geraamd voor diverse werkzaamheden t.b.v. het programma externe dienstverlening. In 2024 wordt dit budget nog ingezet, daarna kan dit vrijvallen.

188 Afschaffen 'Gouden looper'

Als er maatschappelijke initiatieven uit de samenleving komen zorgt de interne werkgroep de 'Gouden Loper' voor regie en coördinatie in de organisatie, zodat de initiatiefnemer(s) niet stranden bij diverse loketten. Zeker bij initiatieven die afdelingsoverstijgend zijn en waar budgetten mee gemoeid zijn is dit nodig. De bezuiniging is beperkt, omdat het gaat om een maandelijks overleg van 1 uur.

189 Schrappen subsidieregeling maatschappelijke initiatieven

We gaan stoppen met de regeling die wordt uitgewerkt in opdracht van de raad. De regeling bestaat nu nog niet en er is geld gereserveerd voor 2 jaar, dus de inwoners zullen nu (nog) niets merken.

190 Crowdfunding organiseren bij maatschappelijke initiatieven

Op dit moment wordt nog uitgezocht of er systemen bestaan die crowdfunding faciliteren, dat was de vraag vanuit de raad. In Nederland is 1 systeem, dat dit digitaal faciliteert, dat i.v.m. privacy door overheden kan worden gebruikt. We zijn bezig te kijken of het ook passend is voor Zoetermeer. Kosten van het systeem zijn voor de gemeente, maar we dragen dan zelf niet bij met de genoemde subsidie en werken niet mee aan maatschappelijke initiatieven (6.26)

003.01.008 – GIP

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
191 Besparen op licentie- en onderhoudskosten, telefoondiensten en internetverkeer			8	8	8	8
192 Openingstijden 14079 GIP korter, dus van 09:00 t/m 17:00 ipv 08:00 t/m 17:00			31,5	31,5	31,5	31,5
193 1,5 fte klantadviseurs minder achter 14079			95	95	95	95
194 Nog kortere openingstijden en 5 klantadviseurs minder			441 - 756	441 - 756	441 - 756	441 - 756
195 Nog kortere openingstijden en 10 klantadviseurs minder						
196 Wachtlijsten (zoals WMO) bij andere afdelingen verminderen en terugbellen door back-office, waste call onderzoek			PM	PM	PM	PM
197 Minder websites en minder sociale mediakanalen			PM	PM	PM	PM
Saldo			575,5 – 890,5	575,5 – 890,5	575,5 – 890,5	575,5 – 890,5

Toelichting

191 Besparen op licentie- en onderhoudskosten, telefoondiensten en internetverkeer
Door gewijzigde contracten kan bespaard worden.

192 Openingstijden 14079 GIP korter, dus van 09:00 t/m 17:00 i.p.v. 08:00 t/m 17:00

Voor de burger zal dit betekenen dat de gemeente voor 09.00u en na 17.00u niet bereikbaar is. De bereikbaarheid van de gemeente en de dienstverlening in zijn geheel zal teruglopen, het schaadt het imago van de gemeente.

193 1,5 fte klantadviseurs minder achter 14079

Door de inzet van minder klantadviseurs wordt het serviceniveau minder, ontstaan er wachtrijen en is de gemeente minder goed bereikbaar. Op basis van een recent extern onderzoek is gebleken dat met 1 klant adviseur minder de wachttijd toeneemt tot ongeveer 7 minuten (bij twee klantadviseurs minder zal de wachttijd oplopen naar boven de 10 min).

194 Nog kortere openingstijden en 5 klantadviseurs minder

Hierdoor ontstaan veel langere wachttijden dan gewend, irritatie aan de telefoon, herhalingsverkeer enz.

195 Nog kortere openingstijden en 10 klantadviseurs minder

Hierdoor ontstaan nog veel langere wachttijden. De gemeente geeft geen antwoord.

196 Wachttijsten (zoals WMO) bij andere afdelingen verminderen en terugbellen door back-office, waste call onderzoek

Door de lange doorlooptijden bij de vakafdelingen belt de inwoner steeds terug. Middels een onderzoek kan gekeken worden door welke afdelingen herhalingsverkeer plaatsvindt. Door daarin te zetten op betere (telefonische) bereikbaarheid, neemt wachttijd en telefonische herhaal verkeer op het algemene nummer af.

197 Minder websites en minder sociale mediakanalen

Binnen de gemeente hebben we ruim 60 verschillende websites in beheer die bij verschillende leveranciers draaien (voor vak-afdelingen, projecten en programma's). Elke vakafdeling heeft hiervoor apart budget. Dit kan veel efficiënter en daardoor kostenbesparend en levert dan bezuinigingen bij diverse afdelingen en programma's.

820.16 - Wabo-vergunningen

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
198 Vervallen vergunningplicht kapvergunningen			155	155	155	155
199 Vervallen vergunningplicht monumentenvergunningen			27	27	27	27
200 Vervallen vergunningplicht in- en uitritvergunningen			18	18	18	18
201 Inzet gemeentelijk toezicht verleende omgevingsvergunningen verminderen 10% - 30% -50%			48 -242	48 - 242	48 - 242	48 - 242
202 Leges verhogen omgevingsvergunningen			360	360	360	360
Saldo			608 - 802	608 - 802	608 - 802	608 - 802

Toelichting

198 Vervallen vergunningplicht kapvergunningen

Voor de kapvergunning betekent dit dat inwoners niet langer tegen het voornemen om te kappen kunnen ageren. Overigens zal hiermee de hoeveelheid aan te kappen bomen niet toenemen aangezien het grotendeels (minimaal 90%) gemeentelijke bomen zijn en de gemeente alleen kapt als er sprake is van een verwijderingsbelang. Dit betekent 200 aanvragen minder per jaar en voor de vakafdeling 15 tot 20 bezwaarzaken per jaar. Op basis van het coalitieakkoord willen we een groene stad zijn en blijven. Omdat bijna alle bomen in Zoetermeer van de gemeente zelf zijn, hoeft het vervallen van de vergunningplicht geen beletsel te zijn voor deze ambitie. Het opheffen van de vergunningplicht betekent wel dat een oudere boomstructuur niet is te waarborgen.

199 Vervallen vergunningplicht monumentenvergunningen

Voor monumenten geldt dat men zonder vergunning een monument mag wijzigen, inclusief slopen, met alle gevolgen van dien. Handhaving achteraf is lastiger aangezien er dan al wijzigingen doorgevoerd kunnen zijn die de monumentale waarde dusdanig hebben aangetast dat herstel naar de oorspronkelijke staat niet meer mogelijk is. We voorzien een lastenverschuiving van preventief (d.m.v. vergunningen) naar handhaving achteraf. Daarnaast is handhaving achteraf bij monumenten lastiger omdat de monumentale waarde dan al dusdanig aangetast kan zijn dat herstel in de oorspronkelijke staat niet meer haalbaar is. Het gaat alleen om gemeentelijke monumenten. Provinciale- en rijksmonumenten worden door andere bestuursorganen besloten.

200 Vervallen vergunningplicht in- en uitritvergunningen

Voor in- en uitritten geldt dat men bij het vervallen van de vergunning zonder eerst toestemming nodig te hebben in- en uitritten kan aanleggen. In Zoetermeer hebben we nu strenge regels over de eisen van in- en uitritten. Hier wordt dan niet meer aan getoetst. De noodzaak om steeds meer binnenstedelijk te bouwen betekent dat de urgentie voor goede in- en uitritten, en de daarbij behorende verkeerskundige toets alleen maar toeneemt.

201 Inzet gemeentelijk toezicht verleende omgevingsvergunningen verminderen 10% - 30% -50%

Door minder controles is er minder grip. Het zal ervoor zorgen dat de gemeente afhankelijker wordt van signalen uit de buurt. Door minder te controleren, wordt de kans vergroot dat de gemeente overtredingen niet constateert. Er is daarbij ook minder ruimte om de overtredingen die geconstateerd worden op te pakken. In 2023 zijn er om en nabij 500 toezichtzaken aangemaakt. Het ligt niet in de lijn ter verwachtingen dat bij een bezuiniging van 10%, het aantal zaken ook met 10% afneemt. Het afschalen van personeel schaalt de invulling van onze wettelijke taak niet één op één af. Toezichthouders hebben alleen nog tijd voor de grote gevallen waarvoor een hoge prioriteit geldt. Minder toezicht kan ook zorgen dat later alsnog handhavend moet worden opgetreden, zie ook relatie met 820.26.

202 Leges verhogen omgevingsvergunningen

Leges verhogen betekent dat de aanvragers duurder uit zijn. We hebben een grote woningbouwopgave. Door de leges te verhogen kan het zijn dat ontwikkelaars voor andere gemeenten kiezen om te bouwen.

922.90 - Algemene baten en lasten concern (progr.6)

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
203 Terugdraaien / niet indexeren potje van de raad en college		26	26	14	14	14
204 Verlagen of schrappen van het 'potje voor de raad'			25 - 50	50 - 100	50 - 100	50 - 100
Saldo		26	51 -101	64 - 114	64 - 114	64 - 114

Toelichting

203 Terugdraaien / niet indexeren potje van de raad en college

Het budget voor vrije beleidsruimte voor de raad en college bedroeg oorspronkelijk € 100.000 per jaar. In het coalitieakkoord 2022-2026 is opgenomen dat het zogenoemde 'potje van de raad' wordt verhoogd naar € 250.000 per jaar. Daarnaast is er voor de periode 2022-2026 ook voor het college een budget van € 20.000 per portefeuillehouder opgenomen (totaal € 140.000). In de programmabegroting zijn deze bedragen daarnaast structureel verhoogd met de prijsindex. Aangezien er geen contractuele verplichtingen onder deze budgetten liggen kan worden overwogen om het budget terug te brengen tot de oorspronkelijke € 100.000.

204 Verlagen of schrappen van het 'potje voor de raad'

Overwogen kan worden om vanaf medio 2026 het 'potje voor/de raad' te halveren of te schrappen. Het budget wordt dan verlaagd met € 50.000 tot €100.000 per jaar. De raad kan minder flexibel inspelen op knelpunten of initiatieven.

Programma 7 Inrichting van de stad

810.11 - Strategie en programmacoördinatie

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
206 Stoppen met deelname Platform 31		19	19	19	19	19
207 Stoppen/verminderen inzet strategisch adviseur			131	131	131	131
Saldo		19	150	150	150	150

Toelichting

206 Stoppen met deelname Platform 31

Platform31 is een kennisorganisatie en netwerkorganisatie voor stedelijke en regionale ontwikkeling. Platform31 brengt bestuurders, beleidsmakers, professionals, inwoners en ondernemer bij elkaar bij het zoeken naar oplossingen voor complexe vraagstukken in stad en regio. Het risico is dat vraagstukken op het gebied van wonen, ruimte en leefbaarheid; duurzame ontwikkeling; inclusieve samenleving en economische veerkracht niet efficiënt en effectief worden aangepakt als de gemeente stopt met de deelname aan platform 31.

207 Stoppen/verminderen inzet strategisch adviseur

De inzet van de strategisch adviseur kan worden verminderd of er kan volledig gestopt worden met deze inzet. Dit betreft een besparing op de formatie en levert bij volledig stoppen een besparing op van € 131.000. Het risico is dat vooraf onvoldoende kan worden nagedacht over voor de Visie Zoetermeer 2040 belangrijke onderwerpen, verlies regionale contacten/netwerk. Tragere reactie (regionale) ontwikkelingen en niet tijdig kunnen reageren op kansen (waaronder subsidies) en bedreigingen. We missen belangrijke subsidiestromen. Niet deelnemen aan de regionale samenwerkingsverbanden leidt te een negatieve ontwikkeling op het gebied van leefbaarheid, woonkwantiteit en kwaliteit en vestigingsklimaat van Zoetermeer. Niet deelnemen aan de samenwerking Haagse regio leidt tot een solitaire opstelling van Zoetermeer. De opgave van onze stad zijn zo urgent en groot dat we dit niet alleen kunnen en moeten samenwerken

810.23.101 - Ruimtelijk en Stedelijk beleid

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
208 Schrappen budget Landschapstafel (buitengebieden)			104	104	104	104
209 Stoppen met samenwerkingsoverkomst Onderhoud Bentwoud			103	103	103	103
210 Stoppen met subsidie verkeersexamens			8	8	8	8
211 Verkleining Commissie Ruimtelijke kwaliteit			15	15	15	15
212 Stoppen met bovenlokale advisering verkeer MRDH (personele inzet)			55	55	55	55
213 Beperken personele inzet voor verkeer in het algemeen			pm	pm	pm	pm
214 Beperken personele inzet voor Ruimtelijk Beleid algemeen			pm	pm	pm	pm
Saldo			285	285	285	285

Toelichting

208 Schrappen budget Landschapstafel (buitengebieden)

Dit betreft het stoppen met de bijdrage aan de Landschapstafel. Of uittreding effect heeft op het onderhoud is afhankelijk van wat de overige partners gaan doen. Risico is dat aangrenzende gemeenten onze gemeente aanspreken aan op het schrappen van het budget. Dit kan effect hebben op de algehele samenwerking, ook op andere terreinen.

209 Stoppen met samenwerkingsovereenkomst Onderhoud Bentwoud

Het betreft het niet verlengen van de Samenwerkingsovereenkomst. Mocht de SOK wel verlengd wordt ontstaat een nadelig effect van ca. € 20.000, de provincie vraagt namelijk een hogere bijdrage dan in de begroting is opgenomen. Of uittreding effect heeft op het onderhoud is afhankelijk van wat de overige partners gaan doen. Het budget voor onderhoud staat al onder druk om dat dit te laag is. Risico dat de overige partners deze lasten inclusief de wegvallende bijdrage van Zoetermeer niet voor hun rekening willen nemen.

210 Stoppen met subsidie verkeersexamens

Door het stoppen met de subsidie verkeersexamens worden kinderen niet meer getoetst op de verkeersveiligheid. Het risico is dat kinderen minder veilig deelnemen aan het verkeer.

211 Verkleining Commissie Ruimtelijke kwaliteit

Bij de advisering over Ruimtelijke Kwaliteit vooraf bij projecten/ontwikkelingen door de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) is er wellicht besparing/efficiency mogelijk door het Architect-lid te laten vervallen (Stadsbouwmeester/voorzitter zelf is namelijk ook Architect) en het is mogelijk om de Erfgoedleden alleen ad-hoc te laten aansluiten: mogelijke besparing € 5.000 tot € 15.000. Beperkte gevolgen voor coalitieakkoord en Z2040.

212 Stoppen met bovenlokale advisering verkeer MRDH (personele inzet)

Op termijn loopt de gemeente en daarmee de inwoners het risico geen subsidie te krijgen voor nieuw aan te leggen verkeersvoorzieningen waardoor het openbaar vervoer (OV) mogelijk minder bereikbaar is of maatregelen ter verbetering van verkeersveiligheid niet genomen worden.

213 Beperken personele inzet voor verkeer in het algemeen

Het beleidsterrein Verkeer kent een grote diversiteit aan taken. Een bezuiniging op personeel heeft tot gevolg dat bepaalde zaken niet meer of met minder aandacht kunnen worden opgepakt. Het gaat hierbij dan om algemene advisering op het gebied van verkeer en mobiliteit en om beleidsvorming en advisering op het gebied van bereikbaarheid en OV. Ook de advisering bij vergunningverlening (wettelijke taak) kan onvoldoende worden opgepakt waardoor de termijnen voor vergunningverlening vanuit de ambtelijke organisatie niet gehaald kunnen worden door onvoldoende expertise en capaciteit. De specifieke advisering op het gebied van verkeer en mobiliteit in programma's zoals Entree en Binnenstad en de ruimtelijke (woningbouw)projecten binnen de gemeente wordt geschreven op het project.

214 Beperken personele inzet voor Ruimtelijk Beleid algemeen

Het beleidsterrein Ruimtelijk Beleid voert taken uit die grotendeels gekoppeld zijn aan de uitvoering van wettelijke taken volgens de Omgevingswet. Bezuiniging op deze taken betekent dat producten zoals Omgevingsvisie (waaronder Ruimtelijke Strategie Z2040), opstellen en in stand houden van het Omgevingsplan en de advisering bij vergunningaanvragen vanuit deze kaders direct geraakt worden. Enerzijds doordat onze kaders voor inwoners, ondernemers en partners niet (zo snel mogelijk) op orde zijn, anderzijds omdat de termijnen voor vergunningverlening vanuit de ambtelijke organisatie niet gehaald kunnen worden door onvoldoende expertise en capaciteit. Daarnaast worden gebiedsvisies, buurt en stedenbouwkundige visies (participatie) gemaakt om de uitgangspunten voor verdere ontwikkelingen van wijken en buurten gezamenlijk met inwoners, partners en ondernemers op te stellen, zodat zo min mogelijk discussie en juridische procedures achteraf moeten worden gevoerd door bezwaar en beroep later in het proces. Grote gevolgen voor coalitieakkoord en Z2040

810.23.102 – Kosten verkeersmaatregelen

Toelichting

Bij dit product gaat het om de lasten die voortvloeien uit genomen beslissingen t.a.v. projecten.

810.23.700 - Randstadrail Zoetermeer-Rotterdam

Toelichting

Dit product betreft het incidenteel verstrekte budget voor de nachtbus, het onderzoek ontsluiting Rokkeveen en Langeland ziekenhuis met het openbaar vervoer. Ook gaat het om middelen die vanuit de strategische agenda zijn opgenomen voor de ZoRo-lijn inclusief ontwikkelstrategie Bleizo West en vernieuwing station. Hier wordt geen bezuinigingsvoorstel voor gedaan.

810.23.723 - Nota Mobiliteit Zoetermeer

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
215 Stoppen met praktische fietslessen en project school op Seef (<i>subsidie MRDH voor deze activiteit is gestopt</i>)			45 -16	45 -16	45 -16	45 -16
Saldo			29	29	29	29

Toelichting

215 Stoppen met praktische fietslessen en project school op Seef

Basisschoolleerlingen krijgen hierdoor geen les meer in verkeerslessen. Commotie bij ouders en scholen. Het risico is dat kinderen minder goed geïnstrueerd zijn waardoor ze minder veilig deelnemen aan het verkeer.

Kanttekening is dat de MRDH is gesopt het subsidiëren van deze activiteit.

810.23.726 - Parkeren

Toelichting

Dit product betreft alleen afschrijvingskosten. De opbrengsten parkeren (met mogelijkheden verhogen van de inkomsten) zijn opgenomen bij programma 3, product Exploitaties, maatregel 101 van op pag. 69/70.

810.23.760 t/m 64 – Gebiedsontwikkeling

Toelichting

Bij dit product gaat het om de lasten die voortvloeien uit genomen beslissingen t.a.v. projecten.

820.36 - Uitvoering volkshuisvestingsregelingen

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
217 Stoppen met seniorenmakelaar		45	45	45	45	45
218 Beperken personele inzet voor wonen in het algemeen			pm	pm	pm	pm
Saldo		45	45	45	45	45

Toelichting

217 Stoppen met seniorenmakelaar

Dit betreft het opzeggen van de samenwerking seniorenmakelaar met de woningbouwcorporaties. Inwoners zijn gebaat bij doorstroming van woningen: ouderen komen op een plek waar ze langer zelfstandig kunnen wonen terwijl de woning vrij komt voor gezinnen en andere woningzoekenden. Het effect van het stoppen met de seniorenmakelaar is dat er minder doorstroming is op de woningbouwmarkt, hierdoor komen er minder eengezinswoningen vrij. Bij de woningbouwcorporaties zal dit onbegrip opleveren.

218 Beperken personele inzet voor wonen in het algemeen

Het beleidsterrein Wonen kent een grote diversiteit aan taken. Een bezuiniging op personeel heeft tot gevolg dat bepaalde zaken niet meer of met minder aandacht kunnen worden opgepakt. Het gaat hierbij dan om onderwerpen als de verlening van urgenties, en de werkzaamheden rond de huisvestingsverordening. Zie voor samenhang ook maatregel 220.

820.46 - Volkshuisvestingsbeleid

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
219 Deelname Bestuurlijke tafel wonen stoppen (gemeentelijk aandeel)			38	38	38	38
220 Beperken personele inzet voor wonen in het algemeen			pm	pm	pm	pm
Saldo			38	38	38	38

Toelichting

219 Deelname Bestuurlijke tafel wonen stoppen (gemeentelijk aandeel)

Het betreft het stoppen met de bestuurlijke tafel. Regionaal worden er belangrijke beslissingen genomen over taakverdelingen over opvang en woningbouwverdeling. Dit raakt belangrijke onderwerpen als migratie en de voor wonen belangrijke regionale agenda. Niet meer participeren in de Bestuurlijke Tafel Wonen (BTW) is een keuze die is te omschrijven als 'penny wise pound foolish'. In dat geval zal Zoetermeer namelijk ambtelijke inzet moeten leveren die al heel snel het veelvoud bedraagt van de kosten die nu zijn gemoeid met het aandeel van Zoetermeer in de BTW. Daarnaast kan de wethouder Wonen van Zoetermeer als voorzitter van de BTW op dit moment invloed uitoefenen via diverse gremia waar de BTW gesprekspartner is (bijv. de woondealtafel Haaglanden, de woondealtafel Zuid-Holland met BZK, de regionale versnellingstafel en allerlei andere momenten waar een beroep op de BTW wordt gedaan). Deze positie en invloed gaan verloren op het moment dat Zoetermeer niet langer deel uitmaakt van de BTW. Het stoppen van de samenwerking houdt ook in dat het 'ieder voor zich' gaat worden in plaats van het gezamenlijk aanpakken van knelpunten zoals het realiseren van woningen voor kwetsbare groepen. Het risico dat de kleinere zich zoals voorheen gaan concentreren op woningen voor het meer welvarende deel. Het risico is dat de gemeente zonder de samenwerking weer gaat fungeren als 'afvalputje' binnen de regio.

220 Beperken personele inzet voor wonen in het algemeen

Inwoners, woningbouwcorporaties en bedrijven worden minder goed geholpen, de termijnen voor vergunningverlening worden niet gehaald en nieuwe projecten komen minder snel op gang waardoor niet in de behoefte aan nieuwe woningen kan worden voorzien. Het beleidsterrein Wonen kent een grote diversiteit aan taken. Een bezuiniging op personeel heeft tot gevolg dat bepaalde zaken niet meer of met minder aandacht kunnen worden opgepakt. Het gaat hierbij dan om onderwerpen als het opstellen van de prestatieafspraken en de advisering in projecten. Het gaat hierbij dan om advisering op het gebied van

wonen in programma's zoals Entree en Binnenstad en de ruimtelijke (woningbouw)projecten binnen de gemeente, en om beleidsvorming en advisering op het gebied wonen. Ook de advisering bij vergunningverlening (wettelijke taak) kan onvoldoende worden opgepakt waardoor de termijnen voor vergunningverlening vanuit de ambtelijke organisatie niet gehaald kunnen worden door onvoldoende expertise en capaciteit. Gezien de grote opgave op wonen is het opstellen woningbouwprogramma en -planning, onderzoek woonconsumenten, ontwikkeling woonbeleid, onderhouden contact regio/woningbouwcorporaties t.a.v. woningbouwprestaties, bouwplanadvies eenvoudige vergunning en garantiestellingen essentieel.

820.76 - Vastgoedbeheer

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
221 Afstoten van accommodaties die geen beleidsdoel meer dienen			250	250	250	250
222 Terugdraaien structurele huurkorting naar een eenmalige korting			108	108	108	108
Saldo			358	358	358	358

Toelichting

221 Afstoten van accommodaties die geen beleidsdoel meer dienen

Nu de verhuizing van de brandweer naar een nieuw te bouwen kazerne niet doorgaat en huisvesting van de brandweer geen verantwoordelijkheid van de gemeente is maar van Veiligheidsregio Haaglanden (VRH), kan onderzocht worden of het huidige pand kan worden overgedragen aan de VRH.

222 Terugdraaien structurele huurkorting naar een eenmalige korting

Voor het jaar 2023 was de jaarlijkse indexatie van de huurprijzen van het gemeentelijk vastgoed 14,5%. De gemeente heeft besloten om de huurverhoging van 2023 niet hoger te laten uitpakken dan de kerninflatie (6,5%) van september 2022. Het advies van het CBS was echter om de CPI te blijven gebruiken totdat bij een volgende huurverhoging een correctie wordt aangebracht.

Met ingang van juni 2023 wordt de nieuwe methode voor het meten van energieprijzen toegepast in de CPI. Deze vervangt daarmee de oude methode en sluiten gemiddeld genomen, meer aan bij de prijsontwikkeling die consumenten ervaren. De tot nu toe gepubliceerde uitkomsten van de CPI en de inflatie worden niet herzien. Volgens de nieuwe methode zou de CPI 7,8% zijn geweest in plaats van 14,5%.

822.36 - Woonwagenuisvesting

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
223 Overdracht activiteiten aan stichting woonwagenuizen Zoetermeer na normalisatietrajecten					100	100
224 Herinrichtingswerkzaamheden en een eventuele bruidsschat bij overdracht				pm		pm
Saldo					100	100

Toelichting

223 Overdracht activiteiten aan stichting woonwagenuizen Zoetermeer na normalisatietrajecten

Een overdracht van de activiteiten raakt de betrokken woonwagenuizenbewoners niet als de normalisatie tot stand is gekomen. Indien gestopt wordt voordat de normalisatie is gerealiseerd raakt dit de bewoners wel. Een inschatting is dat de normalisatie in 2028/29 kan worden bereikt. Omdat de gemeente na overdracht ook taken blijft behouden blijft er een deel van het budget nodig. Als de normalisatie is gerealiseerd zal een schouw plaatsvinden waarbij nog eventuele achterstallige zaken en overige zaken ten behoeve van de overdracht in beeld worden gebracht. Dit kan leiden tot een overeenkomst waarbij een (incidenteel) budget in de vorm van een bruidsschat wordt overgedragen. Over een eventuele omvang daarvan is nog geen inschatting beschikbaar.

830 Grondexploitaties / Grondbedrijf

Toelichting

Bij dit product gaat het om de lasten die voortvloeien uit genomen beslissingen t.a.v. projecten (grondexploitaties).

913.03 - Overige financiële middelen (opbr. gem. eigend. niet voor openb. dnst. bestemd)

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
225 Meer snippergroen verkopen			pm	pm	pm	pm
Saldo						

Toelichting

225 Meer snippergroen verkopen

Er zijn nu geringe verkopen snippergroen. Meer verkoop van snippergroen levert incidentele opbrengsten op. Er is nog geen inschatting gemaakt van een realistische meeropbrengst.

922.30 - Algemene baten en lasten directie stad (bedrijfsvoering)

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
226 Opslag projecten verhogen			pm	pm	pm	pm
Saldo						

Toelichting

226 Opslag projecten verhogen

De concern- en afdelingsoverhead wordt momenteel niet volledig toegerekend aan de projecten. Het voorstel is om dit miv op grond van een integrale kostprijsberekening wel te doen. Bij verhoging van de opslag worden de projecten en investeringen duurder en zullen de toekomstige kapitaallasten stijgen. Hier staat een voordeel op de exploitatie tegenover. Op korte en middellange termijn is het totale effect op de begroting voordelig. De precieze effecten zullen nog nader bepaald moeten worden.

Overzicht Overhead

De volgende producten maken onderdeel uit van het Overzicht Overhead. Hierin staan de lasten en baten van de overhead van de gemeentelijke organisatie opgenomen. Dit is voorgeschreven in wetgeving (Besluit Begroting en Verantwoording/BBV) met als doel om de overhead inzichtelijk te maken en om gemeenten onderling te kunnen vergelijken op hun uitgaven hieraan. De door het BBV gehanteerde definitie van overhead luidt: de kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primair proces. De doelstelling van overhead luidt: het sturen van de organisatie en het ondersteunen van het primaire proces.

Bezuinigingen op de overhead volgen dezelfde systematiek als bij uitbreiding van formatie, hetgeen betekent dat een vermindering van de ambtelijke formatie met 1 fte leidt tot een evenredige besparing op de (stelpost) overhead van € 37.000 op de overheadtaken.

999.10 - Directie

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
229 Minder leden ondernemingsraad		25	50	50	50	0
230 Minder inhuur, uitbesteed werk en verlaging kosten werkbijeenkomsten		70	70	70	70	70
231 Het inkrimpen van de directie met één (50%) tot twee (100%) FTE			177 tot 354	177 tot 354	177 tot 354	177 tot 354
232 Vermindering van het aantal leden van de OR van 13 naar 10.			100	100	100	100
233 Vermindering van het aantal uren per OR lid (totaal 13 leden) van 16 naar 8 uur per week.			210	210	210	210
Saldo		70	607- 784	607- 784	607- 784	607- 784

Toelichting

229 Minder leden ondernemingsraad

In de begroting is een loonbudget opgenomen voor de gewerkte uren van de OR-leden. De afgelopen jaren bleek dit budget € 50.000 te hoog te zijn geraamd. De OR was namelijk niet op volle sterkte, waardoor er minder uren werden gemaakt. In het voorjaar van 2024 zijn er OR verkiezingen. Als je kijkt naar de trend van de afgelopen jaren dan is een onderuitputting waarschijnlijk. In 2029 zijn naar verwachting weer minder vacatures (verkiezingen in 2028). Het risico van het aframen van het budget is dat er bij minder vacatures te weinig budget aanwezig is om de gewerkte uren te kunnen dekken.

230 Minder inhuur, uitbesteed werk en verlaging kosten werkbijeenkomsten

Door meer en beter gebruik te maken van binnen de organisatie aanwezige kennis. Daarmee is er dan minder behoefte aan externe kennis kunde / inhuur.

231 Het inkrimpen van de directie met één (50%) tot twee (100%) FTE

Door inkrimping van de directie met 1 (50%) of 2 (100%) fte.

232 Vermindering van het aantal leden van de OR van 13 naar 10

OR kan weigeren. OR is extra belangrijk in tijden van bezuinigingen en daarmee gepaard gaande onrust en mogelijke organisatorische wijzigingen.

Onderuitputting (0.3) komt niet meer voor.

233 Vermindering van het aantal uren per OR lid (totaal 13 leden) van 14 naar 8 uur per week

Het dagelijks bestuur heeft 21 uur per week en de overige leden 14 uur per week voor hun OR werkzaamheden. Deze uren kunnen naar beneden worden bijgesteld. De OR kan dit weigeren. Kans is wel dat meer mensen zich kandidaat willen stellen omdat er minder tijd in het OR werk gestoken hoeft te worden.

Hierdoor is het vaker te combineren met de reguliere werkzaamheden. Onderuitputting (0.3) van het budget komt waarschijnlijk niet meer voor.

999.11 - Communicatie

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
234 De nieuwjaarsbijeenkomst/Gouden Giraf afschaffen		33	45	45	45	45
235 Stoppen met stadspagina's in de krant			25	25	25	25
236 Procesvoorstellen participatie niet meer naar de raad		pm	pm	pm	pm	pm
237 Bezuinigen op City Marketing			594	594	594	594
238 Verkoop van gadgets 'ZoetermeerisdePlek'		pm	pm	pm	pm	pm
239 Websites, social media en logo's en gadgets centraliseren		pm	pm	pm	pm	pm
240 Minder vormgeving uitbesteden		pm	pm	pm	pm	pm
241 Communicatieadvies en woordvoering combineren		85	85	85	85	85
242 Minder/geen bestuurscommunicatieadviseurs			90-436	90-436	90-436	90-436
243 Minder communicatieadvies diverse afdelingen (nu 0,4 fte per afdeling)		76	76	76	76	76
244 Geen Direct Duidelijk of combineren met Dienstverlening		40	40	40	40	40
245 Afschaffen interne Nieuwbrief		5	5	5	5	5
Saldo		239	1.306	1.306	1.306	1.306

Toelichting

234 De nieuwjaarsbijeenkomst/Gouden Giraf afschaffen

Het vierjaarlijkse feest is vervangen door een nieuwjaarsbijeenkomst van de Cultuurgids. Verhoudingsgewijs zijn de kosten lager, waardoor we met een verlaagd budget uitkomen tot 2026. Vanaf 2026 is de financiële optie uitgewerkt om te stoppen met de nieuwjaarsbijeenkomst/Gouden Giraf.

235 Stoppen met stadspagina's in de krant

Gemeentelijke informatie is alleen digitaal beschikbaar. Themapagina's verdwijnen ook (worden betaald uit andere budgetten). Dit betekent dat we de samenwerking met het streekblad opzeggen; transitieperiode. Werkzaamheden voor communicatie blijven dezelfde (digitale Nieuwbrief). Projecten betalen nu themapagina's en de griffie en City Marketing.

236 Procesvoorstellen participatie niet meer naar de raad

Inwoner weet sneller waar hij aan toe is, snellere terugkoppeling richting inwoner. Het participatiebeleid moet eerst aangepast worden. Het college moet nog wel betrokken blijven, anders is het risico dat er geen plannen meer worden gemaakt. Het levert iets minder werk op, maar is niet goed uit te drukken in fte's.

237 Bezuinigen op City Marketing

Website, campagnes en social media Zoetermeer is de Plek verdwijnen. Het risico is imagoschade bestuur. City Marketing is 5 jaar geleden weggehaald bij Floravontuur en heeft geleid tot een verslechterde relatie met Netwerk Zoetermeer. Dit is nu weer aan de betere hand.

238 Verkoop gadgets 'ZoetermeerisdePlek' met winst

Commerciële City Marketing. De gadgets helpen bij de verbreding van het merk in de stad. Zoetermeerisdeplek leeft nog niet voldoende: er wordt niets gekocht. Op dit moment wil de Klerck het 100 dingen boekje al niet meer aanschaffen wegens te hoge inkoopprijs.

239 Websites, social media en logo's en gadgets centraliseren

Minder verschillend ogende uitingen; minder gadgets. Binnen de gemeente zijn ongeveer 40 websites en vergelijkbaar aantal social mediakanalen, ook veel verschillende huisstijlen en merken. Als deze merken hebben eigen gadgets, tasjes e.d. Deze worden allen niet onderhouden en betaald door Communicatie. Inventariseren wat er allemaal is, wat het kost en hoe het centraal ondergebracht kan worden. Samen met team online. Zie ook punt 6.34. Wel extra inzet nodig van Communicatie en team Online.

240 Minder vormgeving uitbesteden

We maken nu gebruik van lokale ondernemers om vormgeving uit te laten voeren.

241 Communicatieadvies en woordvoering combineren

Pers zal minder snel bediend worden. Het risico is dat het minder tot bekendheid leidt bestuur.

242 Minder bestuurscommunicatieadviseurs

In het coalitieakkoord is (structureel) een bedrag beschikbaar gesteld voor zes wethouders. De afgelopen twee collegeperioden is gebleken dat zes wethouders voor de gemeente Zoetermeer en haar omvang noodzakelijk is. Het ambt van wethouder is intensief en vraagt veel van een bestuurder. Door met minder wethouders de stad te besturen is er een risico op slechter bestuur en op overbelasting van de wel ingestelde wethouders. Indien besloten wordt om 1 wethouder als bezuinigingsmaatregel in te voeren betekent dit dat er minder behoefte is aan bestuurlijke ondersteuning (bestuursadviseur, secretariaat en woordvoerder). Als je helemaal geen bestuursadviseurs hebt, heb je geen direct perscontact, geen woordgeving, geen perstelefoon. Rol in regionale en lokale crisisorganisatie (24-uurs bereikbaarheid) moet dan ook anders belegd worden.

243 Minder communicatieadvies diverse afdelingen (nu 0,4 fte per afdeling)

Minder informatie en communicatie vanuit gemeente. Vacature niet invullen en heldere keuzes maken over inzet en middelen. Communicatie is overhead: onderwerpen prioriteren. Nu is elke afdeling even belangrijk. De communicatieadviseurs hebben naast de inhoudelijke accounts ook rollen in de (regionale) crisisorganisatie. De omvang van de afdeling is relatief gezien beperkt in vergelijking met andere gemeentes, maar is voldoende om enige flexibiliteit te geven op inzet. Dat verlies je als je op formatie knijpt en geen keuzes maakt op inhoud.

244 Geen Direct Duidelijk of combineren met Dienstverlening

Onduidelijkere brieven en verdwijnen kennis. Nu een van de taken van een communicatieadviseur om regie te houden, opleidingen te geven, brieven te herschrijven, ambassadeurs op vlieghoogte te houden. Daarnaast zijn er bij alle afdelingen Direct Duidelijk ambassadeurs.

245 Afschaffen interne Nieuwbrief

Het risico is dat medewerkers niet op de hoogte zijn van wat er is besloten in de organisatie.

999.12 - Financiën

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
246 Stoppen met begroting en jaarrekening in 1 oogopslag			5	5	5	5
247 Stelpost vervangingsinvesteringen (deels inzetten voor SaaS en andere vervangingsinvesteringen).			100	100	100	100
248 Vereenvoudigen P&C Cyclus: Perspectiefnota terugbrengen naar perspectiefbrief en de huidige twee tussenberichten samenvoegen tot 1 (bijvoorbeeld zomerbericht)			368	368	368	368
249 Stoppen met/minder inzet BI (maximaal bedrag voor dit product)			402	402	402	402
250 Stoppen inzet op lobby gemeentefinanciën			50	50	50	50
251 Ondersteuning fiscale zaken stoppen, incidenten door externe inhuur			60	60	60	60
252 Minder inzet/efficiënter bij ondersteunende automatiseringsapplicaties			87	87	87	87
523 Makkelijker en efficiënter maken van de ondersteuning door business control					218	218
254 Stoppen/verminderen van procesmanagement			204	204	204	204
255 Schrappen (deel van het) budget voor externe inhuur afdeling Financiën			125	125	125	125
Saldo			1.401	1.401	1.619	1.619

Toelichting

246 Stoppen met begroting en jaarrekening in 1 oogopslag

De inwoners, de raad en het college krijgen dan niet meer eenvoudig inzichtelijk de uitkomsten van de begroting en jaarrekening te zien. De verwachting is dat niet iedereen de portal of het boekje in zijn geheel zal lezen, dus de bekendheid over de uitkomsten zal dalen.

De bezuiniging wordt behaald door per direct niet meer de opdracht aan het externe bureau te verstrekken.

Het risico bestaat dat raadsleden minder gemakkelijk weten hoe de begroting is opgebouwd en waar de grootste afwijkingen in de jaarrekening vandaan komen.

247 Stelpost vervangingsinvesteringen (deels inzetten voor SaaS en andere vervangingsinvesteringen)

Dit is afhankelijk van de offerte van Centric om over te stappen op Software as a Service (SaaS). Dat levert op dat we deze software niet meer hoeven te kopen en hoeven af te schrijven en dus deze stelpost niet meer nodig hebben.

248 Vereenvoudigen P&C Cyclus: Perspectiefnota terugbrengen naar perspectiefbrief en de huidige twee tussenberichten samenvoegen tot 1 (bijvoorbeeld zomerbericht)

Het idee op hoofdlijnen is om de huidige Perspectiefnota, die behoorlijk uitgebreid is, terug te brengen tot een zogenaamde Perspectiefbrief. Waar de huidige Perspectiefnota ook als een soort verkapte begroting wordt gehanteerd, zou een Perspectiefbrief bestaan uit ongeveer 2 A4-tjes. Eén met het financiële perspectief en één met de richting van beleid op het niveau van doelstellingen die de raad in ieder geval terug wil zien komen in de programmabegroting. De Perspectiefbrief wordt daarmee meer zoals het oorspronkelijk bedoeld is: het meegeven van kaders richting de programmabegroting. Het politieke debat verschuift daarmee ook meer richting het najaarsdebat. Bij de huidige tussenberichten merken we dat het eerste tussenbericht behoorlijk vroeg in het jaar komt en het daarmee lastig is om een adequate prognose op te nemen. Het samenvoegen van beide tussenberichten zorgt ervoor dat de raad beter kan sturen gedurende jaar. Daarnaast neemt voor de organisatie de werkdruk af wanneer de P&C Cyclus wordt vereenvoudigd. Deze bezuiniging wordt gehaald indien we als gemeente overstappen op een vereenvoudigde P&C Cyclus. Dit is niet zomaar geregeld en kost zowel een ambtelijk als een bestuurlijk traject. Invoering van deze nieuwe P&C Cyclus kan daarom naar verwachting op zijn vroegst per 1 januari 2026. Consequentie is ook dat de raad in het eerste jaar iets later wordt geïnformeerd over afwijkingen lager dan € 500.000. Nadeel van een globale perspectiefbrief is dat het langer duurt voordat er helderheid is over nieuw beleid en er minder tijd is om dit voor te bereiden richting uitvoering. Ook kan de tussentijdse informatievraag vanuit raad en college toenemen als reactie op het beperken van de informatie in de P&C cyclus.

249 Stoppen met/minder inzet BI (in de tabel is het maximaal bedrag voor dit product opgenomen)

Dit betreft de mogelijkheid om (al dan niet deels) te stoppen met de inzet van BI in Zoetermeer. Het effect van stoppen met het BI-team zou zijn dat er geen management- en georapportages in Cognos meer gebouwd en onderhouden kunnen worden. Dit heeft impact op diverse onderdelen van de organisatie, zoals het onderhoud van het openbaar gebied. Maar ook raakt dit het coalitie-akkoord. Daarin is immers opgenomen dat de informatievoorziening en datagedreven werken verder verbeterd moet worden. Dat lukt niet zonder BI-team. Zonder werkende rapportages ontstaat op andere plekken in de organisatie extra werk en neemt de kwaliteit van de beschikbare informatie af. De opgenomen bedragen zijn enkel de begrote personeelslasten binnen F&C. Het BI-team is echter groter, waardoor er ook breder gekeken moet worden. Deze bezuiniging wordt behaald door een besluit te nemen te stoppen met het BI-team. Het risico van dit voorstel is dat andere processen en werkzaamheden in de organisatie duurder worden, aangezien deze minder effectief en efficiënt verlopen.

250 Stoppen inzet op lobby gemeentefinanciën

Deze bezuiniging wordt behaald door een besluit te nemen om te stoppen met de werkzaamheden bij de ministeries en de VNG. Op de achtergrond helpt dit echter wel degelijk om de financiële belangen van Zoetermeer veel beter te behartigen en levert daarmee op eigenlijk alle domeinen van de gemeente voordelen op die groter zijn dan de kosten van deze lobby. Zo zijn we nu bijvoorbeeld nadrukkelijk betrokken bij het onderzoek naar negatieve gevolgen van de herijking van het gemeentefonds voor alle New Towns en denken we mee aan een betere verdeling van de gevolgen van de Hervormingsagenda Jeugd. Het risico is dat als we op deze gebieden minder direct betrokken, het rijk minder rekening houdt met onze specifieke problematiek.

251 Ondersteuning fiscale zaken stoppen, incidenten door externe inhuur

Deze bezuiniging wordt behaald door te stoppen met het (deels) in dienst hebben van een eigen fiscaal adviseur en ad hoc bij specifieke casuïstiek hierop extern in te huren. De gemeente zal op specifieke dossiers zoals VPB extern kennis moeten inhuren en loopt meer risico's in de beheersing van de fiscale processen, waardoor mogelijk naheffingen of boetes kunnen volgen.

252 Minder inzet/efficiënter bij ondersteunende automatiseringsapplicaties

Dit betreft het verminderen van inzet op en/of het efficiënter maken van ondersteunende automatiseringsapplicaties binnen team Administratie. Hiermee zou 1 fte op schaal 9 bespaard kunnen worden. De inwoner merkt hier eigenlijk niets van.

Door te kiezen voor minder inzet bij de ondersteuning kan deze bezuiniging vanaf 2026 via natuurlijk verloop worden gehaald.

253 Makkelijker en efficiënter maken van de ondersteuning door Business Control

Dit betreft het vereenvoudigen van de processen binnen business control door o.a. de inzet van betere/andere P&C Software om de begroting e.d. te maken. Aangezien de huidige licentie nog een aantal jaar loopt, verwachten dat dit pas vanaf 2028 te realiseren is. Hiervoor is onderzoek nodig naar software die ons in het inhoudelijke gedeelte van de P&C Cyclus kan ondersteunen, waardoor minder handwerk via Excel e.d. meer benodigd is. Deze software moet vervolgens ingekocht worden, waarna het proces hierop kan worden aangepast. Na aanpassing kan bezuiniging worden behaald. De marktconsultatie voor ondersteunende systemen moet nog plaatsvinden. De mate waarin dit onderdeel gerealiseerd kan worden is afhankelijk van de ondersteunende software. Het risico bestaat daarom dat uiteindelijk blijkt dat er minder gerealiseerd kan worden wanneer de softwaremogelijkheden ontoereikend zijn.

254 Stoppen/verminderen van procesmanagement

Procesmanagement betreft het ondersteunen bij het efficiënter maken processen in de gehele organisatie. Als maximaal bedrag is het volledig stoppen met deze taak opgenomen. Keuze kan ook zijn om dit te verminderen. Het effect van stoppen/verminderen is dat afdelingen geen adequate ondersteuning meer krijgen bij het efficiënter inrichten van de processen, waardoor deze ontwikkeling (wasstraat) die nu zo mooi loopt stopt. Deze bezuiniging wordt behaald door een besluit te nemen (deels) te stoppen met procesmanagement. Het risico daarbij is dat processen langer inefficiënt zijn en daarmee in totaal minder effectief en/of duurder voor de gemeente uitpakken dan nodig. Dit kan voor de inwoner er bijvoorbeeld toe leiden dat wachtlijsten langer oplopen.

255 Schrappen (deel van het) budget voor externe inhuur afdeling Financiën

Geen vervanging bij ziekte of inhuur bij piekwerkzaamheden, waardoor minder ondersteuning aan organisatie. Ook stijgt hierdoor de werkdruk, hetgeen het ziekteverzuim kan beïnvloeden.

999.13 - Concerncontrol

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
256 Stoppen of lichtere 213a onderzoeken. Onderzoeksbudget omlaag en begeleiding fte omlaag (0,25 fte). Moeilijk te kwantificeren wat dit betekent voor de organisatie.		27-75	27-75	27-75	27-75	27-75
257 Stoppen met een afzonderlijke functie concern controller en onderbrengen van 9 fte extra bij hoofd F&C. 258 Leidt wel tot verschuiving werk huidig hoofd F&C, vandaar de -50 erbij.		150 -50	150 -50	150 -50	150 -50	150 -50
259 Stoppen met monitoring ambtelijke aanbeveling (let op wettelijk plicht wel die van rekenkamer). <i>Dus nog 1x per jaar update in plaats van 2x.</i>		7	7	7	7	7
260 Stoppen met monitoring pilots. Schatting: ca 100 uur per jaar (motie).		7	7	7	7	7
261 Geen of minder verbijzonderde interne controle (0- 600k.)		pm	pm	pm	pm	pm
262 Inzet functionaris gegevensbescherming (FG) halveren naar 0,5 fte		50	50	50	50	50
Saldo		191- 266	191- 266	191- 266	191- 266	191- 266

Toelichting

256 Stoppen of lichtere 213a onderzoeken

Onderzoeksbudget omlaag en begeleiding fte omlaag. Kan ten koste gaan van een structurele blik op een effectieve/efficiënte organisatie.

257/258 Stoppen met een afzonderlijke functie concern controller en onderbrengen van 9 fte extra bij hoofd F&C

Als je Hoofd concerncontrol schrapt dan heb je escalatieniveau minder, en heb je geen onafhankelijke toets vanuit concerncontroller, Hoofd F&C als concerncontroller bijvoorbeeld wordt dan "slager die zijn eigen vlees keurt".

259 Stoppen met monitoring ambtelijke aanbeveling (let op: wettelijke plicht wel die van rekenkamer). Dus nog 1x per jaar update in plaats van 2x

Opvolging van aanbevelingen uit onderzoek is van belang voor een goed functionerende, effectieve en efficiënte organisatie. Minder monitoren daarop zal daar een negatief effect op hebben. Minder control, waar de raad met een motie wel om heeft gevraagd.

260 Stoppen met monitoring pilots. Schatting: ca 100 uur per jaar (motie)

Hoewel de raad heeft gevraagd om bij P&C producten de opvolging van pilots te monitoren, zou je deze control activiteit kunnen schrappen.

261 Geen of minder verbijzonderde interne controle (0- 600k)

Als je AO/VIC vermindert, dan zullen de accountantskosten toe gaan nemen. In huidige aanbesteding accountant gaat de accountant ervan uit gebruik te kunnen maken van de interne audit functie. Dus bij wegvallen of verminderen heeft griffie meer budget nodig.

262 Inzet functionaris gegevensbescherming (FG) halveren, naar 0,5 fte

Het halveren betekent dat het effectieve toezicht en de navolgbare auditfunctie op een minimumniveau komen; dan voldoen we op papier maar de vraag resteert of in werkelijkheid het toezicht voldoende is.

Als je de FG halveert, is het wel de vraag of je een gekwalificeerd iemand kan vinden voor 18 uur. Alternatief zou nog kunnen zijn 1,5 dag bij externe partij te beleggen (ervan uitgaande dat inhuur 50% duurder is dan eigen personeel).

999.14 - Personeel en organisatie

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
263 Het inleveren van het budget participatiebanen			100	100	100	100
264 De nieuwjaarsbijeenkomst/Gouden Giraf versoberen of afschaffen (maximum bedrag)			47	47	47	47
265 P&O projecten verminderen of afschaffen (maximum bedrag)			42	42	42	42
266 Attenties personeel (VVV-bonnen) verminderen of afschaffen (maximum bedrag)			76	76	76	76
267 Het (deels) inleveren van het budget managementontwikkeling (maximum bedrag)			24	24	24	24
268 Talentgericht werken/stoppen met talentenscans			8	8	8	8
269 Minder inzet op gezondheidsbeleid/duurzame inzetbaarheid (maximum bedrag)			87	87	87	87
270 Minder inzet op arbeidsmarktcommunicatie (maximum bedrag)			56	56	56	56
271 Het inleveren van de agressiecoördinator		47	47	47	47	47
272 Schrappen in dienstverlening						
Saldo		47	487	487	487	487

Toelichting

263 Het inleveren van het budget participatiebanen

Het kabinet en de sociale partners hebben afgesproken dat werkgevers extra banen gaan creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Binnen de gemeente wordt gestreefd de arbeidsplekken structureel in te bedden in de organisatie. Om het quotumpercentage te kunnen halen en de benodigde arbeidsplaatsen te creëren is een impulsbudget beschikbaar gesteld voor het tijdelijk dekken van extra loonkosten te kunnen en frictiekosten. In de praktijk worden veel kosten gedekt vanuit het personeelsbudget, waardoor dit impulsbudget structureel met € 100.000 kan worden verlaagd.

264 De nieuwjaarsbijeenkomst/Gouden Giraf versoberen of afschaffen

Het afschaffen leidt tot minder verbinding tussen collega's onderling en met bestuurders. Het risico is dat dit een nadelig effect heeft op de saamhorigheid en het werkplezier. De gemeente Zoetermeer wordt als werkgever uiteindelijk minder aantrekkelijk.

265 P&O projecten verminderen of afschaffen

Het afschaffen zorgt dat er geen mogelijkheid meer is om nieuwe projecten op te pakken, bv efficiëntere dienstverlening of nieuwe ontwikkelingen.

266 Attenties personeel (VVV-bonnen) verminderen of afschaffen

Het afschaffen van de VVV-bonnen aan het personeel heeft een negatief effect op de waardering en de bevlogenheid van het personeel.

267 Het (deels) inleveren van het budget managementontwikkeling

Lagere investeringen in de ontwikkeling van het management leidt tot een slechter lopende organisatie. Ook kan er geen uitvoering meer worden gegeven aan de sturingsfilosofie.

268 Talentgericht werken/stoppen met talentenscans

Medewerkers kunnen een scan laten maken over hun talenten, dit is dan niet meer mogelijk. Talentgericht werken is de basis van bevlogenheid.

269 Minder inzet op gezondheidsbeleid/duurzame inzetbaarheid

Minder aantrekkelijke werkgever. Werkgever draagt minder bij aan de gezondheid van werknemers (wellicht hoger verzuim). Denk aan het stoppen van uitdelen fruit aan het personeel, de inzet van een inzetbaarheidscoach, het stilstaan bij de gezondheidsmaand en verzuimbegeleiding voor het management.

270 Minder inzet op arbeidsmarktcommunicatie

Dit deel van het budget wordt ingezet voor advertenties en de referallbonus. Bezuinigen op dit budget betekent dit dat het moeilijker wordt om toekomstig personeel te bereiken en te vinden. Dit kan leiden tot minder dienstverlening.

271 Het inleveren van de agressiecoördinator

Betreft een nieuwe functie die nog niet is ingevuld. Bedoeling is om met deze functie uitvoering te geven aan het agressiebeleid. Indien dit niet wordt gedaan worden managers en medewerkers worden niet geadviseerd en bijgestaan indien ze te maken krijgen met agressie.

272 Schrappen in dienstverlening:

Schrappen in dienstverlening. b.v. minder/geen P&O-adviseurs, geen recruiters om vacatures in te vullen, geen salarisadministratie, geen arbo-artsen en geen beleid (uitwerking CAO) en geen juridische ondersteuning op het gebied van arbeidsrecht. Of zaken zoals thuiswerkmiddelen & arbo-hulpmiddelen.

999.15 - Juridische advisering en bestuursondersteuning

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
273 Stoppen met public affairs			131	131	131	131
274 Stoppen met regionale inkoop samenwerking		41	41	41	41	41
275 Eén bestuursadviseur minder (schaal 12), als één wethouder minder			122	122	122	122
276 Eén secretaresse (schaal 7) minder, als één wethouder minder			69	69	69	69
277 Minder O&S (1fte minder, schaal 10a)				102	102	102
278 Minder uren Kabinetszaken, als alle bestuurlijke evenementen worden geschrapt			35	35	35	35
Saldo		41	403	505	505	505

Toelichting

273 Stoppen met public affairs

Public affairs brengt enerzijds informatie van buiten naar binnen (o.a. door monitoring van rijks- en provinciale agenda's en signalen vanuit Den Haag) en anderzijds van binnen naar buiten door te adviseren over hoe onze boodschap zo goed mogelijk voor het voetlicht te brengen in de regio en in Den Haag. Dat zit zowel op het gebied van financiering, beleid en reputatie. Door te bezuinigen op public affairs lopen we het risico om landelijke kansen, die financieel en beleidsmatig voordeel kunnen opleveren, mis te lopen.

Met de Public affairs agenda wordt ingezet op de belangrijkste onderwerpen uit het coalitieakkoord en ZM2040. Anders gezegd: de Public affairs agenda wordt bepaald door het coalitieakkoord en ZM 2040. Het doel van public affairs is doorbraken te bereiken op voor de gemeente belangrijke dossiers die vastzitten. Met het wegvallen van de formatie voor public affairs krijgen we anderen niet meer in beweging, waardoor het moeilijker wordt om onze eigen doelen te halen.

274 Stoppen met regionale inkoop samenwerking

Betreft een samenwerking met de gemeenten Delft, Pijnacker-Nootdorp en het Westland. In de samenwerking worden gezamenlijke inkooptrajecten uitgevoerd en kennis gedeeld. De kosten zijn voor het salaris van de ondersteunende medewerkers. Dit zou ook op een meer informele wijze geïnitieerd kunnen worden.

275 Eén bestuursadviseur minder (schaal 12), als één wethouder minder

Het huidige -en vorige- college bestaat uit zes wethouders. Hiervoor is ook (deels) structureel budget toegekend voor de bijbehorende ondersteunende functies, waaronder een bestuursadviseur. Na de verkiezingen is het aan de raad om het college, en aantal wethouders, in te stellen. Indien de raad besluit een college van zes wethouders in te stellen dan kan deze betaald worden uit incidentele middelen voor de betreffende collegeperiode. De afgelopen twee collegeperiodes is gebleken dat zes wethouders voor de gemeente Zoetermeer en haar omvang noodzakelijk is. Het ambt van wethouder is intensief en vraagt veel van een bestuurder. Door met minder wethouders de stad te besturen is een risico op slechter bestuur en op overbelasting van de wel ingestelde wethouders.

276 Eén secretaresse (schaal 7) minder, als één wethouder minder

Het huidige -en vorige- college bestaat uit zes wethouders. Hiervoor is ook (deels) structureel budget toegekend voor de bijbehorende ondersteunende functies, waaronder een bestuurssecretaresse. Na de verkiezingen is het aan de raad om het college, en aantal wethouders, in te stellen. Indien de raad besluit een college van zes wethouders in te stellen dan kan deze betaald worden uit incidentele middelen voor de betreffende collegeperiode. De afgelopen twee collegeperiodes is gebleken dat zes wethouders voor de gemeente Zoetermeer en haar omvang noodzakelijk is. Het ambt van wethouder is intensief en vraagt veel van een bestuurder. Door met minder wethouders de stad te besturen is een risico op slechter bestuur en op overbelasting van de wel ingestelde wethouders.

277 Minder onderzoek en statistiek (1fte minder, schaal 10a)

Bezuinigen op O&S leidt tot minder kennis van de stad binnen de organisatie. Minder actuele gegevens op de website. Minder frequent uitvoering van de stadspeiling heeft invloed op het beleid en de indicatoren in de P&C-cyclus. Schrappen uit verschillende onderdelen? O&S werkt vraag gestuurd. Of intensiveren, minder frequent stukken leveren en op een innovatieve manier anders in te richten of volledig stoppen.

278 Minder uren Kabinetszaken als alle bestuurlijke evenementen worden geschrapt (productkaart 002.31)

Als er geen bestuurlijke evenementen meer worden georganiseerd (zie product 002.31), dan kan het aantal uur Kabinetszaken met ca. € 35.000 worden teruggebracht. Denk hierbij aan evenementen zoals de jaarlijkse lintjesregen, verteranendag etc.

999.18 - Informatie & automatisering

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
279 Kostenstijging opvangen Informatie en Automatisering				25	25	25
280 IN ONDERZOEK: My-Lex			71	71	71	71
281 Innovatiebudget ICT stoppen			100	100	100	100
282 Impuls verbeteren informatievoorziening en werken met data (coalitieakkoord)			800	800	800	800
283 Uitfaseren interne applicaties met functionele overlap (bijv. intranet, iBabs, etc.)			PM	PM	PM	PM
284 Reduceren aantal gemeentelijke websites (ongeveer 75 stuks)			PM	PM	PM	PM
Saldo			971	996	996	996

Toelichting

279 Kostenstijging opvangen Informatie en Automatisering

Door een combinatie van sterke organisatiegroei en aangekondigde prijsindexaties vanuit enkele leveranciers, zien we forse kostenstijging op kosten voor clouddiensten (SaaS) en software bij onder meer Microsoft en VMware. Deze kostenstijgingen kunnen worden opgevangen, maar er is dan vrijwel geen ruimte meer voor besparingen door scherper te begroten.

280 IN ONDERZOEK: My-Lex

Dit product is aangeschaft om te voorzien in een zoek en vind-functie voor historische informatie uit onze digitale archieven en systemen. Er lijkt, door ontwikkelingen in andere softwareproducten, een overlap te ontstaan in functionaliteiten. Hoewel stoppen zeker een impact zal hebben op een groep gebruikers, is het gezien de verbonden kosten zaak om deze mogelijkheid snel te onderzoeken en daarin een keuze te maken. Dit onderzoek loopt en de uitkomst hiervan wordt per april verwacht, waarmee het nog mee moet kunnen in de uiteindelijke voorstellen.

Indien functionaliteit voldoende overlapt met andere oplossingsmogelijkheden zijn de risico's zeer beperkt.

281 Innovatiebudget ICT stoppen

Het budget voor innovatie is sinds het ontstaan van de afdeling I&A beschikbaar om incidenteel en in hoge snelheid gemeentebreed te ondersteunen bij innovatieve ontwikkelingen. Dit bedrag uit de begroting halen betekent dat het innovatievermogen van de organisatie afneemt. Vanuit de lopende iVisie is het advies het budget zo lang als mogelijk, dus t/m 2025, in stand te houden.

De mogelijkheid om ad hoc innovatieve ICT-ontwikkelingen te stimuleren vervalt bij het doorvoeren van deze bezuiniging. Het innovatievermogen van de organisatie neemt daarmee af. Innovatieprojecten zullen in de toekomst apart aan de raad voorgelegd moeten worden voor financiering.

282 Impuls verbeteren informatievoorziening en werken met data (coalitieakkoord)

In het coalitieakkoord is gekozen voor een structurele impuls in het verbeteren van de informatievoorziening en werken met data. Dit is inmiddels vervat in structurele functies, die grotendeels zijn ingevuld. Door hiermee te stoppen raken we het inzicht kwijt op o.a. Zoetermeer 2040, onderhoud openbare ruimte, veiligheid, etc. Ook de portalen voor open data en de stadsatlas Zoetermeer kunnen dan niet meer worden gevuld. Zonder de informatieproducten vanuit het datagedreven werken ontstaat op verschillende plekken in de organisatie extra werk en neemt de kwaliteit van de beschikbare informatie af.

Het belang van kwaliteit van informatievoorziening, managementinformatie en data voor beleidsontwikkeling, kostenbeheersing en zicht op de werkprocessen staat buiten discussie. Geen inzicht is sturen in de mist.

283 Uitfaseren interne applicaties met functionele overlap (bijv. intranet, iBabs, etc.)

Er zijn een aantal applicaties die heel handig zijn, maar die een interne oriëntatie kennen en daarbij overlap vertonen met andere systemen. Hier kritische naar kijken en vereenvoudigen kan een besparing opleveren. Een eenvoudiger applicatielandschap betekent accepteren dat software eenvoudiger en generieker wordt. Daarmee vervallen er mogelijk specifieke functionaliteiten en kan een teruggang in dienstverlening merkbaar zijn.

284 Reduceren aantal gemeentelijke websites (ongeveer 75 stuks)

De gemeente Zoetermeer heeft een centrale website, waarop gericht aandacht is voor toegankelijkheid, informatiebeveiliging en kosten. Daarnaast worden er voor verschillende initiatieven en projecten aan de lopende band kleine websites in de lucht gebracht. Centrale regie hierop ontbreekt. Dit loopt inmiddels op tot zo'n 75 bij webbeheer bekende websites, waarvoor aparte afspraken zijn over hostingkosten, beveiliging, huisstijl en toegankelijkheid. Websites vaker onderbrengen als sub-website van de centrale Zoetermeer.nl scheelt kosten en verhoogt de toegankelijkheid en veiligheid.

Indien goed gekeken wordt naar websites die uit kunnen of gemigreerd kunnen worden, is het risico zeer beperkt.

999.26 - Overhead strategie, beleid, programma's

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
288 4 fte management 10% tot 50% bezuinigen			39-195	39-195	39-195	39-195
289 10,88 fte adviseurs en overig 10% tot 50% bezuinigen			106-530	106-530	106-530	106-530
Saldo			145-725	145-725	145-725	145-725

Toelichting

288 en 289 Bezuinigen op 4 fte management en 10,88 fte adviseurs

Als gevolg van bovenstaande opties zal de aansturing afnemen. Er zal goed gekeken moeten worden naar de organisatorische en hrm consequenties voor de gehele gemeente.

999.37 – Vastgoed

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
292 Het sleutelen aan de openingstijden van het Stadhuis		100	100	100	100	100
293 Catering versoberen Geen catering anders dan via onze contractpartner/Afschaffen luxere lunchen/Luxe koffie in vergadercentrum afschaffen		15	15	15	15	15
294 Vergaderlocaties beperken		20	20	20	20	20
295 Gebruik (online) abonnementen optimaliseren		30	30	30	30	30
296 Op reprografie bezuinigen		30	30	30	30	30
297 Borg voor gebruiken toegangspasjes, opladers etc.		5	5	5	5	5
298 Verminderen Inhuur		30	30	30	30	30
Saldo		230	230	230	230	230

Toelichting

292 Het sleutelen aan de openingstijden van het Stadhuis

- Sluiten op vrijdagavond
- Sluiten in het weekend
- Dan wel (gedeeltelijk) sluiten op woens- en vrijdagen

De positieve financiële effecten van een kortere openstelling raakt: bezetting bodes, beveiliging, schoonmaak, etc.

293 Catering versoberen

- Geen catering anders dan via onze contractpartner
- Afschaffen luxere lunches
- Luxe koffie in vergadercentrum afschaffen

294 Vergaderlocaties beperken

Uitsluitend eigen Vastgoed-locaties voor vergaderen

295 Gebruik (online) abonnementen optimaliseren

Gebruik optimaliseren, abo's opzeggen waar het kan

296 Op reprografie bezuinigen

- Verminderen van schriftelijke mailings
- Minder multifunctionele printers

297 Borg voor gebruikte toegangspasjes, opladers etc.

Bij verlies van toegangspasjes, opladers, telefoons, etc. betaalt de werknemer/externe de vervangingskosten dan wel vervalt de borg.

298 Verminderen Inhuur

Bij tijdelijke uitval zoals ziekte, vacature, e.d. wordt vervanging niet meer ingehuurd. Het risico is een mindere dienstverlening.

999.99 - Concern

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen?						
301 Stopzetten jaarlijkse dotatie aan de reserve vrij inzetbaar		290	290	290	290	290
302 Uniformering methodiek en tarief toerekening overhead aan projecten		2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
303 Bezuiniging op overhead via 'overhead-systematiek'			PM	PM	PM	PM
Saldo		2.290	2.290	2.290	2.290	2.290

Toelichting

301 Stopzetten jaarlijkse dotatie aan de reserve vrij inzetbaar

Voorgesteld wordt om de terugbetaling aan de algemene reserve vrij inzetbaar te schrappen.

302 Uniformering methodiek en tarief toerekening overhead aan projecten

Voorgesteld wordt om de overheadkosten op een andere manier te verdelen. In het kort komt het erop neer dat we overstappen naar een methode waarbij overheadkosten worden verdeeld via een vaste opslag op productieve uren en dat we overstappen naar een integrale kostprijs en alle overhead toerekenen. Voor de exploitatie kan dit een voordeel van € 2,45 miljoen opleveren. Consequentie hiervan is dat er meer kosten ten laste van projecten worden gebracht, welke dienen te worden geactiveerd danwel verrekend met het resultaat van het grondbedrijf. Per saldo wordt het voordeel ingeschat op structureel € 2,0 miljoen. Bron: Notitie MT F&C 7 december 2023. Nadere berekening volgt.

303 Bezuiniging op overhead via 'overhead-systematiek'

De omvang van de overhead beweegt mee met de ontwikkeling van de formatie op de uitvoerende en beleid teams. Voor elke fte bezuiniging betekent dit een extra bezuiniging van € 36.800 (prijspeil 2024).

Deze bezuiniging is een resultante van besluiten op andere producten, nadat deze omvang is bepaald zal nadere invulling binnen de overhead plaatsvinden. De komende jaren komen er diverse nieuwe wetten op de gemeente af (o.a. digitale decade). De noodzakelijke ondersteuning op het gebied van o.a. digitale dienstverlening, archiefwet, informatieveiligheid kunnen hierdoor door deze bezuiniging niet of minder voortvarend worden ondersteund.

De concrete vertaling van de sturingsfilosofie kan hierdoor in mindere mate worden gerealiseerd.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en Vpb

Algemene dekkingsmiddelen zijn de middelen die vrij te besteden zijn en die de gemeente gebruikt om de lasten van alle programma's te dekken. Dit in tegenstelling tot specifieke dekkingsmiddelen die aan een speciaal doel gebonden zijn.

- De algemene dekkingsmiddelen zijn opgenomen in het 'overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien'.
- Specifieke dekkingsmiddelen hangen dus samen met een concreet beleidsveld en zijn opgenomen op de betreffende programma's.

De algemene dekkingsmiddelen beslaan ongeveer 2/3 van de totale baten van de gemeente. De belangrijkste algemene dekkingsmiddelen zijn:

- Algemene Uitkering uit het gemeentefonds
- Inkomsten uit de Onroerende Zaak Belasting (OZB)
- Treasury
- Inkomsten uit beleggingen
- Inkomsten uit de precarioheffing, de toeristenbelasting

002.47 - Belastingen

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
304 OZB-woningen 10% verhogen		2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
305 OZB-niet woningen 10% verhogen		1.500	1500	1.500	1.500	1.500
306 Belastingsoorten uitbreiden (vermakelijkheidsretributie, baatbelasting, reclamebelasting)		PM	PM	PM	PM	PM
307 Hondenbelasting herinvoeren		500	500	500	500	500
Saldo		4.500	4.500	4.500	4.500	4.500

Toelichting

304 OZB-woningen 10% verhogen

Per huishouden (woningen) ca. € 42 meer belasting betalen. De lastendruk voor inwoners wordt verhoogd.

305 OZB-niet woningen 10% verhogen

Lastenverzwaring eigenaar niet woning ca. € 251 en gebruiker ca. 198.

Voor wat betreft de niet woningen staan we al in de top qua lastendruk.

306 Belastingsoorten uitbreiden (vermakelijkheidsretributie, baatbelasting, reclamebelasting)

Aan nieuwe soorten belastingen zitten allerlei regels. Je moet kunnen aantonen dat je bij vermakelijkheid of baatbelasting de werkelijk bepaalde kosten kunt toerekenen. Daarnaast zal dit gepaard gaan met de nodige uitvoeringskosten voor ambtelijke inzet. Vermakelijkheid kunnen we bijvoorbeeld alleen heffen voor het dekken van de kosten die de gemeente als dienstverlening voor dit amusement moet maken.

Nieuw beleid betekent extra fte. Afhankelijk van het soort belasting/heffing dat wordt ingevoerd zal dit nader uitgewerkt moeten worden.

Je gaat nieuwe soorten belastingen opleggen aan een beperkte groep inwoners of ondernemers. Dit zal mogelijk tot onvrede en bezwaren/beroepen gaan leiden en minder vertrouwen in de overheid.

307 Hondenbelasting herinvoeren

Hondenbelasting is onlangs afgeschaft; de hondenbezitters krijgen weer jaarlijks een aanslag

Een recent genomen besluit terugdraaien. Een grootschalig onderzoek is nodig naar hondenbezit. De aangifte van het bezit van een hond is afgenomen.

Controle op hondenbelasting helpt om weer alle bezitters in beeld te krijgen.

914.01 - Rente reserves en voorzieningen

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
308 Rente ophogingen of waardevast maken van de reserves opnieuw beoordelen			PM	PM	PM	PM
Saldo						

Toelichting

308 Rente ophogingen of waardevast maken van de reserves opnieuw beoordelen

Bepaalde bestemmingsreserves reserves worden waardevast gehouden (krijgen prijsinflatie toegekend). Hiermee blijven deze reserves toereikend om uitvoering te geven aan de betreffende bestemming. Er is rekening gehouden met een prijsinflatie van 2% per jaar. Deze rentetoevoeging kan opnieuw worden beoordeeld, maar dit betekent feitelijk een kaasschaaf over de geplande uitgaven die hieruit gedekt worden.

915.01 - Treasury

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
309 Temporiseren investeringsplanning (boeggolf afvlakken)		PM	PM	PM	PM	PM
310 Investeringsplafond instellen		PM	PM	PM	PM	PM
Saldo						

Toelichting

309 Temporiseren investeringsplanning (boeggolf afvlakken)

Er kan worden gekozen voor het temporiseren van de investeringsplanning. Dit betekent dat opnieuw gekeken wordt naar het tempo van de verschillende gemeentelijke investeringen in de stad. Mogelijk leidt dit tot een noodzakelijke bijstelling van de gewekte verwachtingen bij inwoners, samenwerkingspartners, scholen en verenigingen. Door investeringen te temporiseren hoeft de gemeente minder leningen aan te trekken, danwel ontvangt langer rente op het positieve saldo.

310 Investeringsplafond instellen

Er kan worden gekozen voor een investeringsplafond. In deze variant wordt er een maximaal bedrag aan investeringen afgesproken en daarbinnen dient een nadere prioritering plaats te vinden. Dit leidt tot een noodzakelijke bijstelling van de gewekte verwachtingen bij inwoners, samenwerkingspartners, scholen en verenigingen.

922.95 - Algemene baten en lasten concern (OAD)

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
311 Verlagen reservering voor loon- en prijsindexatie (kaasschaaf)			pm	pm	pm	pm
312 Reservering excessieve prijsstijgingen			0	0	0	0
313 Prijsstijgingen sociaal domein (want meer loonafhankelijk dan prijsafhankelijk, daardoor hogere kosten)			0	0	0	0
314 Reservering vergrijzing stad			pm	pm	pm	pm
315 Reservering veroudering van de stad			pm	pm	pm	pm
316 Taakmutaties algemene uitkering			pm	pm	pm	pm
Saldo			PM	PM	PM	PM

Toelichting

311 t/m 315 Reserveringen

Reserveringen hebben betrekking op de overige onderdelen van de gemeentelijke begroting. Dit betreft een inschatting van benodigde dekking voor de stijging van de kosten, die voorlopige gereserveerd staan op OAD. Zodra een nadere onderbouwing gereed is worden de middelen overgeheveld naar het betreffende programma. Het betreft de volgende reserveringen:

- Reservering excessieve prijsstijgingen
- Prijsstijgingen sociaal domein (want meer loonafhankelijk dan prijsafhankelijk, daardoor hogere kosten)

- Reservering prijsstijging vervangingsinvesteringen
- Reservering vergrijzing stad
- Reservering veroudering van de stad

Wanneer we deze reserveringen aframen betreft dit een verlaging van de dekking op andere plaatsen in de begroting, hetgeen mogelijk tot tekorten op die plaatsen zullen leiden. De vergrijzing en veroudering van de stad zijn feitelijkheden. Wanneer we dit (gedeeltelijk) aframen lopen we het risico dat het budget te laag is om de kosten te dekken.

316 Taakmutaties algemene uitkering

Dit zijn mutaties in het gemeentefonds in verband met wijzingen in het takenpakket van gemeenten, die veelal corresponderende gevolgen hebben voor uitgaven of inkomsten van de gemeente. Door deze mutaties en welke werkzaamheden niet meer uitgevoerd hoeven te worden (met welke taken kunnen we stoppen). Totaalbedrag is negatief vanaf 2027 vanwege eigen bijdrage WMO. De impact van taakmutaties hangt af van wat het rijk aan de gemeenten geeft. We hebben keuze in hoe we de taak uitvoeren. Daar kan ruimte zitten.

922.98 - Dekking eenmalig concern

	Bedragen x €1.000					
	MJB 2025 - 2027				Doorkijk MJB	
	Cat.	2025	2026	2027	2028	2029
Waar kunnen we op bezuinigen of inkomsten verhogen						
317 Inzet algemene reserve als 'structureel' dekkingsmiddel		0	2.500	2.500	2.500	2.500
Saldo		0	2.500	2.500	2.500	2.500

Toelichting

317 Inzet algemene reserve als 'structureel' dekkingsmiddel

Op 21 november 2023 is in het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen (BOFv) ten behoeve van de controle van de begrotingen van gemeenten door de provincies de volgende nieuwe regel afgesproken:

Van het vrij besteedbare deel (surplus) van de algemene reserve kan een gemeente jaarlijks maximaal 10% inzetten voor het dekken van structurele lasten.

Met de voorwaarde dat de solvabiliteit groter of gelijk aan 20% is en blijft. Het surplus van de algemene reserve is dat deel dat niet nodig is voor het afdekken van risico's (weerstandscapaciteit).

In Zoetermeer betreft dit de 'reserve Vrij inzetbaar'. Het vrij besteedbare deel bedraagt € 26,85 mln. De reserve Vrij inzetbaar geeft hierdoor € 2,685 mln. ruimte (10%) die ingezet kan worden ten behoeve van het structurele evenwicht. De solvabiliteit van Zoetermeer is ruim boven de vereiste 20%. De solvabiliteit daalt wel iets, maar is in 2027 nog steeds ruim 41%.

Naast de reserve Vrij inzetbaar (algemene reserve) kent de gemeente ook bestemmingsreserves, waaronder de reserve Algemeen dekkingsmiddel. De reserve Algemeen dekkingsmiddel bedraagt ruim € 150 mln. Deze reserve wordt specifiek in stand gehouden om te fungeren als financieringsmiddel en heeft geen andere bestemming, waardoor de gemeente minder leningen hoeft aan te trekken. Hierdoor blijft onder andere de verhouding tussen eigen vermogen en vreemd vermogen in balans. Deze verhouding wordt uitgedrukt in een kengetal, namelijk de solvabiliteit. Deze reserve zorgt er dus voor dat we een gezonde financiële balans hebben en houden en dat de rentelasten laag kunnen blijven. Op dit moment hebben we veel middelen in de rijksschatkist staan (vooral door de verkoop van de aandelen van Eneco in 2019), zodat we überhaupt op dit moment geen leningen hoeven aan te trekken. Hierdoor is deze reserve niet volledig nodig om de solvabiliteit op orde te houden en de rentelasten laag.

Het is mogelijk om in de komende jaren de reserve Algemeen dekkingsmiddel te verlagen met € 100 mln. en dit bedrag toe te voegen aan de reserve Vrij inzetbaar. Het vrij besteedbare deel van de reserve Vrij inzetbaar wordt daarmee met € 100 mln. verhoogd en hierdoor ontstaat er in totaal € 10 mln. (10%) aan ruimte die ingezet kan worden ten behoeve van het structurele evenwicht, bijvoorbeeld jaarlijks € 2,5 mln. Door jaarlijks tekorten af te dekken uit de reserve zal de gemeente eerder nieuwe leningen aan moeten trekken, hetgeen van invloed is op de lasten en baten op het product Treasury. Ook daalt hiermee jaarlijks de solvabiliteit, waardoor zodra de grens van 20% bereikt is deze dekkingsmogelijkheid vervalt en alsnog een andere structurele dekking zal moeten gevonden. Het is dus aan te raden om hier zeer verstandig en voorzichtig mee om te gaan!